

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 11 DECEMBER NR 21/2024

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

SLOPA JULKRAV SOM INGEN HAR

Sidan 8

Johannes Häger om texter,
tro och Totorock [Sidan 6](#)

Han firade jul i hemlighet
i Sovjettidens Estland [Sidan 10](#)

Trasig av mobbning hamnade
hon i sträng och hård tro [Sidan 22](#)

De liv som barnen ska leva

»Natt ska vika där ångest råder, som profeten säger.«

DRÖNARBILDERNA sprids blixtnabbt, på några timmar, över dagens sociala medier. Vi vill ibland inte se all suddig dödsvideo, men ändå är inte svårt att sluta sina ögon och få bilder till adventstexterna ur Jesaja bok:

Stövlar som burits i strid.

Mantlar som fläckats av blod.

Dessvärre är det inte bara soldaters och krigares spridda kvarlåtenskap som ligger kvar i hjulspåren efter stridsvagnarna.

I Syrien, Israel, Palestina, Ukraina eller ut-satta förorter i Sverige har vi sett också barns skor och mammors blodfläckade jackor ligga kvar när våldet har slagit ner.

JULEN 2024 är världsläget mer oroande än på länge. Det rör på sig bland stormakterna USA, Ryssland och Kina.

Det är så här långt oklart vad ett USA *great again* ska betyda. Eller hur långt ett aggressivt Ryssland ska gå med dubbelordet *mir*, som betyder både fred och (ryskdominerad) värld. Eller hur mycket Kina redan har erövrat ekonomiskt av det globala syd.

Utöver det har vi förändringarna i klimat, biosfär och livsmiljö som allt tydligare skapar oro över hela planeten.

Mer än någonsin behöver världen fred, och människor som aktivt i fotspåren efter Jesus talar för respekt, humanitet och kärlek.

FÖR 2 700 ÅR sedan odlade profeter som Jesaja upp en första samhällsetik bland Israels motsträviga och olydiga stammar.

När raderna av Jesaja vi citerade uttalades hotades Israel av både inre split och ytt-

re hot från stormakten Assyrien. Juda var moraliskt förfallet och korrupt med dåliga kungar. "Oxen känner sin husbonde och åsnan sin krubba, men mitt folk har inget förstånd", förmanar Jesaja ilsket.

Ett barn har fötts, en son är oss given ska i dåtiden har förståtts som ett hopp om att nästa kung, prins Hiskia, skulle bli bättre för sitt folk än den sittande kungen, en ung vuxen slarver som dessutom förlorade alla krig.

Någon ska ha förstått *barnet* som en bild för en rejäl nystart för Israel, som en eventuell messias någon gång i en dunkel framtid.

Ingen kunde veta att Jesus, vår jul-Jesus, i sinom tid skulle stå för hela den rätta raden i ett pärlband av gammalttestamentliga profetior hos bland andra just Jesaja.

VI BORDE oftare återvända till Gamla testamentet för att få våra judiskt-kristna pusselbitar på plats kring folk, land och samhälle. Det var inte riktigt evangeliernas eller epistlarnas fokus.

En nations ryggrad står i relation till människors allmänna rättskänsla och moral. Det är allt viktigare när populismen, inte minst den amerikanska trumpismen, florerar, säger en afrikansk präst längre fram i den här tidningen.

BARNET, barnen, är de som kommer i kläm när en skrämmande krigshets står och rycker i kopplet som en hund vid sin koja. Många vuxna vill vinna ett krig; få ser vilken förödelse krig skapar särskilt för barn och barnbarn som efteråt ska leva med allt, som flodhästar i släkters vardagsrum, hela livet.

Därför borde vi särskilt inför den nyfödda i stallet, för barnen, tänka på och önska fred varenda dag. Så att natt skall vika där ångest råder, som profeten sade.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 62 € Utlandet 87 €

I DETTA NUMMER

Evangelikala globalt kluvna kring Trump

"Bibeltrogen" och konservativ kristendom bar fram Trump till presidentposten. Men alla jublar inte över honom som person. **Sid 4**

Lovsångens tid är en dag förbi

Worship-genren har inte förändrats på länge, utan bara blivit svulstigare. Den är inte en helig musikstil för evigt, säger musikern Johannes Häger. **Sid 6**

Vid Jeriko gård är det jul varje dag

Den vedeldade stenugnen vid Jeriko gård är unik i sitt slag. Här gräddas nu bröd och bakverk inför jul – och det hela började med en brödbok i julklapp. **Sid 20**

"Mitt liv har varit tungt men rikt"

Yvonne Mattsson var en trasig tonåring som hittade ett hem i kristna sammanhang. Hon sökte sig till svartvita sammanhang – och det kom en dag då hon behövde lämna dem för att må bra. **Sid 22**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

Tröttnade på att köpa och slänga granar

Vem är du? Biologi- och geografiläraren **Torbjörn Granberg** har grundat en annorlunda julgransfirma. Granarna som hyrs ut får en chans att överleva och återanvändas.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Hur fick du idén till företaget?

– Det började som ett eget behov. Jag tyckte det var så tråkigt att köpa en julgran och sedan slänga bort den, säger Torbjörn Granberg, biologi- och geografilärare i Sibbo och grundare av firman Vuokrapuu.

– Under en period med osäkerhet i jobbet, tänkte jag att jag testar att hyra ut granar. Första året tog jag in tio stycken – de gick genast åt. Nästa år tog jag in fler och plötsligt exploderade efterfrågan. Det ledde till att jag startade företaget mitt under pandemin, i maj 2020.

Hur gamla är granarna?

– De är mellan fem och tio år gamla. Granen sätts i kruka med största delen av sitt rotsystem. På så sätt kan vi lättare plantera granen på nytt. Efter julen håller vi granarna svalt en

tid för att de ska återgå till sin vintervila. Därefter sätter vi granarna ut i naturen där de får fortsätta växa till nästa säsong.

– Våra granar är för tillfället högst en och en halv meter höga. Det är en praktisk storlek som gör dem lättare att hantera och transportera. Om granarna skulle bli högre blir både krukorna och själva hanteringen mycket mer komplicerad.

Hur ska granarna skötas för att överleva?

– Det är väldigt enkelt. Granarna kommer i krukor och kan stå både inne och ute. Granen trivs inte så väldigt bra nära en värmekälla, som ett värmeelement eller en öppen spis.

– Vi rekommenderar att ha granen inne i max tre veckor för att den ska klara sig bättre. Efter julen kan man ställa ut den på balkongen eller i trädgården, där den går i vintersömn.

– En kund frågade en gång om granen klarar sig utomhus. Jag fick vänligt förklara att granar faktiskt trivs bäst utomhus – det är ju deras naturliga miljö.

Vad händer med granarna som inte klarar sig?

– Tyvärr klarar sig inte alla granar, men vi ser till att även de granar som inte överlever gör nytta, berättar han.

– Vi använder de som inte överlever till att producera biokol. Det är en form av kollagring som binder koldioxid och kan användas exem-

GÖR:

Är biologi- och geografilärare i Sibbo och grundare av firman Vuokrapuu.

FAMILJ:

Frun Janica och två barn. Bor i östra Helsingfors.

DOLD TALANG:

Är trummis och gillar rytm.

pelvis i trädgårdsodling. Genom att omvandla dem till kol lagras koldioxiden i en stabil form som kan grävas ner i marken, säger Torbjörn.

Ditt efternamn, Granberg, passar ju väldigt bra.

– Ja, många har till och med ifrågasatt om det är mitt riktiga namn! Men jag tycker bara det är roligt. Det passar ju verkligen bra med verksamheten.

När börjar du pynta inför julen, och hur länge har er familj granen inne?

– Vi brukar ställa ut en gran på terrassen redan någon vecka innan jul. Inne har vi den max till nyår innan vi sätter ut den igen. Det är bäst för granens överlevnad.

Är du en julmänniska?

– Får jag vara ärlig? Inte egentligen – det är kanske årstiden som gör det. Kylan och mörkret kan få mig att gå lite i lås. Och så är det förstås julstressen – allt ståhej kring julen tar bort en del av känslan för mig.

– Men jag gillar ju själva julens budskap.

Vad betyder julen för dig personligen?

– Som kristen är julen otroligt viktig för mig. Ingen jul utan julevangeliet och en bön, det är en tradition jag tagit med mig hemifrån och det är en tradition jag håller fast vid.

Flagga i Coden, Alabama, en av de delstater i USA som är influerade av evangelikal kristendom. FOTO: SHUTTERSTOCK-CARMEN SISSON

”Trump försvarar vår evangelisering”

Donald Trump återvänder som president i USA i januari. Evangelikala och konservativa kristna hoppas på en ny internationell våg av ”gammal, god bibeltrogen kristendom” under hans styre. Men inte alla.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

För pastorn och den evangelikala ledaren **Rubén Enriquez** i Mexico City är president **Donald Trumps** planer på att stoppa stora mängder av migranter i hans land, Mexiko, inte ett problem. Det är en möjlighet, säger han.

– Vi organiserar stöd till dem vid gränsen. Många migranter är inte troende när de kommer men omvänder sig ofta här. När de åker hem igen sprider de evangelium och stöder sina egna kyrkor, säger Enriquez till det amerikanska kristna mediet *Christianity Today*.

Donald Trump står ”kanske inte bortom all förebräelse”, säger Enriquez. Men han gillar ändå att Trump gör klart att USA som nation är ”rotad i principer från Bibelns Gud”.

I USA beräknas var fjärde invånare vara

evangelikal, en stor majoritet av dem vita. I syd-stater som Kentucky, Tennessee eller Alabama utgör de närmare hälften av befolkningen. I valet ska omkring 85 procent av de evangelikala ha stött Donald Trump.

Men vad är en evangelikal? Det är någon i den kristna tradition som förväntar att man har en personlig *komma-till-tro*-erfarenhet, ofta blir vuxendöpt och därefter är en aktiv och evangeliserande församlingsmedlem.

I Norden kan frikyrkor och en del väckelse-rörelser betraktas som evangelikala. Den svenska religionsvetaren **Joel Halldorf** har ändå dragit skiljelinjen att man i Norden inte har samma negativa hållning till stat och regering som USA:s evangelikala ofta har.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Omvärlden inte lika förtjust

Evangelikala utanför USA är inte lika odelat tända på att Donald Trump återvänder till makten. I en enkät i mediet *Dagen* bland över 200 frikyrkopastorer i Sverige skulle bara tretton procent ha röstat på Trump.

Evangelikala Christianity Today, grundad av evangelisten **Billy Graham** 1956, visar också i en stor artikel att särskilt evangelikala kyrkor i Europa inte är förtjusta.

– Igen en gång får vi svara på beskyllningar om att viga samman politik och tro som de evangelikala i USA har gjort. Det är enormt problematiskt. Vi vill vara ”de goda nyheternas” folk, säger **Gavin Calver** från den evangeliska alliansen i Storbritannien.

Anti-apartheidveteranen och prästen **Moss Ntiha** i Sydafrika såg Trumps seger som ”en sorglig dag” för evangelikala i världen.

– Efter apartheidens fasor här i Sydafrika känner vi till hur lätt populism med en smal syn på allmän samhällsmoral kan skada människor i marginalen, säger han.

Att Trump under sin första presidentperiod talade om länder i Afrika som ”skithögar” anser Ntiha att gör det svårt att predika ”så älskade Gud världen”, säger Ntiha.

Andra länders evangelikala kyrkor ger i Christianity Todays artikel i november tummen upp för Trump som en försvarare av traditionella kristna värden: i Chile, Kenya, Israel, Sri Lanka, Nepal, Filippinerna.

I Ryssland såg den evangeliska alliansens generalsekreterare **Vitalij Vlasenko** Trump som den värdigare kandidaten i valet. Att han skulle ha en särskilt god relation till Rysslands president **Putin** är ändå enligt honom överdrivet.

»I skoldistrikten gör domarna det här nu till lite av en teokrati.«

Utvisningsshotade – älskar Trump

Finländaren **Veli-Matti Kärkkäinen** är professor i systematisk teologi i USA. Som luthersk präst med bakgrund också i Pingstkyrkan arbetar han vid det evangelikala Fullerseminariet i Kalifornien.

Grundat av en radioevangelist på 1940-talet bygger högskolan på en moderat riktning av evangelikalism som har tagit avstånd från den fundamentalism som ofta går hand i hand med amerikanskytterhöger, säger Kärkkäinen.

– Av omkring 100 medarbetare här skulle jag vara förvånad om en enda var anhängare av Magarörelsen (*Make America Great Again*), eller varmt sinnad mot Trump.

Från sin utsiktspost i Los Angeles säger Veli-Matti Kärkkäinen att man inte kan förklara Trumps seger i valet enbart med de evangelikalas stöd. Också en djupt kluven katolsk kyrka stödde Trump, likaså nu en stor grupp av unga *hispanos*, invandrade spanskalande amerikaner, säger han.

– Unga latinomän, som har brukat rösta på demokraterna, men som har en mycket konservativ teologisk syn på sina kvinnor, att de ska stanna hemma och så. Trump vill utvisa över tio miljoner av de här männen och deras familjer, men trots det dras de konstigt nog, *outo juttu*, till ledarkulten kring Trump.

Svårare har det varit i den katolska kyrkan i

Professor Veli-Matti Kärkkäinen verkar i Los Angeles. FOTO: FULLER THEOLOGICAL SEMINARY

USA, som ofta faller i medieskugga i Norden.

– Katolikerna är djupt delade i sin relation till Maga. Man röstar på Trump för abortfrågan, även om katolikerna som annars har en bra social etik är förskräckta över Trump och trumpismen. Vanligen står de för demokraternas värden, att jobba mot fattigdom eller att skydda miljön, säger Veli-Matti Kärkkäinen.

Domarväldet ”lite av en teokrati”

Trumpismen handlar inte bara om nationen och presidenten, utan syns nu på alla nivåer i samhället. Allt mer av offentligt stöd öronmärks och styrs till ”rätta” religiösa *faith-based*-organisationer och kyrkor, säger Veli-Matti Kärkkäinen.

– Fast så var det också under (president **Joe**) **Bidens** tid, då var det andra liberala och inkluderande organisationer som fick stöd.

I USA är åklagare och domare tydligt politiskt tillsatta och kommer nu också att runt om i USA börja ta ställning till frågor i enskilda skoldistrikt om religion i skolan, eller hur man får undervisa till exempel om feminism eller regnbågsfrågor.

I upplägget med den radikala Magarörelsen och dess kristet färgade retorik, säger Veli-Matti Kärkkäinen att USA nu blir ”lite av en teokrati”.

– I Finland har vi svårt att förstå att rättssväsande inte är oberoende – i världens äldsta demokrati! säger han.

Vem är evangelikal?

Att tydligt komma till tro, vuxendöpa sig, evangelisera och vara intensivt församlingsaktiv, stram syn på abort och sex hör till definitionen.

70 till 90 miljoner amerikaner, mest vita, anses vara evangelikala; i Norden de flesta frikyrkor.

Donald Trump är själv inte kyrkligt aktiv, men hans valteman har tilltalat de evangelikala.

FOTO: JYRI PITKÄNEN

Ärkebiskop Elia installeras till jul som ledare för Finlands omkring 60 000 ortodoxa.

Metropoliten Elia blir de ortodoxas nya ärkebiskop

Det ortodoxa kyrkomötet har valt Uleåborgsmetropoliten Elia, 63, till ny ärkebiskop för den ortodoxa kyrkan i Finland.

Biskop Elia, född **Wallgrén**, är ursprungligen lärare till yrket, men lämnade skolan för att bli prästvigd 2003. Han hade då varit språkbäslärlare i svenska i Helsingfors.

Efter att valet har fastställts av patriarkatet i Konstantinopel, installeras den nya ärkebiskopen i Uspenskijkatedralen i Helsingfors den 15 december.

Huvudstadsförsamlingarnas julkalender väcker känslor

En del har på sociala medier uttryckt bestörtning över texterna bakom luckorna i årets julkalender, som sänds bland annat till Helsingfors-, Vanda-, Esbo- och Grankullabor. Särskilt texten ”Jesus kommer! Var för Guds skull åtminstone inte redo” har i feedback som KP tagit del av gjort läsare ledsna.

Kommunikationschef **Kimmo Holappa** vid Helsingfors kyrkliga samfällighet säger att texterna beställts av författaren **Antti Nylén** som en helhet och att man inte nagelfarit enskilda luckor.

– Det finns inte en samling tepåseaforismer som skulle vara så ljummen att ingen blir sårad. Vi kunde kanske ha kommit med en innehållsvarning: Den här kalendern utmanar dig till att tänka, säger Holappa. (Läs mer på www.kyrkpressen.fi)

Catharina Englund blir tf kyrkoherde i Jakobstad

Domkapitlet har förordnat ledande sjukhuspastor **Catharina Englund** till tf kyrkoherde i Jakobstads svenska församling från april 2025.

Hon vikarierar den ordinarie kyrkoherden **Jockum Krokfors** som ska arbeta ett år som verksamhetsledare för Martyrkyrkans vänner.

– Jag blev tillfrågad om jag kan tänka mig att vara kyrkoherde i ett år och lovade ställa upp. Jag ser året i församlingen som vidareutbildning, säger hon.

Några tankar på att söka jobbet som kyrkoherde ifall Jockum Krokfors fortsätter som verksamhetsledare för Martyrkyrkans Vänner har hon inte.

– Jag har jobbat i 25 år på Malmiska sjukhuset och brinner för det. Jag är också mån om att hitta en bra lösning som vikarie för mig medan jag är tjänstledig, säger hon.

FOTO: ARKIV/OHAN SANDBERG

Far och son blev tema för hans nyaste band

Efter många år inom kristen musik vill **Johannes Häger** nu jobba utom kyrkornas väggar med sitt nya band. Men touchen i texterna av hans tro har inte försvunnit.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

På en musikbar i Jönköping släpper det lokala bandet Streetlight sitt första album en lördagskväll 2023. Det är melodisk vuxenrock i genren Toto och Journey från 1980-talet.

– Det sägs att den musik man lyssnar på när man är sjutton kommer att följa med resten av livet, säger Johannes Häger som har skrivit de flesta låtarna på debutalbumet *Ignition*.

Brittiska Classic Rock Magazine i London kallar det ”en klart lysande start av ett band med en jättepotential”.

Johannes Häger från Larsmo är sedan början av 2000-talet en musikprofil inom kristen musik med tonvikt på lovsång i Finland och Sverige. Han reste också med sin fru Lina som sångduo på kristna samlingar och festivaler.

Sedan pandemin har de hållit paus. I dag vill Johannes Häger gärna jobba utanför kyrkans väggar. Streetlight är inte ett uttalat kristet band; texterna grundar sig däremot fortfarande i hans kristna livssyn.

– I den förlorade sonen-perspektivet, far och son, Gud och människa. Om att vända om och komma hem igen, om längtan efter närhet och intimitet, säger han.

Ner för kanan och upp igen

Lite senare i livet än många andra blev Johannes och Lina Häger föräldrar. Deras son är nu två och ett halvt år. Kring honom blev också en av låtarna på debutalbumet, *Chutes and ladders*, till.

– Då väntade vi Zacharias, och jag skrev den som en text till honom. Om far och son, men också som en Gud och människa-text. *There will be chutes and ladders*, det är rutschkanor i livet att åka utför, och stegar att klättra upp igen när man har hamnat på ruta ett.

Studio i röd stuga

Vid den vindlande gamla landsvägen mellan Gränna och Huskvarna i Småland visar en skylt uppåt kullarna: *Musikstudio*.

I en röd stuga i en gårdsgrupp ovanför insjölandskapet lever Johannes Häger i dag på att vara studiotekniker, allroundmusiker, back vocal och arrangör för allt från musikstuderande i trakten till artister på topplistor i Sverige.

Någonstans finns drömmen om att vara ute och spela mera med Streetlight och kanske ha en del av inkomsterna från det. Bandet är lanserat på en italiensk rocklabel med band från hela världen.

Johannes Häger

48-årig musiker, låtskrivare och musikproducent i Huskvarna, Sverige.

Född och uppvuxen i Larsmo, Finland

Gift med Lina som är musiklärare, pappa till Zacharias

Band: bland andra Paddington, Praise Unit, Bullock Hearts och nystartade Streetlight

Instrument: Sång, gitarr, bas, synt

Går i kyrkan: Kungsportskyrkan, Huskvarna, hör till Evangeliska frikyrkan EFK.

Idéord på mobilen

Johannes Häger skriver aktivt nya låtar, nästan alltid på beställning, säger han.

– Jag sitter aldrig med gitarr eller piano bara för att oplanerat komma på någonting. Jag sätter mig ner för att skriva en låt och värka fram idéer. Ofta utgår jag från låtens titel, ord eller fraser jag har samlat på mobilen, från filmer, tv-serier och så vidare.

I sin egen studio får han snabbt till en demo, programmerar trummor och bas, spelar gitarr och synt själv och sjunger en demotext på nonsensengelska för att få soundet.

– Och sedan får den vila en vecka eller två, och så hör jag på nytt om idén höll eller inte.

Uppvuxen vid Inremissionshemmet

Johannes Häger växte upp kring Luthersk Inremissions bas i Larsmo. Hans pappa var predikant i föreningen och hans mamma redaktör för dess tidning och värdinna på Inremissionshemmet.

I syskonskaran fanns inga stora krav på att Johannes, näst yngst, skulle sitta med på möten och gudstjänster.

– Jag gick mera utanför och kollade hastighetsmätarna på de parkerade bilarna, hur fort de gick.

I Johannes barndom hade lovsångsgenren inte brutit igenom. Vid Inremissions gudstjänstersjöng man ”bibelkörer”, enklare meditativa sånger under förbönen, minns han.

– Själv gillade jag Herreys. Mina kompisar

lyssnade på Kiss, men dem fick jag inte lyssna på hemma. När de spelade Kiss gick jag hem. Men nu efteråt kan jag tänka att det var då min fascination för hårdrock började.

Johannes Häger lärde sig spela trummor av sin äldre systers man, lärde sig gitarr och hade snart sitt första band, Vivid Veins.

– Men hårdrock med elgitarr och trummor var inte okej i Larsmo församling på det glada 80-talet. Vi var ett kristet band med kristna texter, men vi fick inte spela inom kyrkans väggar. Vi tyckte det var löjligt, och mina föräldrar stod också på min sida.

Efter några års musikstudier i Åbo hoppade Johannes Häger av och blev ungdomsledare i Nykarleby. Och sedan kom Piteåresan med lovsångsteamet där han spelade gitarr. Fast motvilligt; den musikaliskt rätt så enkla lovsången var inte riktigt hans grej.

– Jag försökte först hitta någon ursäkt att inte behöva åka. Men veckan på en Oas-konferens blev en ganska stor andlig upplevelse för mig. Jag fick på något sätt uppleva den helige Ande på ett nytt sätt, och lovsången blev en hjälp i min gudsrelation, att komma närmare Gud.

Johannes Häger flyttade till Sverige för att studera vidare i den kristna musikgenren. Där träffade han också sin fru Lina, uppvuxen i en frikyrklig pastorsfamilj. För snart 20 år sedan kom sedan hans eget första album med lovsånger, *Lovsångsljud* ut.

Lovsången loopar kring pengarna

Från de enkla lovsångsteamerna till dagens *worship*-kultur – Johannes Häger är funderksam inför utvecklingen:

– Det är väldigt influerat av Hillsong och några amerikanska församlingar som nästan har patent på genren. Musikstilen är stor och svulstig med mycket atmosfär i ljudbilden. Det är långa låtar på åtta-nio minuter och mycket upprepningar. Men man har märkt att det funkar, också kommersiellt.

– Men gudstjänstmusiken kommer att förändras. Lovsången är inte heligare än andra musikstilar och varar inte för evigt. Jag tror solo eller mer förmedlande sång kommer att bli vanligare igen.

Särskilt under pandemin har Johannes Häger också tänkt mycket på kyrkan i stort.

– Vi kristna lägger så mycket energi på gränser mellan vi och dom, istället för att fokusera på centrum som är Jesus. Och på att han har en öppen famn, säger han. Stänger vi in oss för mycket får vi en religion i konserverad form, men missar människorna utanför.

Hans band Streetlight är snart ute med sitt andra album.

»Lovsången är inte heligare än andra musikstilar och varar inte för evigt.«

För två år sedan samlades fem kvinnor med en gemensam vision: att skapa en jultablå som är ”bra på riktigt”. I år höjer de ribban för tablån – och försöker samtidigt sänka kraven på julen.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

De vill skapa en ny tradition – för sig och sitt samhälle

Den 23 december 2022 körde Sonja Rankinen till sitt jobb som sjukskötare på en intensivvårdsavdelning. Hon brukar ofta be på väg till jobbet, och det gjorde hon också den här dagen. Samtidigt fick hon en idé: ”Tänk om man skulle ordna en jultablå i Vasa.”

– Så jag bad om det. Jag bad att OM det ska ske så ska det bli bra på riktigt, och jag behöver hitta människor som vill göra det tillsammans med mig, säger Sonja Rankinen.

En tid senare nämnde hon idén för Jenny Nygård, och Jenny svarade att det är något som hon också drömt om i flera år.

– Jag hade haft en lös tanke om att det skulle vara roligt att ordna en tablå. Jag hade också besökt jultablån i Karleby som ordnats där många år. Dit har det alltid kommit mycket folk och det har varit jättefint.

– Då Sonja nämnde idén sa jag: ja, nu gör vi det! Så tog de kontakt med några andra handlingskraftiga kvinnor som de tänkte att skulle kunna vara med på noterna, och det var de. Mindy Svenlin var en av dem. Hon hade redan en spelista på Spotify som hon gjort ”ifall man någon gång skulle ordna en jultablå”.

Laura Asplund, uppvuxen i Karleby, hade tidigare deltagit i en jultablå på sin gamla hemort.

Hon var inte heller sen med att ställa upp, och också hennes syster Maja Nybacka tackade ja till att vara med i planeringsgruppen.

Så kom det sig att en grupp om fem kvinnor i Vasa och Korsholm började planera en jultablå som skulle bli bra på riktigt. Uruppförandet tog plats i Trefaldighetskyrkan den 23 december i fjol. Kyrkan som rymmer 900 personer fylldes upp. Samtidigt streamades tablån och drygt tusen personer tog del av streamen.

Då publiken droppade in stod Sonja Rankinen i dörren och hälsade välkommen.

– Då hade vi övat och visste redan att det blir bra, men att det också kom så mycket folk. Det var häftigt!

Att hinna mindre kan ge mer

Men efter den 23 december gick också planeringsgruppen in i julfirandet. Laura Asplund och hennes man har ännu rätt små barn och är mitt inne i att forma sina traditioner.

– Julen är ju väldigt mycket traditioner och känslor. Det handlar om vad man har för bakgrund, och det är kanske inte alltid så enkelt att bestämma, hur ska vår jul se ut?

Och det här med julefrid, det är något som inte alltid kommer av sig själv. Hon konstaterar att man aktivt får välja och sälla bland intrycken. Det finns så mycket man kunde hitta på och ordna,

»Knappast var det perfekt stämning i stallet heller.«

men om allt pyssel, all konsumtion och all god vilja leder till hållöda vuxna, då är det kanske viktigare att välja bort än att hinna med.

Jenny Nygård upplever att hennes bild av den perfekta julen blir mer nyanserad med åren. Det är inte längre så viktigt att allt ska kännas precis rätt.

– Jag tycker om julen, men det behöver inte vara som det alltid varit. Det kan bli bra på många sätt. Knappast var det perfekt stämning i stallet heller.

För Sonja Rankinens familj är det sedan några år tillbaka en tradition att hela familjen sover i vardagsrummet natten till juldagen, i julgranens sken.

– Så är vi lite som på utflykt i vårt eget hem.

Har ni något råd till andra småbarnsföräldrar som känner att pulsen höjs i december?

– Då jag och mina syskon blev lite äldre minns jag att min egen mamma bad oss att säga en sak på var som var viktig för oss inför julen, och så prioriterade hon de sakerna. Det tyckte jag var bra, säger Jenny Nygård.

– Man tror kanske att andra har förväntningar som egentligen inte finns.

Det enas de alla om. Och så konstaterar de att man inte kan både försöka återskapa sin egen barndoms jular, och dessutom plocka på nissedörrar, instagram-pyssel och sju sorters hemkokt julkola.

Laura Asplund och Hilda, Jenny Nygård samt Sonja Rankinen och Majlis ser fram emot att ordna jultablå i år igen.

– Det låter så banalt, men stressa inte, säger Laura Asplund.

Pusta ut med den heliga familjen

I år ordnar gänget jultablå igen, men kör två föreställningar efter varandra och hoppas att fylla kyrkan två gånger om.

– Man måste ju ha lite högre mål varje år, säger Sonja Rankinen.

Genom att de ordnar tablån kvällen innan julafton hoppas de att den ska få inleda julfirandet. Att det ska bli en stund då man får pusta ut och lämna julkappsjakt och lokalvård bakom sig.

Om man vill ordna en riktigt bra jultablå för en stor publik, var börjar man?

– Man hittar duktiga medarbetare, säger Sonja Rankinen.

Jenny Nygård instämmer och tillägger:

– Då man tänker på en jultablå tänker man kanske på något lite gulligt med barn som glömmar sina repliker. Men vi ville göra en annan typ av tablå. Det är samma berättelse, men det är inte barnens jultablå. Den här tablån är för alla.

För att få till det har musiken spelat en viktig roll. Traditionella julsånger ingår, men de har också tagit in musik utan en direkt julkoppling.

– Vi tänker att om man tar in nya sånger kan man också se berättelsen i ett nytt ljus. Musiken

Jultablån ”Den Gud vi väntat på”

Ordnas i år i Trefaldighetskyrkan i Vasa den 23 december klockan 17 och klockan 19. Tablån är på svenska men textas till finska och engelska.

Medverkande är Wasa Gospel, barnkören Gerby-mickarna, musiker, skådespelare, dansare.

Planeringsgruppen består i år av Sandra Sund, Jenny Nygård, Sonja Rankinen, Laura Asplund och Mindy Svenlin.

Arrangör är Slef Vasa och Vasa kyrkliga samfällighet.

Inträdet är fritt och tablån streamas på både Vasa svenska församling och Slef Vasa youtube-kanaler.

lyfter fram nya aspekter, säger Sonja Rankinen.

Laura Asplund, som är veteran i tablå-sammanhanget med sina erfarenheter från Karleby, har också tidigare sett hur en jultablå kan dra fullt hus. Det har varit något speciellt i det, för man behöver inte vara så förfärligt troende för att gå och se en jultablå. Vad en jultablå är och hur den talar till en är upp till var och en som kommer, och så får det vara.

Gänget har också aktivt valt att engagera aktörer från olika sammanhang.

– Vi tycker det är viktigt att jobba förenhet, och kring julens budskap kan alla enas, säger Jenny Nygård.

”Vi hade något meningsfullt att göra”

Även om projektet kräver tid och planering beskriver de jultablån som något som gett mer än det tagit. Att hela gänget är mitt uppe i småbarnsvardag och familjeliv har gett det ytterligare en dimension.

– Förra hösten jobbade Laura, och jag jobbade halva hösten, men annars var vi alla hemma. Vi hade nästan alltid med någon bebis på våra möten, men vi hade något meningsfullt att göra.

– Klart det är meningsfullt att sköta barnen och hemmet, men vi hade också något annat, säger Sonja Rankinen.

Ni ger mycket av er själva till församlingen och lokalsamhället genom det här projektet, är det något ni reflekterat över?

– Vi har reflekterat ganska mycket över det. Ofta är ju församlingen en organisation som ber folk att vara med, men vi gjorde tvärtom.

– Vi har känt att det är lite av vår uppgift att ordna evenemang nu då vi har tid till det. Det har varit viktigt för oss att göra något som inte bara är för den egna familjen, säger Jenny Nygård.

En del av de som medverkat i tablån har också uttryckt en glädje över att få göra sådant de är bra på, och att få göra det för andra.

– Det finns en tillfredsställelse i att få använda de gåvor man har, säger Laura Asplund.

Biskop emeritus **Tiit Salumäe** jobbade som präst i Estland under den sovjetiska ockupationen, då julen var förbjuden. – Pappa sade till mig att jag måste välja min väg. Antingen är det kommunismen eller kyrkan som gäller.

TEXT OCH FOTO: MIKAEL SJÖVALL

De firade jul i smyg bakom tjocka gardiner

Firandet av första advent i Hapsal i västra Estland överträffade biskopen Tiit Salumäes förväntningar. – Domkyrkan var fylld till brädden i går. Det var fantastiskt att få se så mycket folk, säger han entusiastiskt.

Vi träffas vid Hapsals forna biskopsborg som också hyser stadens domkyrka.

– Jag brukar dua Gud så du kan dua mig också, säger han med ett spjuveraktigt leende.

Salumäe har fortfarande en aktiv roll i kyrkliga sammanhang, både i Estland och Finland, trots att han har gått i pension i år.

– Skillnaden mellan att vara yrkesverksam biskop och pensionär är att man har lediga dagar då och då som biskop, säger han med ett skratt.

Den kristna tron har genomsyrat Tiit Salumäes liv sedan barnsben, fastän han har vuxit upp i ett samhälle där ateismen var den statsbärande ideologin 1944–1991. Tiits far Eduard Salumäe jobbade som präst redan på 1940-talet efter andra världskriget.

– Under Stalins tid kunde man råka riktigt illa ut som präst. I värsta fall väntade en enkelbiljett till ett fångläger i Sibirien.

En av Eduard Salumäes mentorer, prästen Harri Haamer, deporterades 1948 till Sibirien för att han predikade det kristna evangeliet under den sovjetiska ockupationen. Han frigavs

Domkyrkan och biskopsborgen i Hapsal byggdes på 1230-talet. Kyrkan var stängd under den sovjetiska ockupationen, men återinvigdes 1990.

först sju år senare. Haamer tjänstgjorde för den evangelisk-lutherska kyrkan 1962–1970, men petades från sin post på den sovjetiska underrättelsetjänsten KGB:s inrådan.

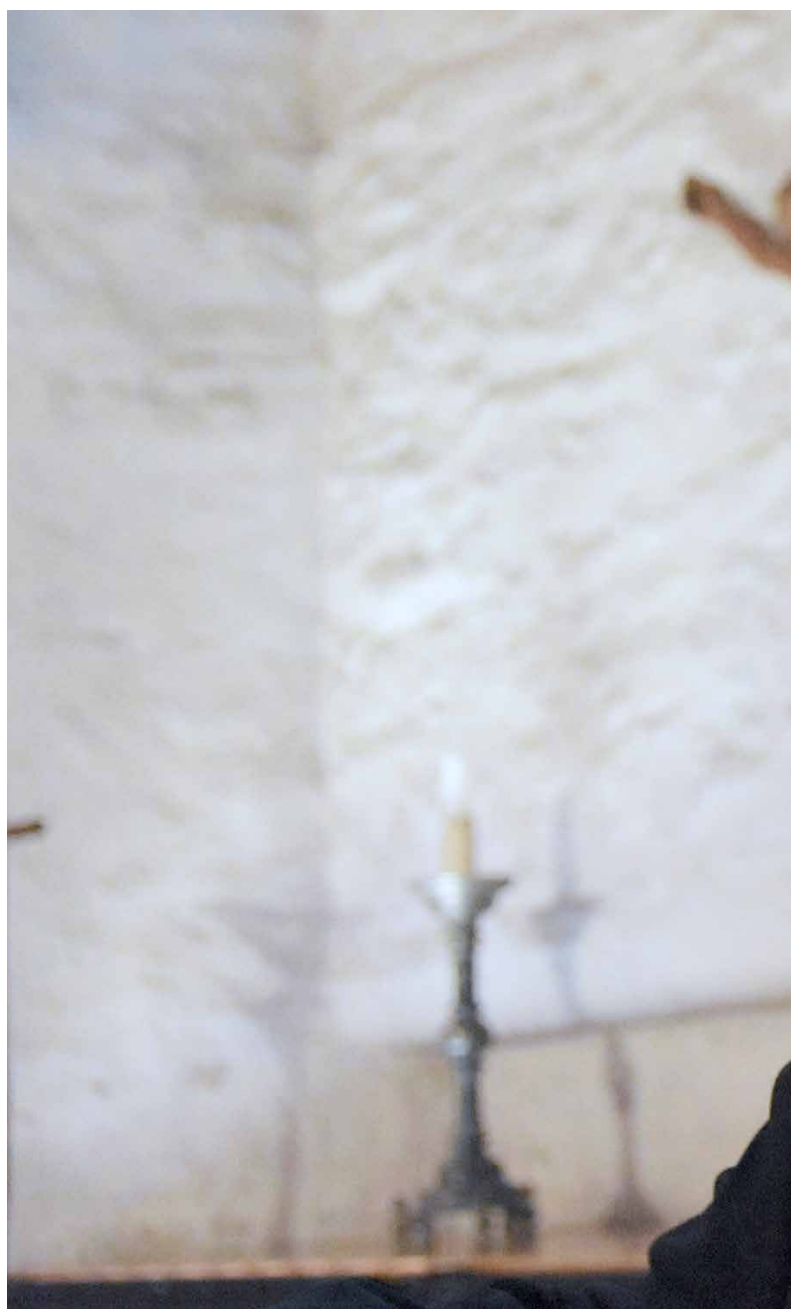
Frivillig i finska armén

Hela det estniska prästerskapet hårdbevakades av de sovjetiska myndigheterna. Till Eduard Sa-

lumäes last räknades utöver prästyrket också hans insats som frivillig soldat i de finska styrkorna under fortsättningskriget.

Tiits pappa var tvungen att byta boningsort med jämna mellanrum och tjänstgöra vid församlingar på olika håll i landet för att sopa spår efter sig.

– Min pappa var en *soomepoiss*, alltså en est-

Tiit Salumäe är biskop emeritus i den evang-
elisk-lutherska kyrkan
i Estland. Att jobba
som präst under den
sovjetiska ockupationen
i Estland var riskfyllt.

Tiit Salumäe har en imponerande samling av kulturhistoriskt värdefulla biblar. Den äldsta dyrgripen är en bibel på hebreiska från 1587.

*»Alla mina
telefon-
samtal av-
lyssnades
och alla
våra brev
öppnades
och censu-
rerades.«*

Salumäe ger ett konkret exempel på den till-
låtande atmosfären.

– Kolchosens chef hade för vana att bevilja ledigt åt alla anställda på larsdagen den 10 augusti varje år till minnet av kyrkans skyddshelgon Sankt Laurentius. Dagen var viktig för invånarna i Kuusalu.

Valde kyrkan framom partiet

Tiit Salumäe bestämde sig tidigt för att gå i sin fars fotspår. Teologi som akademiskt undervisningsämne var förbjudet vid de sovjetiska universiteten, men kyrkan ordnade prästseminarier i egen regi. Tiit Salumäe höll sin första gudstjänst i Kuusalu 1970. Fem år senare flyttade han med familjen till Hapsal där han balanserade mellan rollen som präst och som anställd vid den estniska kyrkostyrelsen.

– Mitt första arbete i Hapsal var att rusta upp den lutherska kyrkan invid stadsmuseet i stadskärnan. S:t Johanneskyrkan renoverades med frivilliga krafter och återinvigdes 1980.

Att bedriva oberoende ideell verksamhet i Sovjetunionen var så gott som omöjligt. För att grunda en förening krävdes medlemskap i kommunistiska partiet. Kyrkliga möten övervakades av regimen.

– Pappa sade till mig att jag måste välja min väg. Antingen är det kommunismen eller kyrkan som gäller. Jag valde kyrkan och skrev aldrig in mig i det kommunistiska partiet. Som präst var jag ändå tvungen att hålla tungan rätt i mun för att undvika repressalier.

Det gällde att vara på sin vakt hela tiden.

– Alla mina telefonsamtal avlyssnades och alla våra brev öppnades och censurerades. Jag gräver just nu i arkiven för att komma underfund med vad min familj utsattes för på 1970- och 1980-talen.

Förföljelser och trakasserier

Många estländare råkade illa ut för att de gick till kyrkan under den sovjetiska ockupationen. En lång rad kristna fängslades eller spärrades in på slutna psykiatriska enheter i Estland för att de utövade sin kristna tro.

– I synnerhet på Ormsö och Nuckö här i nordvästra Estland var det mycket svårt att leva som kristen. För att besöka dessa militärstrategiskt viktiga kustområden krävdes specialtillstånd.

På julafton stod kommunistpartiets politruker vid kyrkan i Nuckö och Ormsö och regist-

Tiit Salumäes dotter Lydia Kalda och hennes syskon undvek skolgång på juldagen genom att hänvisa till "familjerelaterade skäl". Lydia jobbar för Aibolands museum som synliggör traktens estlands-svenska kulturarv.

nisk grabb som åkte till Finland, ställde upp som volontär och stred mot Sovjetunionen i finsk uniform. Vi talade inte om pappas krigsupplevelser under min uppväxt eftersom det var förknippat med risker. Det gick ändå inte att missa sig på pappas kärlek för Finland och det finska språket, berättar Salumäe.

Flytten till Kuusalu, cirka 50 kilometer öster

om Tallinn, under början av 1950-talet blev familjens räddning.

– Chefen för den lokala kolchosen var kristen. Han deltog i kyrkliga förrättningar och gav min pappa relativt lösa tyglar att jobba som präst i Kuusalu. Skolans rektor var också inne på samma linje. Det fanns ett lokalt samförstånd som tillät kyrklig verksamhet på orten.

Forts. på följande sida. ►

Den evangelisk-lutherska församlingens kör i Hapsal sjöng Hosianna i Domkyrkan första söndagen i advent.

rerade vem som deltog i julmässan. Av samma anledning var det många som valde att fira julen i smyg bakom tjocka gardiner. I Hapsal var det aningen lättare att andas.

– I Hapsal valde Ortsbefolkningen att trotsa förbudet att gå till kyrkan, trots att det kunde leda till social utfrysning och försvåra karriären.

Skolgång under julen

Eftersom julen var förbjuden innebar det att julafton var en vanlig skoldag för alla barn i Sovjetestland.

– Museichefens dotter här i Hapsal tvingades skriva en redogörelse för sin lärare och berätta var hon hade befunnit sig på julafton, vilket föranledde ett besvär från vår församling.

Salumäes familj satsade på knipslug balansgång för att kringgå förbudet att fira jul.

– På julafton gick jag till skolan på dagen, men sedan firade vi jul tillsammans på kvällen. På juldagen, som var min pappas födelsedag, meddelade mamma till skolan att jag stannade hemma av familjerelaterade skäl, berättar Tiit Salumäes dotter Lydia Kalda.

Lydia drar sig till minnes stämningen i kyrkan på 1980-talet.

– Jag och mina tre systrar sjöng julsånger i kyrkan. Jag spelade flöjt och min syster spelade violin. S:t Johanneskyrkan var fullsatt och många stod längs med väggen eller i mittgången för att få plats. Kyrkans läktare var välfylld.

Balansgången mellan förbud och tillåtelse var svår att greppa i den sovjetiska diktaturen. Kristendomen var bannlyst, men ändå tilläts någon form av kringkuren religiositet som var kontextuell och byggde på de lokala beslutsfattarnas välvilja. Bristen på förutsägbarhet ledde till en rädslans atmosfär.

– De som hade i uppgift att övervaka oss krist-

S:t Johanneskyrkan ligger intill stadsmuseet i Hapsal. Renoveringen av kyrkan genomdrevs på 1970-talet med kulturhistoriska argument och museichefens uppbackning.

»Jag har haft en skyddsängel vid min sida alla dessa år som jag jobbat som präst.«

na förhöll sig väldigt olika till sitt uppdrag. En del betraktade det hela som ett vanligt jobb och valde att se mellan fingrarna då folk gick till kyrkan. Sedan fanns det tjänstemän som med nitisk frenesi och kommunistisk övertygelse gjorde livet surt för oss kristna, säger Tiit Salumäe.

Den evangelisk-lutherska församlingen i Hapsal använde en stor del av sin tid till att hjälpa landsmän som råkade illa ut på grund av sin kristna tro.

Vacklade du i din tro när förtrycket var som värst?

– Nej, jag tvivlade aldrig på Jesus kärlek eller mitt kall. Stödet från min familj gav mig också styrka att uthärda alla prövningar. Jag har haft en skyddsängel vid min sida alla dessa år som jag har jobbat som präst.

Vikten av att be för fred

Tiit Salumäe engagerade sig i fredsarbetet på 1980-talet då det kalla kriget förvärrades och risken för ett kärnvapenkrig hängde i luften.

– På den tiden jobbade den ortodoxa kyrkan i Ryssland för världsfred. Vi bad tillsammans för fred i en ekumenisk anda av samförstånd.

I dag går den rysk-ortodoxa kyrkan ut med hätsk krigspropaganda och har gett ett orubbligt stöd till Vladimir Putins anfallskrig i Ukraina.

– Jag känner patriark Kirill personligen. Vi har träffats flera gånger i Tallinn. Jag skulle vilja påminna honom om att det är vår skyldighet som kristna att be för fred. Jag antar att patriark Kirill har tvingats till den retorik som han nu ger uttryck för.

Estland är ett av Europas mest ateistiska länder. Hur ser du på den estniska kyrkans framtid?

– Jag tror att det finns ett stort mörkertal i statistiken. Det finns många estländare som inte är registrerade som medlemmar i kyrkan, men som går regelbundet i kyrkan. Vi måste lära oss att se det goda som Gud uträttar i vardagen.

Vad innebär julen för dig i dag?

– Julen ger oss en möjlighet att reflektera över Jesu födelse. Gud har inte glömt bort oss. Julen handlar om Guds återkomst och hans kärlek till oss.

Bered en väg

MINA JULGRANSBOLLAR är rosa. De ligger i ursprungliga kartonger och är av glas. Tunna 30-talskolor som väntar i en ostädad vindsskrubb och jag längtar efter dem. Längtar efter att få lyfta dem varsamt ur asken och krängla nylontråden över barren. Jag längtar också till lingonkransen runt luciakronan och efter att få tända adventsljus till morgonkaffet. Jag gör ännu sakkalendrar till mina vuxna barn och bygger pastelliga pepparkakshus med de yngre.

MEN JAG bakar inte mina lussebullar för att imponera eller briljera. Jag hänger inte heller upp halmkronan för att prestera utan för att internera julens budskap. Det låter både akademiskt och bakvänt, jag vet, men glittret och blänket påminner mig om det heliga i hela händelsen. Det är som om ytan behövs för att jag ska nå djupet.

FÖR JULEN är djup. Det finns så många bottnar och berättelser i jul-

evangeliet. Stallet har så många spiltor och bås men genom hålet i taket lyser Betlehemsstjärnan. Lyser ner på henne som var långt mycket modigare än hon visste att hon var. Lyser på honom som kommer att älska ett barn som inte ens är hans. Kungen själv har ingen krona.

I JULKRUBBAN lär oxen symbolisera det goda och åsnan det onda. Stjärnan på krubbans tak är hoppet som vi verkligen behöver. Jag tappar hoppet ofta, så när jag reder ut sladdtrasslet och vinglar på stegen mot spiken från i fjol så påminns jag om att ljuset i mörkret faktiskt också gäller mig.

»Det är som om ytan behövs för att jag ska nå djupet.«

EN DEL människor älskar att lyssna till julevangeliet för att de har hört det så många gånger. Jag älskar det för att det aldrig låter likadant. Jag hör nya nyanser och ser andra perspektiv för varje år för att jag inte längre är den människan jag var förra gången då jag satt i en fullsatt bänk en tidig julmorgon. Den julen när jag väntade mitt första barn blev Maria levande. Hon lyfte sin blåa mantel från sitt ansikte och vi nickade i samförstånd över den nya sårbarheten och den ovillkorliga kärleken. Några år senare möttes våra blickar igen då oron över ett annorlunda barn höll oss båda vakna. Jag hoppas att jag slipper dela hennes erfarenhet att inte kunna rädda den man älskar mest, men hon kan bli en tröst för dem som förlorat. Hon har brustit så hon kan bära.

PLÖTSLIGT FINNS det nu en sörjande morsa mellan alla blinkade granar och bjällerklang. Yta och djup ger julen en här- lig bredd så att alla och allt kan rymmas in. Vi ska trängas mellan herdarna och hästen, skåla i glögg.

Maria Sundblom Lindberg är präst, psykoterapeut och publicist.

Fontana Media och Kyrkpressen stöder i år utsatta barn runtom i världen med en gåva till Finska Missionssällskapet.

**Vi önskar er alla
en god jul och ett
välsignat nytt år!**

Fontana Media

MARIA WIKSTEDT

Du kommer!

JAG VÄNTAR på att en kär vän ska komma på besök. Jag har plockat undan, städat, handlat och lagt fram fluffiga sängkläder och en orange handduk. Allt är färdigt. Jag har handlat bröd och ost för kvällsteet. Jag ser fram emot besöket med glad och ivrig förväntan. Då får vi en stund för varandra. Vi behöver inte visa fasader för varandra. Vi får tända ett ljus och sätta oss bekvämt.

I varsin mjuk fåtölj och i ljusets sken delar vi vardagsbekymmer med varandra, vi berättar om det som angår oss allra mest. Vi litar på att den andra lyssnar och är närvarande. Inget pling i datorn och ingen snabb blick på meddelandet i klockan, utan enbart tid och närvaro.

VI BEREDER väg för närvaro och vila i fåtöljerna genom att städa och förbereda. Genom att stänga av och koppla bort det som inte behövs.

För att få mer tid för närvaro och vila måste vi göra plats för det i vardagen. Vi får bereda plats för det vi behöver och det vi ivrigt väntar på. Vi säger till oss själva att vi inte hinner med det, men kanske det är dags att det andra får ge vika för vilan och närvaron, i stället för tvärtom?

»Vi säger till oss själva att vi inte hinner, men kanske det är dags att det andra får ge vika för vilan och närvaron i stället för tvärtom?«

ATT BANA väg för, att göra plats för det viktiga, det är inte alltid lätt. Men saliga de som längtar. De skall få glädjebud. Glädjebudet ser inte alltid ut som man tänker sig. Ibland kan den som väntar och längtar efter vila och närvaro få extra tid då tandläkartiden annullerades eller få närvaro i en kompiss som mitt i allt vill komma på besök.

Jesus var väntad. Men han var inte riktigt som man förväntade sig. Han kom inte med pompa och ståt, utan med kärlek och frid, vila och närvaro. För alla dem som längtade. För oss som längtar.

Johannes döparen gjorde plats, han banade väg för Jesus. Han gjorde plats för det vi behöver. Han gjorde plats för den vi behöver.

Vi plockar undan, lägger fram och gör plats för Jesus. Med glad och ivrig förväntan får vi se fram emot då vår kära vän kommer. Då får vi sätta oss i fåtöljen och berätta om det som angår oss allra mest. I närvaron och vilan.

Maria Wikstedt är präst i Åbo svenska församling. **Hon ser fram emot** att vara tillsammans med familjen på julen och att ta det lugnt och njuta av tystnaden. **Bästa julklapps-tipset:** Ge tid för dem som är nära dig. Bestäm träff med en kompiss och ge tid till och närvaro för varandra.

SÖNDAG 15.12.2024, Tredje söndagen i advent

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

handlar om **Johannes döparen**. Johannes framträdande var ett tecken på att profetiorna var på väg att uppfyllas: Frälsaren skulle snart komma. Temat för söndagen är **Bered väg för konungen**.

Fjärde söndagen i advent tillägnas den väntande Maria. Nu börjar slutskedet av förberedelsen för julen. Människan bör i sitt inre vara redo att ta emot det stora budskapet. Temat för söndagen är **Herrens födelse är nära**.

Helgens texter

TREDJE SÖNDAGEN I ADVENT

Jer. 3:21–25, 1 Kor. 4:1–5
Matt. 11:2–10

FJÄRDE SÖNDAGEN I ADVENT

Sef. 3:14–17, Fil. 4:4–7,
Matt. 1:18–24

”Hon skall föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder.”

Läs mera i **Matt. 1:18–24**.

Psalmförslag

TREDJE SÖNDAGEN I ADVENT

12, 4: 3–7, 14, 226

FJÄRDE SÖNDAGEN I ADVENT

3: 1–2, 837, 6, 3: 3–5

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

**Gode Gud,
låt mig göra
plats för dig.
Låt mig vila
i dig.**

Bönen är skriven av
Maria Wikstedt.

TISDAG 24.12.2024, Julaftonen

Julhelgen

På **julaftonen** står vi vid tröskeln till uppfyllelsen av profeternas löften, och under julaften föds Kristus. Församlingen hör ängels budskap: ”Idag har en frälsare fötts åt er.” **Julmorgonens gudstjänst** (herdarnas mässa) har i Norden traditionellt varit den viktigaste gudstjänsten. Vi går med herdarna till Betlehem, där vi får höra och se vad som har skett. **Annandag jul** bildar en kontrast till juldagen då den är alla martyrs minnesdag.

Första söndagen efter jul kallas den heliga familjens söndag. Barnet Jesus skilde sig inte från andra barn. Ändå såg de i honom en ny tidsålder. Jesus levde under samma villkor som vi. Endast så kunde han friköpa oss och ge oss rätten att leva som Guds barn.

Helgens texter

JULAFTON

Luk. 2:1–14

JULDAGEN

Luk. 2:1–20, Joh. 1:1–14

ANNANDAG JUL

Matt. 10:16–22

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER JUL

Luk. 2:33–40

”Men ängeln sade till dem: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren.”

Läs mera i **Luk. 2:1–14**.

Psalmförslag

JULAFTON

34, 32, 838, 31

JULDAGEN

25, 26, 36, 22

ANNANDAG JUL

21, 423, 206, 28

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Hela ön är med när det är jul

På Jurmo sköter öbor och gäster om att det blir julbön i kapellet på julafton – och varenda kotte deltar.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JURMO När Jurmobon **Tiina Johansson** får frågan hur julbönen kommer att se ut i kapellet på Jurmo i år svarar hon ”jag vet inte än”.

– Det beror på vem som är på ön. För två år sedan hade vi en präst här över jul, hon var gäst på Mattssons stugor. Vi frågade om hon ville komma med och ordna julbönen – det är så vi brukar göra.

När julfirarna kommit till ön brukar det alltid gå att hitta sådana som spelar ett instrument eller är bra på att sjunga.

– Julen på Jurmo börjar på restaurangen Jurmo Inn, som jag driver, berättar Tiina Johansson.

Senare på eftermiddagen blir det samling i kapellet, med psalmsång på svenska och finska, julevangeliet på bägge språken, och Fader vår på gammal svenska.

– Om det är riktigt kallt i kapellet blir det en kortare samling.

”Ingen täcks vara borta”

Det bor omkring tio personer på Jurmo året om. Till byalaget hör omkring 80 Jurmoättlingar. Till julbönen i kapellet kommer omkring 20–30 personer.

– Alla som är på ön brukar komma. Så är det också på sommaren, när prästen kommer andra söndagen i juli och har gudstjänst här. När jag var på gudstjänst på Utö och märkte att alla inte var där så sa jag: Ni får skämmas! skrattar hon.

– Vi är en så liten ö så ingen täcks vara borta.

Tiina Johansson är Jurmoättling från gården Lassföls. Hennes förfäder har bott på ön sedan 1550-talet, men själv flyttade hon dit efter att hon gick i pension.

– Jag älskar ron som sänker sig över ön när alla gäster kommit med båten och hittat sina stugor. Men det är ock-

Kapellet på Jurmo är en vacker samlingsplats för alla på ön när det är julafton. FOTO: JENNY LINDSTRÖM

så viktigt att samlas och träffas i kapellet – så får man sedan fira resten av julen i lugn och ro.

Hon minns hur hon som barn satt och tittade upp mot de målade stjärnorna i kapellets tak.

– Jag såg dem och fick en känsla av att jag hör hit.

Likör på annandag jul

En annan programpunkt vid julbönen i kapellet är att det läses ett stycke i *Jurmoboken* om hur man firade jul på ön förr.

– Agda Mattsson berättar i boken att

man bakade och städade inför julen. Det blev svartbröd och bullafläta och limpor – och pepparkakor.

Golvet skurades med granris, och så badade man julbastu.

– Och så åt man julgädda med potatis, kålrot, vitsås, pepparrot och hackade ägg.

Julkapparna var anspråkslösa: man kunde få ett håband eller förkläde och kanske lite karameller.

– Och på annandag jul gick man från gård till gård, karlarna drack sprit till kaffet och kvinnorna vin eller likör som de lagat själva.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO HÖGMÄSSOR

Esbo domkyrka sö 15.12 kl. 12.15: Esbo Lucia besöker högmässan. Erkko, Kronlund, Malmgren, Brunell.

Esbo domkyrka sö 22.12 kl. 12.15: von Martens, Kronlund, Brunell.

Esbo domkyrka on 25.12 kl. 7.00: Julotta. von Martens, Kronlund, Brunell.

Esbo domkyrka to 26.12 kl. 12.15: Ertman, Malmgren.

Esbo domkyrka sö 29.12 kl. 12.15: Högmässa med julsalmer. Erkko, Malmgren. Sångsolist Fanny Henn.

Esbo domkyrka on 1.1 kl. 12.15: Nyårsdagens högmässa. von Martens, Malmgren.

JULBÖN 24.12

Tunaberg seniorhem ti 24.12 kl. 10.30: Ertman, Brunell.

Köklax kapell ti 24.12 kl. 11.00: Julbön med små och stora. Lohi, Malmgren. Familjen af Hällström musicerar.

Esbo domkyrka ti 24.12 kl. 12.00: Julbön med små och stora. Erkko, Kronlund.

Esbo domkyrka ti 24.12 kl. 13.00: Julbön med små och stora. Erkko, Kronlund.

Alberga kyrka ti 24.12 13.30: Julbön med små och stora. Lohi, Brunell. Lotta

Ahlbeck, violin.

Esbovikens kyrka ti 24.12 13.30: Julbön med små och stora. Kallatsa, Malmgren. Sångsolist Fanny Henn.

Olars kyrka ti 24.12 kl. 16.00: Julbön med små och stora. Kallatsa, Brunell. Lotta Ahlbeck, violin.

Esbo domkyrka ti 24.12 kl. 17.00: Sironen, Kronlund medverkar. Lotta Ahlbeck, violin.

DE VACKRASTE JÜLSÄNGERNA

Sökö kapell må 16.12 kl. 19.00: Erkko, Malmgren och kören Ecoro medverkar under ledning av Sofia Lindroos. Sommarö Marthorna bjuder på glögg efter sångtillfället.

Esbo domkyrka lö 21.12 kl. 17.00: Lohi, Kallatsa, Kronlund, Brunell och kören EsVoces.

Hagalunds kyrka to 26.12 kl. 17.00: Ertman, Malmgren. Sångsolist Hedvig Paulig.

Verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboförsamlingar.fi. Obs! Paus i all barnverksamhet 23.12.2024–7.1.2025

MUSIK

Kammarkören NOVENAs 20-årsjubileumskoncert lö 14.12 kl. 18.00: Esbo domkyrka. Kammarkören och MGRENsemble bjuder på musik av Buxtehude

och Bach samt framför naturligtvis några julklassiker. Fritt inträde. Frivillig insamling till Kyrkans utlandshjälp. Dirigent, Nina Kronlund.

Musikinstitutet Kungsvägens traditionella julkonsert lö 14.12 kl. 16.00: Esbovikens kyrka. MIK:s 50-årsjubileum. Esbo Lucia medverkar. Fritt inträde.

Julkonsert med Muntra Musikanter, Hagalunds kyrka to 19.12 kl. 18.30: Medverkande Johan Krogus, Finlands Lucia samt Luciakören. Dirigent Riku Laurikka.

Biljetter: 20 euro för vuxna, 10 euro för barn och studeranden Biljetter säljs via <https://muntramusikanter.fi/>

Esbo barocks traditionella julkonsert må 30.12 kl. 19.00: i Esbo domkyrka. Heinrich Schütz: Weihnachtshistorie (Julhistoria). Niilo Erkkilä, evangelist / Wilhelmina Tömasdóttir, ängel/sopran / Veikko Valiinoja, Herodes/bas / Susanna Moliski, sopran / Teppo Lampela, alt / Joonatan Pykkönen, tenor / Esbo barocks orkester / Anna-Maaria Oramo, musikalisk ledning / Julia Tapola, regi / Lotta Aakko, koreografi / Fritt inträde, program 20 €

Julinsamling till diakonins klienter: Vi samlar in julchokladaskar och presentkort till Tokmanni (20€) till diakonins klienter inför julen. Mer info av diakonerna. Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani

050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.esboförsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli: på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må–to kl. 9–12, e-post; esbosvenskafoersamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Fr 13.12 kl. 18: Luciakröning i Grankulla kyrka. Författaren och företagaren Vesa Helkkula kröner Linnea Viitasalo till Grankulla lucia. Heli Peitsalo, Daniel Nyberg, Luciakören dir. Pamela Sandström.

Lö 14.12 kl. 15–18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Sebastos. Förhandsanmälan till Daniela Hildén 050 443 0045.

Sö 15.12 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet

Ti 17.12 kl. 9.30: Familjelyktans julfest i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 9–11: Diakonins julutdelning i kyrkans aula och nedre sal.
Kl. 13: Pensionärernas gemensamma julfest i kyrkan och julgröt i övre salen. Luciakören och Manskören GSP-klang medverkar. Ulrik Sandell, Catherine Granlund, Barbro Smeds, Carola Wikström.
Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 18.12 kl. 19: De vackraste julsångerna med Graziakören, Änglaklang och Stjärnfall i kyrkan, Heli Peitsalo, Ulrik Sandell.

To 19.12 kl. 19: Vålgörenhetskonsert för Ukraina i Grankulla kyrka. Den ukrainska barnkören Yasni och solisten Sofia Yakovyshyna uppträder med ukrainska julsånger. Hjärtligt välkommen. Fritt inträde. Frivillig gåva till insamlingen för julklappar åt barn i regionen Charkiv.

Lö 21.12 kl. 18: Christmas together – the very best Xmas Carols. Grankulla kammarkörs julkonsert i kyrkan, dir. Håkan Wikman. Kören Exodus medverkar, dir. Anna-Liisa Haunio. Programblad 20€.

Sön 22.12 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet

Julafton 24.12 kl. 12: Familjejulbön i kyrkan, Jona Granlund, Heli Peitsalo, Daniela Hildén, Familjejulkör.
Kl. 15: Julbön i kyrkan, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Emma Kajander, sopran.

On 25.12 kl. 7: Julotta med de vackraste julsångerna i kyrkan, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Julkaffe i övre salen.

To 26.12 kl. 12: Julannandagens högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

Sö 29.12 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 31.12 kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula. Välkommen!

On 1.1 kl. 12: Nyårsdagens högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet

KYRKSLÄTT

Fre 13.12 kl. 17.15: Lucia-kroning och andakt i S:t Mikael's kyrka, efteråt ringdanser på torget.
Sö 15.12 kl. 12: Radierad mässa i S:t Mikael's kyrka, The Daisies medverkar.

Ti 17.12 kl. 9.30: Julkyrka för barn i S:t Mikael's kyrka.
Ons 18.12 kl. 9.30: Julkyrka för barn i S:t Matteus kyrka.
To 19.12 kl. 16.30–18: Övning inför julaftons jultabla i S:t Mikael's kyrka.
Fre 20.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i S:t Mikael's kyrka, The Daisies medverkar.
Sö 22.12 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka.
Ti 24.12 kl. 14.30: Julbön för stora och små i S:t Mikael's kyrka.
Ti 24.12 kl. 15.30: Julbön i S:t Mikael's kyrka.
Ti 24.12 kl. 17: Julbön i Haapajärvi kyrka.
Ons 25.12 kl. 8: Julotta i Haapajärvi kyrka
Ons 25.12 kl. 12: Juldagens mässa i S:t Mikael's kyrka.
To 26.12 kl. 12: Stefanidagens mässa i S:t Mikael's kyrka.
Sö 29.12 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka.
Ons 1.1 kl. 18: Tvåspråkig nyårsandakt i S:t Mikael's kyrka.

Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227
Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 15.12 OBS! Ingen gudstjänst.
Sön. 15.12 kl. 19 De vackraste julsångerna med Lucia: i Gamla kyrkan. 3:e advent.
Tis. 17.12 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.
Tis. 17.12 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Tors. 19.12 kl. 18 "När det lider mot jul" – Kvällsbön med De vackraste julsångerna: i Birkala gamla kyrka, Anian rantatie 226, Pirkkala. Janne Heikkilä, Paula Sirén. Vid behov av skjuts, kontakta kyrkoherde Janne Heikkilä senast mån. 16.12, tfn 040 649 1442.
Sön. 22.12 kl. 11. Högmässa med julsånger: i Svenska Hemmet. 4:e advent. Janne Heikkilä, Paula Sirén. Marianne Roponen (cello).
Tis. 24.12 kl. 15 Julandakt: i Nokia kyrka, Pirkkalaistie 22, Nokia. Janne Heikkilä, Paula Sirén, Tom Wanamo. Vid behov av skjuts, kontakta kyrkoherde Janne Heikkilä senast ons. 18.12, tfn 040 649 1442.
Tis. 24.12 kl. 17 Julandakt: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä, Petra Perttula.
Ons. 25.12 kl. 11 Julmässa: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä. Vid behov av skjuts, kontakta kyrkoherde Janne Heikkilä senast ons. 18.12, tfn 040 649 1442.
Sön. 29.12 kl. 18 "I stjärnans ljus" – Söndagsmusik & andakt: i Viinikka kyrka.

TASO stråkkvartett, Kim Rantala, Paula Sirén.

VANDA

HELSENGE KYRKA S.T LARS
Kyrkov.45
Högmässa sö 15.12 kl. 10: Anu Paavola, Anders Ekberg.
Julkyrka on 18.12 kl. 8.15: för Kyrkoby skola.
Julkyrka fr 20.12 kl. 10: för Mårtensdals skola.
Högmässa sö 22.12 kl. 10: Anu Paavola, Heidi Åberg.
Julbön ti 24.12 kl. 17: Kristian Willis, Heidi Åberg.
Julotta on 25.12 kl. 8: Anu Paavola, Heidi Åberg.
Musikandakt på Annandag jul to 26.12 kl. 18: med De vackraste julsångerna. Anu Paavola, Anders Ekberg.
Högmässa i mellandagarna sö 29.12 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.
Nyårs gudstjänst on 1.1 kl. 18: Eva Ahl-Waris, Anders Ekberg.
Trettondagen, Stjärntydarnas tillbedjan må 6.1 2025 kl. 12: Internationell familjemässa tillsammans med Tikkurila srk och ILCV. Eva Ahl-Waris, Sirpa Tolppanen, Anders Ekberg.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv.12 a
Julkyrka to 12.12 kl. 9.30: för Dickursby daghem med familjer. Eva Ahl-Waris, Heidi Åberg.
Julkyrka to 12.12 kl. 10: för Daghemmet Lyckoslanten med familjer. Eva Ahl-Waris, Heidi Åberg.
Musiklek: fr 13.12 kl. 10–11.
Diakonins julfest med julgröt: fr 13.12 kl. 12.
De vackraste julsångerna för små och stora lö 14.12 kl. 16: Julgröt och julpyspel efteråt med församlingens hjälpledare. Sånggruppen Hejditerna medverkar.
De vackraste julsångerna tillsammans med ViÅnda-kören on 18.12 kl. 18: Anders Ekberg, Ingmar Hokkanen, piano.

MYRBACKA KYRKA

Strömfårav. 1
Julkyrka må 16.12 kl. 9.30: för daghemmet Timotej med familjer.
Allsång med De vackraste julsångerna ti 17.12 kl. 13: och glöggstund efteråt.
Julbön ti 24.12 kl. 13: Anu Paavola, Anders Ekberg.

RÖDSANDS KAPELL

Rödsandv.5
Julbön 24.12 kl. 15: Kristian Willis, Anders Ekberg.

ÖVRIGT

Julkyrka fr 20.12 kl. 10: för Västersundoms skola i Östersundom kyrka. Anu Paavola, Heidi Åberg.
Julkyrka fr 20.12 kl. 14: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.

INTERNATIONAL

Welcome to Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church, with fellowship after the service. Exceptions: no service 29.12 and 5.1. Christmas service on Christmas eve 24.12 at 3 pm and Christmas Day 25.12 at 12pm also at Tikkurila church.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Söndag 15.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Söndag 15.12, dansk julgudstjänst: kl. 15.30 i Johanneskyrkan. Kammarkören Idun medverkar.
Söndag 15.12, de vackraste julsångerna: kl. 16 i S:t Jacobs kyrka. Glöggservering kl. 15–16. S:t Jacobskören och barnkören medverkar.
Tisdag 17.12, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 18.12, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 18.12, De vackraste julsångerna: kl. 19 i Gamla kyrkan. Bulevardens kamarmusiksällskap, S:t Jacobskören och Tomas vokalensemble medverkar.
Söndag 22.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Schola Sancti Ioannis medverkar.
Söndag 22.12, mässa med de vackraste julsångerna: kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr. Passionärerna medverkar.
Julafton 24.12, julböner: kl. 11 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, kl. 14 i Johanneskyrkan, kl. 14 i S:t Jacobs kyrka, kl. 15 i Gamla kyrkan.
Julafton 24.12, julnattsmässa: kl. 22 i Johanneskyrkan.
Juldagen 25.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Annandag jul 26.12, julsångsgudstjänst: kl. 16 i Berghälls kyrka. Tomas vokalensemble medverkar.
Söndag 29.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 1.1, nyårsmässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.
GEMENSKAP
Glöggservering och de vackraste julsångerna: söndag 15.12 från kl. 15 (de vackraste julsångerna börjar kl. 16) i S:t Jacobs kyrka.
Kaffe med Johannes: 16.12 kl. 13–15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.
Johannes vardagsrum: Öppet tisdag 17.12 kl. 9.30–19. Stolgymna kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: Skivråd eller skivrådd. Liten andakt kl. 14.45.
Ekumenisk utlysning av julfreden: torsdag 19.12 kl. 17 utanför Tomaskyrkan, Johannes vardagsrum. Efteråt glögg, pyssel, musik mm. I samarbete med Töölön seurakunta, katolska Pyhän Marian seurakunta och Helsingin ortodoksinen seurakunta.
Kom och fira julafton i Johannes vardagsrum: tisdag 24.12 kl. 14–18. Vi firar julafton tillsammans både högtidligt och lekfullt. Vi klär granen, äter gott, leker och sjunger, hör julevangeliet. Anmäl dig senast torsdag 19.12 till Gun Geisor 050 658 6598 gun.geisor@evl.fi
Kom och fira nyår i Johannes vardagsrum: tisdag 31.12 kl. 14–18. Salta och söta läckerheter, frågesport, gemenskap. Anmäl dig senast 19.12 till Viivi Suonto viivi.suonto@evl.fi
MUSIK
Lunchmusik: tisdag 17.12 kl. 12 i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist. Ingen lunchmusik i januari pga orgelreovering.
De vackraste julsångerna: söndag 15.12 kl. 16 i S:t Jacobs kyrka. Glöggservering kl. 15–16.

GRANKULLA

Pensionärernas julfest

Pensionärernas gemensamma julfest ti 17.12 Kl. 13: med start i kyrkan och julgröt i övre salen. Luciakören och Manskören GSP-klang medverkar. Ulrik Sandell, Catherine Granlund, Barbro Smeds, Carola Wikström.

De vackraste julsångerna: onsdag 18.12 kl. 19 i Gamla kyrkan.

Mässa med de vackraste julsångerna: söndag 22.12 kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr.

Julsångsgudstjänst: torsdag 26.12 kl. 16 i Berghälls kyrka.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé med musiklek: jullov vecka 51–1. Från och med tisdag 7.1: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kään-töpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i S:t Jacobs kyrka.

Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum (inte vecka 52 eller 1).

Fritids: jullov vecka 52 och 1. För barn i klasserna 3–6. Kom och chill, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellan-mål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: söndag 26.1.2025 kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

Den mysiga mässan på nyårsdagen onsdag 1.1.2025: Vi startar det nya året med en mjuklandning i den mysiga mässan. Kl. 18 i Matteuskyrkan med Juho Kankare.

JULBÖNER på julafton tisdag 24.12: OBS 11.30 Brändö kyrka, 13.00 Vilans kapell, 14.00 Matteuskyrkan, 15.30 Östersundom kyrka, 17.00 Nordsjö kyrka.

Julotta på juldagen: Tillsammans med Patricia Högnabba och Kyrkokören i ledning av Fiona Chow. Onsdag 25.12 kl. 8.

Julsångsmässa på annandag jul: Sjung julens favoritsånger i Matteuskyrkan! Tillsammans med Patricia Högnabba, Emma Gustafsson och Jan-Anders Salenius. Torsdag 26.12 kl. 18.

Mässa på trettondagen: Måndag 6.1.2025 kl. 10 med gästpredikant Magnus Riska. Liturg Juho Kankare.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder! Börjar igen 8.1.2025

Molnet: Träffas igen den 16 januari 2025 kl. 18!

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Musikleken fortsätter 14.1.2025!

Julvandringar: Följ julens händelser, från Marias besök av ängeln till stallet i Betlehem! Lördag 14.12 ca varje halvtimme. Start kl. 10.30. Samtidigt som julbasaren.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tveentisdagarna fortsätter den 14.1.2025.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Fortsätter den 8.1.2025.

Matteus barnkör och pysselklubben: barnkören och pysselklubben fortsätter 18.1.2025.

Barnklubb för 4–8-åringar: Barnklubben fortsätter den 9 januari 2025!

MUSIK

De vackraste julsångerna: Fredag 20.12 kl. 18 i Botby gårds kapell tillsammans med Emma Gustafsson, Elna Romberg och Simon Djupsjöbacka.

Christmas carols in St. Matthew's church: Den engelskspråkiga församlingsverksamheten bjuder in till engelska julsånger, dvs. carols. Kyrkokören medverkar med några sånger. Onsdag 18.12 kl. 18.

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20, obs undantagsvis övning på måndag 16.12 och ingen övning 17.12. Kören övar tillsammans med Fiona Chow till årsskiftet. Kontakt: 045 101 5360

Popkören och Barnkören: Popkören och barnkören fortsätter sjunga 14.1.2025.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

VOICE-kören övar inför Matteuskyrkans 40-årsjubileum: Östra Helsingfors svängigaste kör övar inför Matteuskyrkans jubileumskonsert i februari: torsdagarna 19.12, 9.1, 23.1 och 6.2. Övningarna börjar kl. 18.30.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus julbasar: Lör 14.12 kl. 10–13. Stickade sockor och vantar, hantverk, julgröt och unna dig ett vackert pepparkakshus, bakat av våra egna ungdomar! Intäkterna från församlingens egna försäljningsbord går till Finska Missionssällskapet.

Under julbasaren kan du också ta den klassiska vägen till Betlehem på julvandringarna! Start kl. 10.30, med nya vandringar varje halvtimme.

Matteus Afterwork varje torsdag: Afterwork fortsätter den 9 januari 2025!

Stickklubben: Stickklubben fortsätter 23.1.2025 (jämna veckor). Kontakt Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas igen 13.1.2025 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag, med undantag av januari, då vi träffas den 13.1 kl. 18. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Årets första träff fredag 17.1.2025. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13.

PETRUS

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka. 12 i Äggelby gamla kyrka. 15.12 An-

INGÅ

Julfest i prästgården

Gemensam julfest to 19.12 kl. 13.00–15.00: i Prästgården. Välkomna ni som inte har möjlighet att fira jul med era nära och kära. Musik, julmid-dag, allsång, julgubbe, andakt. Anm. senast 10.12 tel 09-2219030 eller inga.kansli@evl.fi.

ne Koivula, Mathias Sandell. 22.12 Camilla Vuoristo, Fiona Chow. 29.12 Anne Koivula, Marcus Kalliokoski.

OBS! Nya tider och platser från och med 5.1.2025: kl. 10 Petruskyrkan, kl. 12 Munkshöjdens kyrka.

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe efteråt, välkommen!

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA

Missa inte! Sjung in julen tillsammans! 15.12: kl. 15.30 i Petruskyrkan, Mathias Sandell och Petrus Vokalensemble medverkar. 16.12 kl. 19 i Munksnäs kyrka, Mathias Sandell, Edit Koskinen (sång) och Hanna Granroth-Wilding (cello) medverkar. Kollekt uppbärs för Finska Missions Sällskapets arbete för barn i utsatta länder.

JUL OCH NYÅR

Missa inte! Julafton 24.12: kl. 11 Julbön i Petruskyrkan. kl. 14.30 Julbön för stora och små i Södra Haga kyrka. kl. 16.30 Julbön i Munksnäs kyrka. kl. 23 Julnattens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka.

OBS! Ny tid. Juldagen 25.12: kl. 7 Julotta i Munksnäs kyrka. kl. 11 Juldagsfirande i Petruskyrkan med andakt, gröt och gemenskap. Välkommen!

Annandag jul 26.12: kl. 18 Stefanidagens kvällsmässa i Petruskyrkan.

Nyårsdagen 1.1: kl. 11 Nyårsdagens gudstjänst i Petruskyrkan.

BARNFAMILJER

Musiklek: Start igen 16.1.2025 kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. Höstens sista träff 13.12. Kvällarna bjuder på andakt och varierande program t.ex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

EVENEMANG OCH KURSER

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar under hösten kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner. Terminens sista gång 20.12, start igen 3.1.2025.

Dagscafé för daglediga: Start igen 28.1.2025. Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönkväll kl. 19 i Munksnäs kyrka. Start efter nyår tisdag 14.1. Lovsångskören övar kl. 18. Bengt Lassus, Mathias Sandell m.fl.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångsskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionat-chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munksnäs kyrka.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Lör 14.12

Teckenspråkig julfästa kl. 15.30: i Ekenäs

Sön 15.12

– Högmässa kl. 10: i Ekenäs

– Familjekyrka kl. 11: Ekenäs förs.hem. Anm. till Iselin senast 12.12 kl. 12, tfn 044-755 3611.

Sön 22.12

– Högmässa kl. 10: i Ekenäs

– Julfred vid Borgen kl. 18: Tvåspråkig julandakt nedanför Slottsknektens stuga. Ekenäs lucia med tärnor medverkar.

24.12 JULAFTONEN

Ekenäs kyrka:

– Familiejulbön för familjer med små barn kl. 13

– Julbön kl. 14

– Julbön kl. 15

– Julbön kl. 17

Bromarvs kyrka

– Julbön kl. 16.30

Snappertuna kyrka

– Julbön kl. 15

Tenala kyrka

– Julbön kl. 15

25.12 JULDAGEN

Julottor

- kl. 6 i Ekenäs
- kl. 6 i Tenala
- kl. 8 i Bromarv
- kl. 8 i Snappertuna

26.12 ANNANDAG JUL

Kvällsmässa kl. 18: i Ekenäs

Sön 29.12

Högmässa kl. 10: i Ekenäs

NYÅRSDAGEN

Kvällsmässa kl. 18: i Ekenäs

MUSIK

Ekenäs lucias kröningskonsert fre 13.12 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Fritt inträde, kollekt för luciansamlingen i Ekenäsnejden.
Musikinstitutet Raseborgs julkonsert mån 16.12 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Dir. Minttu Pesu. Fritt inträde.
Orgelkvarter lördagar kl. 14: i Ekenäs kyrka
14.12: Elis Helenius
21.12: Inkeri Aittola
Fritt inträde.
Västnyländska Kammarkörens julkonsert ons 18.12 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Dir. Niels Burgmann. Fritt inträde, program 15 euro.

De vackraste julsångerna

- **sön 15.12 kl. 16:** i Snappertuna kyrka, musikandakt
 - **tis 17.12 kl. 19:** i Tenala kyrka
 - **lör 21.12 kl. 18:** i Ekenäs kyrka
 - **sön 22.12 kl. 15:** i Furuborg, Skogby
- Kollekt för världens barn, FMS.**

Manskören Raseborgs julkonserter

- **lör 14.12 kl. 19:** i Tenala kyrka
 - **tors 19.12 kl. 19:** i Ekenäs kyrka
- Dir. Teddy Granroth. Fritt inträde, program 20 euro

Julkonsert med Girls'n Qvinn's sön 15.12 kl. 16: i Bromarvs kyrka. Fritt inträde.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 13.12:

- **kl. 18.00 Israeliska danser:** Församlingshemmet. Unnéus.

Sö 15.12:

- **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Hellsten, Nygård.
- **kl.15.00–19.30 Julbasar till förmån för mission och diakoni:** Prästgården. Försäljning av bl.a. handarbeten och bakverk. Lotteri samt kaffeservering. Kakko.
- **kl. 16.00 De vackraste julsångerna:** Ingå kyrka. Kyrkokören medverkar. Nygård, Hellsten.

To 19.12:

- **kl. 13.00–15.00 Gemensam julfest:** Prästgården. Välkomna ni som inte har möjlighet att fira jul med era nära och kära. Musik, julfestmiddag, allsång, julgubbe, andakt. Anm. senast 10.12 tel 09-2219030 eller inga.kansli@evl.fi. Kakko.
- **kl. 17.30–19 Julvandring – äventyr för hela familjen:** i Prästgårdsparken, inne och utanför kyrkan. Start från församlingshemmets parkering i grupper med 10–15 min. mellanrum. Sjöblom, Nygård, Nylund, Sköld–Qvarnström, m.fl.
- Sö 22.12:**
 - **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Ti 24.12:

- **kl. 13.00 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann, Päivi Kärkäs, oboe, Sakari Kuusi, cello.
- **kl. 16.00 Julbön på julafton:** Degerby kyrka. Ida Kettunen, Pia Nygård.
- **kl. 16.00 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann & Päivi Kärkäs, oboe, Sakari Kuusi, cello.
- Ons 25.12:**
 - **kl. 7.00 Juldagens julotta:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Pia Nygård samt kyrkokören.
- To 26.12:**
 - **kl. 18.00 Tvåspråkig gudstjänst med de vackraste julsångerna:** Degerby kyrka. Tom Sjöblom, Pia Nygård. Ingå lucia medverkar.
- Sö 29.12:**
 - **kl. 16.00 Kaffebordsgudstjänst:** Prästgården. Tom Sjöblom, Marcus Kalliokoski.
- Må 6.1:**
 - **kl. 10.00 Tvåspråkig festmässa:** Ingå kyrka. Trettondagen, församlingens årsdag. Kaffe och utdelning av förtjänsttecken på församlingshemmet efter mässan. Tom Sjöblom, Pia Nygård.

Ons 8.1:

- **kl. 15.30–18.30 Ungdomskväll:** Ungdomshuset. Ahlfors.

To 9.1:

- **kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.
- **kl. 18.00 Pianokonsert med Akseli Pöyhönen:** Ingå kyrka. Fritt inträde.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Fr 13.12 kl. 18 Karis–Pojo Lions lucia: i Pojo kyrka.

Sö 15.12 Tredje advent

- **kl. 10 Högmässa:** i Pojo kyrka.
- **kl. 12 Högmässa:** i Karis kyrka.
- **kl. 16 De vackraste julsångerna:** i Karis kyrka.
- On 18.12 kl. 19 Karis–Pojo Lions lucia och julsånger:** i Svartå kyrka.

Fr 20.12 kl. 19 Manskören Raseborg: i Karis kyrka.

Lö 21.12 kl. 19 De vackraste julsångerna: med församlingsskören i Pojo kyrka.

Sö 22.12 Fjärde advent

- **kl. 10 Gudstjänst:** i Pojo kyrka.
- **kl. 12 Högmässa:** i Karis kyrka.
- **kl. 18 och kl. 20 Konserten ”So this is Christmas”:** i Karis kyrka.

Ti 24.12 Julafton

- **kl. 13.00 Julbön:** i Svartå kyrka.
- **kl. 13.30 Julbön:** med små och stora i Karis kyrka.
- **kl. 15.00 Julbön:** i Pojo kyrka. Församlingskören medverkar.
- **kl. 15.30 Julbön:** i Karis kyrka, julbönen streamas också via YouTube.

On 25.12 Juldagen

- **kl. 6 Julotta:** i Pojo kyrka. Församlingskören medverkar.

- **kl. 8 Julotta:** i Karis kyrka.

To 26.12 Annandag jul

- **kl. 12 Högmässa:** i Karis kyrka. Ingen högmässa i Pojo kyrka.

Sö 29.12

- **kl. 10 Högmässa:** i Pojo kyrka.
- **kl. 12 Högmässa:** i Karis kyrka.

On 1.1.2025

- **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka. Ingen högmässa i Pojo kyrka.

Se församlingens alla evenemang: på www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Fre 13.12 kl. 18.00 Lucia–kröning och De vackraste julsångerna: i Virkby kyrka.

Lö 14.12 kl. 14.00. De vackraste julsångerna: i Lojo S:t Lars kyrka.

Sö 22.12 kl. 13.00 Högmässa med De vackraste julsångerna: i Virkby kyrka.

Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Ti 24.12 kl. 14.00 Familjejulbön: i Lojo S:t Lars kyrka. Flöjtmusik

Ti 24.12 kl. 15.30 Julbön: i Virkby kyrka. Flöjtmusik.

Ons 25.12 kl. 9.00 Julmorgonens gudstjänst: i Lojo S:t Lars kyrka. Lojo kyrkokör.

TUSBY

25.12 kl. 9.00: Julotta, präst Satu Mäkinen, körledare Minna Lamminen och Klemtskog Kyrkosångare

DOMPROSTERIET

BORGÅ

LUCIA I BORGÅ DOMKYRKA

Fr 13.12 kl. 18.30: Luciamusik med Östnylands Lucia. Eisentraut– Söderström, Hätönen, barnkören, Stråhlman,
GRUPPER FÖR VUXNA

Ti 17.12 kl. 12 Andakt och jullunch för pensionärer: (7,50 €) och arbetssökande (3 €) i festsal, Lundag. 5

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 15.12 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Apostolidou, Eisentraut–Söderström och Söderström, Anna Hennings gudstjänstgrupp

Sö 22.12 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Smeds, Jäntti, Tollander. Denice Sjöströms gudstjänstgrupp

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA

Sö 15.12 kl. 17.30: Mikaelsskapellet, Växvägen 553, Finlands Lucia, Apostolidou, Tollander.

Sö 15.12 kl. 18: Domkyrkan, Lindgård, Hätönen, vokalensemblen Con Fusion.

Sö 15.12 kl. 18: Sjötorp, Kråkö, Sjötorpsv. 2, Eisentraut–Söderström, Söderström, Östnylands Lucia

On 18.12 kl. 18: Svenskborg, Vessö, Vessövägen 19, Jäntti, Hätönen.

JULKONSERT I DOMKYRKAN

Lö 14.12 kl. 15 och 18: Runebergskörens julkonserter. Netteticket.fi

Må 16.12 kl. 19: Damkören Primavera, Alvakören, Wallmökören

Må 6.1 kl. 18: Julkonsert, Vokalensemblen Luminatum

BORGÅ JULSTIG VID BORGÅ Å LÖ 21.12

Kl. 12: De vackraste julsångerna på scenen intill Café Promenade vid ån, Gaudeamuskören, Tollander, Apostolidou, Piepponen

Kl. 16: Brassorkester PLP blåser in julen
JULBÖN 24.12

Kl. 11: Emsalö kapell, Apostolidou, Tollander.

Kl. 12: Kullo bykyrka, Apostolidou, Tollander.

Kl. 13: Näsebackens begravningskapell, Lindgård, Hätönen.

Kl. 15: Domkyrkan, för barnfamiljer, Julkör med barn och vuxna, Stråhlman, Serralde, Jakobsson, Söderström, Hätönen.

Kl. 17: Domkyrkan, radiering, biskop B–G Åstrand, Lindgård, Söderström, solist Sören Lillkung

Kl. 22: Julnattsgudstjänst på Sjötorp, Kråkö, Jäntti, Hassinen, Tollander, frivilliga
JULOTTA 25.12

Kl. 8: Domkyrkan, Smeds, Hätönen.

Kl. 8: S:t Olofs kapell, Pellinge, Eisentraut–Söderström, Söderström

Kl. 10: Svartbäck–Spjutsunds skärgårdskyrka, Jäntti, Hätönen

Stefanidagen 26.12 kl. 12.15 Carols i Bethlehem: Domkyrkan, Eisentraut–Söderström, Söderström, Hätönen.

Sö 29.12 kl. 12.15 Högmässa: i domkyrkan, Jäntti, Apostolidou, Hokkanen, Trio ad Libitum

Nyårsdagen on 1.1.2025 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Smeds, Jäntti, Söderström. Efteråt nyårsmottagning i Biskopsgården

Sö 5.1 kl. 12.15 Högmässa: i domkyrkan, Smeds, Eisentraut–Söderström, Söderström.

Må 6.1 kl. 12.15 Vigningsmässa: i Domkyrkan på trettondagen, biskop B–G Åstrand, Lindgård, Apostolidou, Söderström.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 15.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 15.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: Norra Paipis bykyrka.

On 18.12 kl. 18 Bibelsamtalsgrupp: Kyrkoby församlingshem. Med Helena Rönnberg.

Sö 22.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 22.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: Sibbo kyrka. Camilla Wiksten–Rönnebacka sång, och församlingens houseband medverkar.

Ti 24.12 kl. 11 Julsånger: Servicehuset Linda. Med församlingens ungdomar.

Ti 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små: Sibbo kyrka. Musikkлубbarna medverkar.

Ti 24.12 kl. 14 Julbön: Norra Paipis bykyrka.

Ti 24.12 kl. 14 Julbön: Söderkulla kyrka. Tommy Granqvist, piano och William Palin, saxofon medverkar.

24.12 kl. 15 Julbön: Söderkulla kyrka. Tommy Granqvist, piano och William Palin, saxofon medverkar.

Ti 24.12 kl. 16 Julbön: Sibbo kyrka. Vaneo medverkar med sång.

On 25.12 kl. 8 Julotta: Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar.

To 26.12 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka. Malena Jordas, gitarr och sång medverkar.

Julgröt i församlingssalen efter mässan.

Sö 29.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

On 1.1 kl. 18 Tvåspråkig kvällskyrka på nyårsdagen: Sibbo kyrka. Efteråt glöggservering och julsånger i Prästgården.

Sö 5.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Sportlovsgruppens startsöndag.

Må 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen: Sibbo kyrka. Bygdens körer medverkar. Andakt.

On 8.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 8.1 kl. 10.15 Knatterytänk: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Camilla Wiksten–Rönnebacka.

On 8.1 kl. 13.30 Musikkлубben: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Lauri Palin.

To 9.1 kl. 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

To 9.1 kl. 13.30 Musikkлубben: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Lauri Palin.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Jag älskar änglar. De är härliga!”

I omkring tio år har Heidi Salminen målat Vanda svenska församlings julhälsning. Det är en tradition som hon värnar om.

– Jag vill alltid att det ska bli så fint som möjligt.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Varje jul och påsk skickar Vanda svenska församling ut en liten hälsning till sina medlemmar i form av ett kort. Inför julen dimper det ner i postlådan eller brevinkastet samtidigt som församlingens program.

– Vi vill skicka ut lite glädje och hopp inför julen. Julhälsningen är en påminnelse om att vi får vänta på julen tillsammans, säger diakon Heidi Salminen.

Att någon av församlingens anställda målar motivet till julhälsningen är en lång tradition i Vanda. Det är också en tradition som kommit att bli uppskattad av församlingensborna. Många sparar julhälsningen varje år och låter den stå framme över julen. Vissa ramar till och med in den.

Innan Heidi Salminen började måla julhälsningen var Rea Anner hennes föregångare. Men så behövdes det någon ny person för uppdraget, och Heidi Salminen hade en idé. Hon ville måla en serie om tre tavlor som började med de vise männen, följdes av herdarna och slutade i stallet. Hon presenterade idén för den dåvarande kyrkoherde och anförtröddes uppdraget.

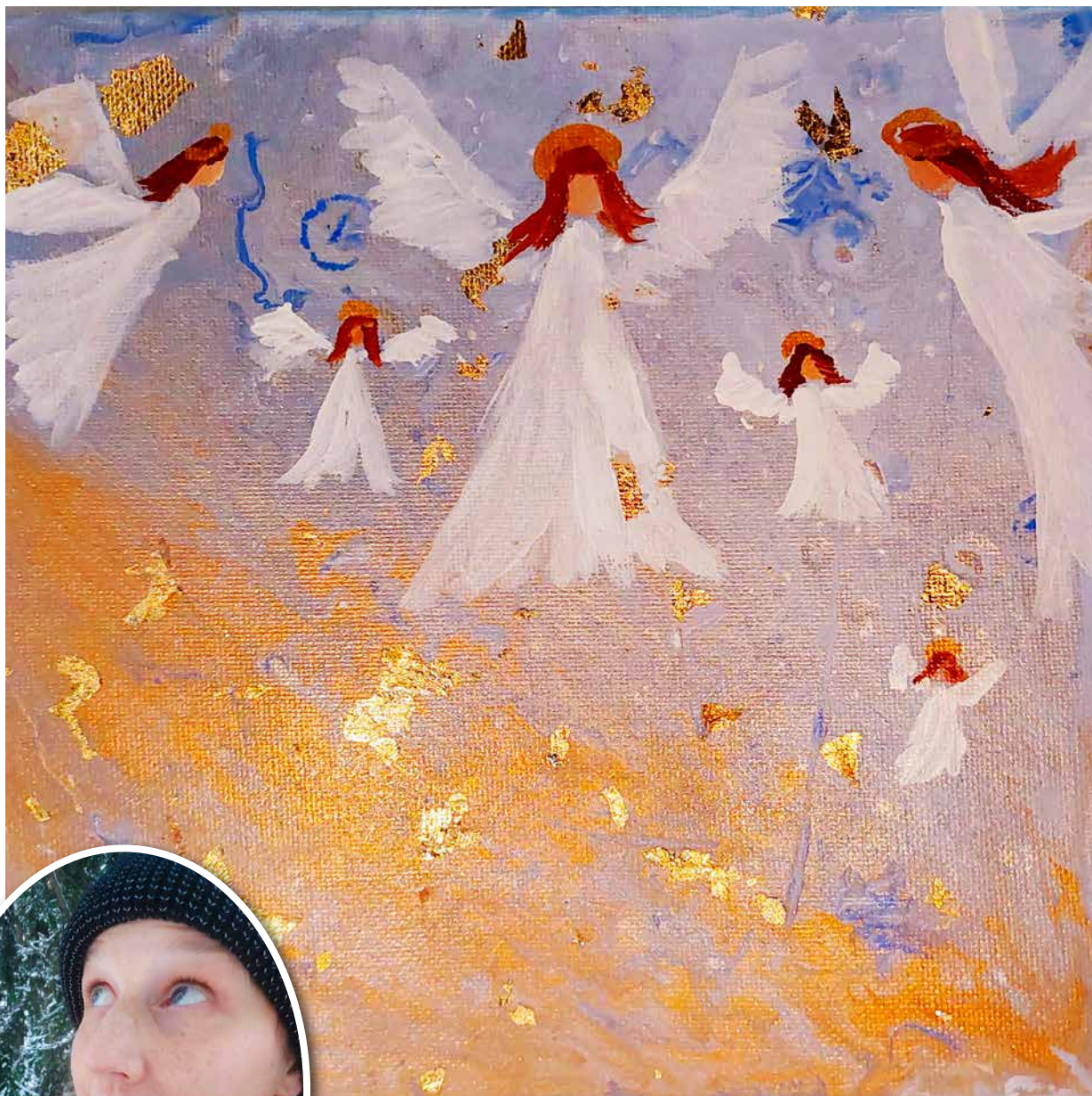
– Så första året skickade vi iväg de vise männen, nästa år herdarna och så blev det ett treårigt projekt. Vi fick positiv respons, och jag var jättetacksam över att jag fick göra det på arbetstid.

Sin kreativa ådra, den har hon ärvt i rakt nedstigande led av sin morfar Samuel Finne. Han jobbade som lärare i Vanda, dåtida Helsingfors, men var också en kreativ mångsysslare som målade mycket. Hans konst finns i dag runtom i neijden: i skolor, på museer och i många hem.

– Jag är glad över att få fortsätta på något slags arv från honom.

Konst som hopp

Att skapa motivet till församlingens jul- och påskhälsningar har blivit en slags retreat för Heidi Salminen.

Inför årets julhälsning valde Heidi Salminen änglarnas synvinkel. FOTO: PRIVAT

– Det är en andlig stund då jag kan måla och tänka på världsläget. Många målningar har speglat den oro som finns i världen, men genom målningarna vill jag också förmedla något slags hopp och glädje. Julen kommer ändå.

Då corona härjade målade hon en mamma och ett barn, som en påminnelse om att vilken mamma som helst känner oro då ett nytt litet liv ska tas omhand. Sannolikt gällde det också Maria. Knappast var förutsättningarna perfekta heller för henne.

– Jag tänkte på vad det innebär att födas in i en otrygg värld. Det året skrev jag också

en påhittad berättelse till.

Julen efter Rysslands invasion av Ukraina blev det en fredsduva på julhälsningen.

Ibland har hon smugit med någon liten bön eller dikt i julhälsningen. Andra år har motivet fått tala för sig självt.

Hur ser världen ut ur änglarnas vinkel?

I år ville Heidi Salminen framför allt testa en ny teknik.

– Och så älskar jag änglar. De är härliga.

– Jag började fundera på vad änglarna kanske tänkte då Jesus föddes? Vad pratade de om, och hur ser världen ut från deras vinkel? Änglarna fascinerar mig.

Vid val av motiv strävar hon efter att alla ska hitta något att fästa blicken på, oberoende av ålder och livssituation. Julhälsningen ska tala till barn, unga, äldre och yngre.

– Och så vill jag alltid att det ska bli så fint som möjligt eftersom hälsningen går ut till församlingens medlemmar.

»Många målningar har speglat den oro som finns i världen, men genom målningarna vill jag också förmedla hopp och glädje.«

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Julfrukost ti 24.12

kl. 10.30: i Lovisa församlingshem. Vi samlas för att äta och trivas tillsammans. Julbön i Lovisa kyrka kl. 13. Anmälan senast 18.12 tfn 044 722 9241, agricolaforssamling@evl.fi eller via länk på hemsidan

Julbön 24.12

kl. 11: i Strömfors kyrka

kl. 13: i Lovisa kyrka

kl. 13: i Sarvsalö kapell

kl. 14: i Andreaskapellet

kl. 15: i Lapträsk kyrka

kl. 16: i Liljendal kyrka. Gudstjänstgrupp medverkar

kl. 16: på gravgården vid Pernå kyrka

Julotta 25.12

kl. 8: i Lapträsk kyrka

Annandag jul 26.12

kl. 10: Gudstjänst i Strömfors kyrka

Nyårsafton 31.12

Nyårsjippo för hela familjen 31.12 kl. 14–16: i Lapträsk kyrka och Katarinaparken vid kyrkan

BORGÅ

LUCIA I BORGÅ DOMKYRKA

Fr 13.12: kl. 18.30 Luciamusik med Östnylands Lucia. Eisentraut-Söderström, Hätönen, barnkören, Stråhlman.

GRUPPER FÖR VUXNA

Ti 17.12: kl. 12 Andakt och jullunch för pensionärer (7,50€) och arbetssökande (3€) i festsal, Lundag. 5.

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 15.12: kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Eisentraut-Söderström och Söderström, Anna Hennings gudstjänstgrupp.

Sö 22.12: kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Smeds, Jäntti, Tollander. Denice Sjöströms gudstjänstgrupp

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA

Sö 15.12: kl. 17.30 Mikaelsskapellet, Vålxvägen 553, Finlands Lucia, Apostolidou, Tollander.

Sö 15.12: kl. 18 Domkyrkan, Lindgård, Hätönen, vokalen-semblen Con Fusion.

Sö 15.12: kl. 18 Sjötorp, Kråkö, Sjötorpsv. 2, Eisentraut-Söderström, Söderström, Östnylands Lucia.

On 18.12: kl. 18 Svensborg, Vessö, Vessövägen 19, Jäntti, Hätönen.

SIBBO Julmusik

Sibbokyrkorna fylls av julkonserter

Under adventstiden bjuds det på en mängd konserter med allt från kör- och a cappellasång till kammarorkester och artister med band i kyrkorna i Sibbo. Serien av julkonserter avslutas på **trettondagen kl. 18** då församlingen bjuder in nejdens körer till en gemensam julkonsert i Sibbo kyrka.

Mer info om konserterna återfinns på församlingens webbplats sibbosvenskaforssamling.fi.

JULKONSERT I DOMKYRKAN

Lö 14.12: kl. 15 och 18 Runebergskörens julkonserter. Netticket.fi.

Må 16.12: kl. 19 Damkören Primavera, Alvakören, Wallmökören.

Må 6.1: kl. 18 Julkonsert, Vokalensemblen Luminatum.

Borgå julstig vid Borgå å lö 21.12

Kl. 12: De vackraste julsångerna på scenen intill Café Promenade vid ån, Gaudeamuskören, Tollander, Apostolidou, Piepponen

Kl. 16: Brassorkester PLP blåser in julen

Julbön 24.12

Kl. 11: Emsalö kapell, Apostolidou, Tollander.

Kl. 12: Kullo bykyrka, Apostolidou, Tollander.

Kl. 13: Näsebackens begravningskapell, Lindgård, Hätönen.

Kl. 15: Domkyrkan, för barnfamiljer, Julkör med barn och vuxna, Stråhlman, Serralde, Jakobsson, Söderström, Hätönen.

Kl. 17: Domkyrkan, radiering, biskop B-G Åstrand, Lindgård, Söderström, solist Sören Lillkung

Kl. 22: Julnattsgudstjänst på Sjötorp, Kråkö, Jäntti, Hassinen, Tollander, frivilliga

Julotta 25.12

Kl. 8: Domkyrkan, Smeds, Hätönen.

Kl. 8: S:t Olofs kapell, Pellinge, Eisentraut-Söderström, Söderström

VANDA Julmusik

Sjung De vackraste julsångerna i Helsinge, Dickursby eller Myrbacka!

I Dickursby kan du välja mellan De vackraste julsångerna för små och stora lö **14.12 kl. 16** eller De vackraste julsångerna tillsammans med ViAnda-kören on **18.12 kl. 18**. I Myrbacka kyrka blir det allsång med De vackraste julsångerna ti **17.12 kl. 13**. På julannandagen **26.12 kl. 18** är det Helsinges tur då det blir musikandakt med De vackraste julsångerna i Helsinge kyrka S:t Lars. Under samlingarna finns möjlighet att bidra till utbildning, hälsovård och omsorg åt barn i utvecklingsländer via FMS.

BORGÅ Julbön

Julbön för barnfamiljer

Välkommen till Domkyrkan för att fira julbön för barnfamiljer **kl. 15.00**. I år medverkar församlingens Julkör, där både barn och vuxna deltar tillsammans.

Kören leds av Rebecka Stråhlman och Brenda Serralde. Församlingspastor Martin Jakobsson, kantorerna Eric-Olof Söderström och Anne Hätönen är också med och leder oss i julbönen.

Kl. 10: Svartbäck-Spjutsunds skärgårdsskyrka, Jäntti, Hätönen

Stefanidagen: 26.12 kl. 12.15 Carols i Bethlehem, Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Söderström, Hätönen.

Sö 29.12: kl. 12.15 Högmässa i domkyrkan, Jäntti, Apostolidou, Hokkanen, Trio ad Libitum

Nyårsdagen: on 1.1.2025 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Smeds, Jäntti, Söderström. Efteråt nyårsmottagning i Biskopsgården.

Sö 5.1: kl. 12.15 Högmässa i domkyrkan, Smeds, Eisentraut-Söderström, Söderström.

Må 6.1: kl. 12.15 Vigningsmässa i Domkyrkan på trettondagen, biskop B-G Åstrand, Lindgård, Apostolidou, Söderström.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 15.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 15.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: Norra Paipis bykyrka.

On 18.12 kl. 18 Bibelsamtalsgrupp: Kyrkoby församlingshem. Med Helena Rönnerg.

Sö 22.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 22.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: Sibbo kyrka. Camilla Wiksten-Rönnebacka sång, och församlingens houseband medverkar.

Ti 24.12 kl. 11 Julsånger: Servicehuset Linda. Med församlingens ungdomar.

Ti 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små: Sibbo kyrka. Musikkлубbarna medverkar.

Ti 24.12 kl. 14 Julbön: Norra Paipis bykyrka.

Ti 24.12 kl. 14 Julbön: Söderkulla kyrka. Tommy Granqvist, piano och William Palin, saxofon medverkar.

24.12 kl. 15 Julbön: Söderkulla kyrka. Tommy Granqvist, piano och William Palin, saxofon medverkar.

Ti 24.12 kl. 16 Julbön: Sibbo kyrka. Vaneo medverkar med sång.

On 25.12 kl. 8 Julotta: Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar.

To 26.12 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka. Malena Jordas, gitarr och sång medverkar. Julgröt i församlingssalen efter mässan.

Sö 29.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

On 1.1 kl. 18 Tvåspråkig kvällsskyrka på nyårsdagen: Sibbo kyrka. Efteråt glöggservering och julsånger i Prästgården.

Sö 5.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Sportlovsgruppens startsöndag.

Må 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen: Sibbo kyrka. Bygdens körer medverkar. Andakt.

On 8.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 8.1 kl. 10.15 Knatterytmik: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Camilla Wiksten-Rönnebacka.

On 8.1 kl. 13.30 Musikkлубben: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Lauri Palin.

To 9.1 kl. 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

To 9.1 kl. 13.30 Musikkлубben: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Lauri Palin.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkov.45

Högmässa sö 15.12 kl. 10: Anu Paavola, Anders Ekberg.

Julkyrka on 18.12 kl. 8.15: för Kyrkoby skola.

Julkyrka fr 20.12 kl. 10: för Mårtensdals skola.

Högmässa sö 22.12 kl. 10: Anu Paavola, Heidi Åberg.

Julbön ti 24.12 kl. 17: Kristian Willis, Heidi Åberg.

Julotta on 25.12 kl. 8: Anu Paavola, Heidi Åberg.

Musikandakt på Annandag jul to 26.12 kl. 18: med De vackraste julsångerna. Anu Paavola, Anders Ekberg.

Högmässa i mellandagarna sö 29.12 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.

Nyårsgudstjänst on 1.1 kl. 18: Eva Ahl-Waris, Anders Ekberg.

Trettondagen, Stjärntydarnas tillbedjan må 6.1 2025 kl. 12: Internationell familjemässa tillsammans med Tikkurilan srk och ILCV. Eva Ahl-Waris, Sirpa Tolppanen, Anders Ekberg.

DICKURSBY KYRKA

Stationsv.12 a

Julkyrka to 12.12 kl. 9.30: för Dickursby daghem med familjer. Eva Ahl-Waris, Heidi Åberg.

Julkyrka to 12.12 kl. 10: för Daghemmet Lyckoslanten med familjer. Eva Ahl-Waris, Heidi Åberg.

Musiklek: fr 13.12 kl. 10–11.

Diakonins julfest med julgröt: fr 13.12 kl. 12.

De vackraste julsångerna för små och stora lö 14.12 kl. 16: Julgröt och julpyssel efteråt med församlingens hjälpledare. Sånggruppen Hejditerna medverkar.

De vackraste julsångerna tillsammans med ViAnda-kören on 18.12 kl. 18: Anders Ekberg, Ingmar Hokkanen, piano.

MYRBACKA KYRKA

Strömfärv. 1

Julkyrka må 16.12 kl. 9.30: för daghemmet Timotej med familjer.

Allsång med De vackraste julsångerna ti 17.12 kl. 13: och glöggstund efteråt.

Julbön ti 24.12 kl. 13: Anu Paavola, Anders Ekberg.

RÖDSANDS KAPELL

Rödsandv.5

Julbön 24.12 kl. 15: Kristian Willis, Anders Ekberg.

ÖVRIGT

Julkyrka fr 20.12 kl. 10: för Västersundoms skola i Östersundom kyrka. Anu Paavola, Heidi Åberg.

Julkyrka fr 20.12 kl. 14: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.

INTERNATIONAL

Welcome to Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church, with fellowship after the service. Exceptions: no service 29.12 and 5.1. Christmas service on Christmas eve 24.12 at 3 pm and Christmas Day 25.12 at 12pm also at Tikkurila church.

KOLUMNEN

MIKAEL GRÖNROOS

I jakt på julstämning

DET ÄR krig i Ukraina, konflikterna i mellanöstern skördar allt fler döds-offer och i Georgien skjuter man i skrivande stund med vattenkanoner på demonstranter. I stora delar av världen väntar man med skräckblandad spänning på vad den nygamla presidenten i USA ska hitta på. I vårt trygga hemland glömmer man allt vad mänsklig hänsyn heter när man sparar vårdare och skär ner på vården. Främlingsfientligheten frodas i ett politiskt allt kallare Europa. Klimatförändringens extremväder gör folk hemlösa, förstör deras egendom eller tar i värsta fall deras liv.

När jag tittar ut genom fönstret i mitt arbetsrum ser jag dystra bilar som rullar fram genom ett fjärran gråbrunt höstlandskap. Julstämningen som brukar infinna kring första advent lyser med sin frånvaro.

JULENS BUDSKAP är så som det står att finna i Lukasevangeliet: "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt". Drygt 2000 år senare har vi inte kommit speciellt långt, fred på jorden känns dessa dagar som en utopi som håller på att glida oss ur händerna.

Trots allt elände i världen känns det ändå rätt att ha ett behov av en julstämningssubbla som man kan gå in i, medveten om nöd och krig i världen. I mitt huvud blir verkligheten en krock mellan å ena sidan mitt eget behov av julstämning och trygghet och å andra sidan de utsattas nöd.

»Jag vill tro att det är barnen som åsyftas som de utvalda i Lukasevangeliet, liksom i den moderna julsångsklassikern Julen är här.«

JAG ÄR en julmänniska och julstämningen infinner sig trots allt, förr eller senare. Till min hjälp har jag en låda full med julstämningssverktyg. I den finns adventsstjärnan i vardagsrumsfönstret som nu lyser dygnet runt, självständighetsdagens strama firande, ofta vid tv-rutan, spellistorna med julmusik, julkonserterna där jag ska medverka som sångare och julaftonens julbön i den stämningssfulla bykyrkan.

SENAST NÄR barnbarnen kommer för att fira julafton är julstämningen där. Deras kvicka humor i kombination med glad busighet och spring i benen får morfar att känna glädje och framtidstro. Det finns hopp för framtiden och jag vill tro att det är barnen som åsyftas som de utvalda i Lukasevangeliet liksom i den moderna julsångsklassikern Julen är här: "Julen är här och lyser frid på jorden. Glädjen är stor, i ett barns klara ögon bor den".

Mikael Grönroos är informationssekreterare i Sibbo svenska församling.

De har valt de vackraste julsångerna

Tre kantorer fick ett uppdrag – att välja ut de vackraste julsångerna 2024. – Jag är glad att vi fick med ”Ljuset i advent” i häftet, säger kantor Reidar Tollander.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ I år är det kantorerna i Borgå svenska domkyrkoförsamling som valt ut sånger till det svenskspråkiga sånghäftet för De vackraste julsångerna. Eller, exakt alla sånger har de inte valt ut eftersom det finns ett bassortiment som återkommer. Men majoriteten av sångerna har **Reidar Tollander, Anne Hätönen** och **Eric-Olof Söderström** sållat fram med omsorg.

Redan när julen 2023 var i färskt minne tog de sig an uppdraget att skapa en helhet av jul- och adventssånger till julen 2024. Först valde de ut en massa sånger som de ville ha med, och sen började arbetet med att gallra.

– Det hade kommit in önskemål om fler adventssånger, och det försökte vi beakta. Sen försökte vi också få med några barnvänliga sånger, så som ”Vi tänder ett ljus, sen tänder vi två” och ”Ljuset i advent”, säger kantor Reidar Tollander.

Kantorerna i Borgå ville också gärna få in lite nyare sånger med noter, men där stötte de på problem av upphovsrättslig art.

– Vi hade hoppats på sådana sånger som sjungits bland barnkörerna, så som Himlen kom till oss. Men det gick inte.

Att få in noter till körsånger med stämmor var också lite knepigt eftersom det hade blivit ett rätt omfattande sånghäfte med alla noter.

– Men de är väldigt proffsiga på Missionssällskapet. De visste exakt vad som gick och vad som skulle bli svårare, säger Tollander.

Kollegan Anne Hätönen håller med och konstaterar att arbetet också inleds i god tid för att allt ska klaffa. Sinsemellan var kantorerna också rätt eniga om vilka sånger som skulle göra sig bra i årets häfte. Det blev inga hårda dragkamper.

Som kantorer, vad är på riktigt er relation till De vackraste julsångerna?

– Jag tycker att det är en jättefin tradition. Konceptet är mycket användbart och kan planeras på olika sätt. Ibland ansvarar man som kantor ensam för musiken, och ibland är det mer musikaliskt festliga evenemang med körer, solister och instrumentalister. Sångstunden i domkyrkan brukar planeras lite festligare.

– Men folk kommer och de sjunger med! För en kantor är det en av höjdpunkterna, säger Reidar Tollander.

Anne Hätönen fortsätter:

Reidar Tollander, Anne Hätönen och Eric-Olof Söderström har samarbetat kring De vackraste julsångerna 2024.

Kom med och sjung! hälsar de.

FOTO: GUNVOR HADDAS

»Folk kommer, och de sjunger med! För en kantor är det en av höjdpunkterna.«

De vackraste julsångerna 2024:

Är ett musikevenemang som på initiativ av Finska Missionssällskapet arrangeras i så gott som alla landets församlingar – samtidigt!

Mellan första advent och trettondagen brukar de flesta församlingar bjuda in till De vackraste julsångerna.

Syftet är att stärka allsångstraditionen, sprida julstämning, och framför allt: att samla in pengar till utsatta barn i 16 olika länder där Finska Missionssällskapet verkar.

Församlingarna samlar under sina tillställningar upp kollekt för Finska Missionssällskapets utrikesarbete. Årligen inbringar kampanjen runt en miljon euro.

De vackraste julsångerna är i besöksantalet Finlands största årliga musikevenemang.

– Det är verkligen det finaste, att få ha en sjungande församling. I mindre kapell brukar jag be församlingen önska sånger. Man märker att de gärna gör det, säger hon.

Vilken tycker ni att är den allra vackraste julsången?

– Jag tycker jättemycket om de med engelska influenser, som ”O Betlehem du lilla stad”, säger Anne.

– De traditionella sångerna har sin styrka, men jag är glad att vi fick med ”Ljuset i advent” i häftet. Den fungerar bra som allsång och har två stämmor. Folk får välja vilken stämma de vill sjunga med i, säger Reidar.

Han tipsar också om att det ordnas en del tvåspråkiga evenemang med De vackraste julsångerna som man kan delta i om man kommer från en tvåspråkig miljö. På så vis får man julstämning på båda språken.

Överlag brukar De vackraste julsångerna vara välbesökta tillställningar, och så hoppas kantorerna att det ska fortsätta.

– Kom med och sjung, det finns många chanser!

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En julklapp vi inte kan köpa

KOLUMN

Juho Kankare är församlingspastor i Matteus församling.

JULEN ÄR en tid då vi påminns om den största gåvan som någonsin gavs till mänskligheten – Jesus Kristus, världens ljus. Världen har fått en räddare. Det är väl värt att firas, vilket vi gör när vi samlas kring julbordet, tänder ljusen och utbyter klappar under julhögtiden.

JULEN ÄR inte bara en fest, utan också ett firande av att Gud kommer oss nära.

de av att Gud kommer oss nära. Enligt Johannes-evangeliet 3:16: "Ty så älskade Gud världen, att han gav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv."

GUDS SON kommer till världen för att vi ska lära känna vem Gud verkligen är. Detta är julens verkliga kärna. Gud älskade oss så mycket att han gav oss sin Son som vår Frälsare. Jesus, född i ett enkelt stall i Betlehem, kom till oss för att ge oss hopp, förlåtelse och evigt liv. Hans födelse var inte bara en historisk händelse, utan en manifestation av Guds stora kärlek till oss. Genom hans liv,

»Julen är ett firande av att Gud kommer oss nära.«

död och uppståndelse erbjuder han oss en väg till frälsning och gemenskap med Gud.

JULEN PÅMINNER oss om att Guds kärlek inte har några gränser. Han gav oss den största gåvan vi kan få – sin egen Son. Och genom tron på Jesus, som Johannes 3:16 uttrycker, får vi tillgång till Guds rike och ett evigt liv. Det är en julklapp vi inte kan köpa, men som vi kan ta emot med tacksamhet och ödmjukhet.

NÄR VI firar jul, låt oss reflektera kring den gåvan och sträva efter att sprida Guds kärlek till andra. Liksom Gud gav oss sin Son, är vi kallade att ge av oss själva – att älska, förlåta och visa barmhärtighet. I en tid när världen behöver mer frid, värme och gemenskap kan vi påminnas om att den sanna julfriden kommer från Guds närvaro i våra liv.

GOD JUL! Gud välsignar er alla!

Hallå där Camilla Vuoristo!

Hon är ny församlingspastor i Petrus församling.

CAMILLA VUORISTO har tidigare jobbat i Kyrkslättssvenska församling. Hon är även jurist och har länge varit med som frivillig i Petrus församlings verksamhet.

– Jag känner stor glädje över att få bli medarbetare i Petrus församling en tid framöver, är förväntansfull inför arbetet och ser fram emot att lära känna nya människor och bygga gemenskap tillsammans.

HAR DU någon särskild adventstradition?

– Julkonserter och knäckpepparkaksbakning.

Camilla Vuoristo jobbar som församlingspastor i Petrus på 60 %, i sex månader.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM
FOTO: PRIVAT

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: söndag 26.1.2025 kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

Den mysiga mässan på nyårsdagen onsdag 1.1.2025: Vi startar det nya året med en mjuklandning i den mysiga mässan. Kl. 18 i Matteuskyrkan med Juho Kankare.

JULBÖNER på julafton tisdag 24.12: OBS 11.30 Brändö kyrka, 13.00 Vilans kapell, 14.00 Matteuskyrkan, 15.30 Östersundom kyrka, 17.00 Nordsjö kyrka.

Julotta på juldagen: Tillsammans med Patricia Högnabba och Kyrkokören i ledning av Fiona Chow. Onsdag 25.12 kl. 8.

Julsångsmässa på annandag jul: Sjung julens favoritsånger i Matteuskyrkan! Tillsammans med Patricia Högnabba, Emma Gustafsson och Jan-Anders Salenius.

Torsdag 26.12 kl. 18.

Mässa på trettondagen: Måndag 6.1.2025 kl. 10 med gästpredikant Magnus Riska. Liturg Juho Kankare.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder! Börjar igen 8.1.2025

Molnet: Träffas igen den 16 januari 2025 kl. 18!

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Musikleken fortsätter 14.1.2025!

Julvandringar: Följ julens händelser, från Marias besök av ängeln till stallet i Betlehem! Lördag 14.12 ca varje halvtimme. Start kl. 10.30. Samtidigt som julbasaren.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3-7: Tweentisdagarna fortsätter den 14.1.2025.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Fortsätter den 8.1.2025.

Matteus barnkör och pysselklubben: barnkören och pysselklubben fortsätter 18.1.2025.

Barnklubb för 4-8-åringar: Barnklubben fortsätter den 9 januari 2025!

Musik

De vackraste julsångerna: Fredag 20.12 kl. 18 i Botby gårds kapell tillsammans med Emma Gustafsson, Elna Romberg och Simon Djupsjöbacka.

Christmas carols in St. Matthew's church: Den engelskspråkiga församlingsverksamheten bjuder in till engelska julsånger, dvs. carols. Kyrkokören medverkar med några sånger. Onsdag 18.12 kl. 18.

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar

kl. 18-20, obs undantagsvis övning på måndag 16.12 och ingen övning 17.12. Kören övar tillsammans med Fiona Chow till årsskiftet. Kontakt: 045 101 5360

Popkören och Barnkören: Popkören och barnkören fortsätter sjunga 14.1.2025.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

VOICE-kören övar inför Matteuskyrkans 40-årsjubileum: Östra Helsingfors svängigaste kör övar inför Matteuskyrkans jubileumskonsert i februari: torsdagarna 19.12, 9.1, 23.1 och 6.2. Övningarna börjar kl. 18.30.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10-14)

Matteus julbasar: Lör 14.12 kl. 10-13. Stickade sockor och vantar, hantverk, julgröt och unna dig ett vackert pepparkakshus, bakat av våra egna ungdomar! Intäkterna från församlingens egna försäljningsbord går till Finska Missionssällskapet.

Under julbasaren kan du också ta den klassiska vägen till Betlehem på julvandringarna! Start kl. 10.30, med nya vandringar varje halvtimme.

Matteus Afterwork varje torsdag: Afterwork fortsätter den 9 januari 2025!

Stickklubben: Stickklubben fortsätter 23.1.2025 (jämna veckor). Kontakt Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas igen 13.1.2025 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag, med undantag av januari, då vi träffas den 13.1 kl. 18. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Årets första träff fredag 17.1.2025. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11-13.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

OBS! Kansliet är stängt 23.12.2024-6.1.2025!

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10-14, telefonid ti och to kl. 10-14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Fira jul- och nyårsafton i Johannes vardagsrum

– Det blir både högtidligt och lekfullt program med bl.a. pyssel som vi hänger upp i granen, julevangeliet och julens psalmer, berättar Gun Geisor som tillsammans med kollegan Karin Salenius ordnar julafton i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan.

På menyn utlovas risgrynsgröt, rosoll och skinksmörgås, till kaffet julens sötsaker.

– Julaftonens program är en helhet som börjar kl. 14. Varmt välkommen med!

På nyårsafton bjuds det på frågesport, gemenskap samt söt och salt servering tillsammans med bl.a. diakoniarbetare Viivi Suonto.

Viivi Suonto och Gun Geisor ser fram emot julens fester i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan, Rönnvägen 16.

Julafton 24.12 kl. 14. Festen avslutas kl. 18

Anmäl dig per 19.12 till Gun Geisor: 050-658 65 98

Nyårsafton 31.12 öppet kl. 14-18.

Anmäl dig per 19.12 till Viivi Suonto: viivi.suonto@evl.fi

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 15.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 15.12, dansk julgudstjänst: kl. 15.30 i Johanneskyrkan. Kammarkören Idun medverkar.

Söndag 15.12, de vackraste julsångerna: kl. 16 i S:t Jacobs kyrka. Glöggservering kl. 15-16. S:t Jacobskören och barnkören medverkar.

Tisdag 17.12, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 18.12, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 18.12, De vackraste julsångerna: kl. 19 i Gamla kyrkan. Bulevardens kamarmusiksällskap, S:t Jacobskören och Tomas vokalensemble medverkar.

Söndag 22.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Schola Sancti Ioannis medverkar.

Söndag 22.12, mässa med de vackraste julsångerna: kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr. Passionärerna medverkar.

Julafton 24.12, julböner: kl. 11 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, kl. 14 i Johanneskyrkan, kl. 14 i S:t Jacobs kyrka, kl. 15 i Gamla kyrkan.

Julafton 24.12, julnattsmässa: kl. 22 i Johanneskyrkan.

Juldagen 25.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Annandag jul 26.12, julsångsgudstjänst:

kl. 16 i Berghälls kyrka. Tomas vokalensemble medverkar.

Söndag 29.12, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 1.1, nyårsmässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Glöggservering och de vackraste julsångerna: söndag 15.12 från kl. 15 (de vackraste julsångerna börjar kl. 16) i S:t Jacobs kyrka.

Kaffe med Johannes: 16.12 kl. 13-15 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, utrymmet Verkstaden.

Johannes vardagsrum: Öppet tisdag 17.12 kl. 9.30-19. Stolgympa kl. 11, lunch kl. 11-13, program kl. 13.30: Skivråd eller skivrådd. Liten andakt kl. 14.45.

Ekumenisk utlysning av julfreden: torsdag 19.12 kl. 17 utanför Tomaskyrkan, Johannes vardagsrum. Efteråt glögg, pyssel, musik mm. I samarbete med Töölön seurakunta, katolska Pyhän Marian seurakunta och Helsingin ortodoksinen seurakunta.

Kom och fira julafton i Johannes vardagsrum: tisdag 24.12 kl. 14-18. Vi firar julafton tillsammans både högtidligt och lekfullt. Vi klär granen, äter gott, leker och sjunger, hör julevangeliet. Anmäl dig senast torsdag 19.12 till Gun Geisor 050 658 6598 gun.geisor@evl.fi

Kom och fira nyår i Johannes vardagsrum: tisdag 31.12 kl. 14-18. Salta och söta läckerheter, frågesport, gemenskap.

JOHANNES Julfred Julfred och glögg

Ekumenisk utlysning av julfreden utanför Meilahden kirkko och Tomaskyrkan **torsdag 19.12 kl. 17**. Efteråt får vi njuta av glögg och tilltugg i Meilahden kirkko till toner av Töölö Brass. Vi kan också tända ljus till minne av våra nära och kära. I Johannes vardagsrum pysslar vi bivaaxljus.

Johannes församling, Töölön seurakunta, katolska Pyhän Marian seurakunta och Helsingin ortodoksien seurakunta medverkar.

MATTEUS Julafton

Julaftonens julböner

Stämningsfulla julböner i Matteus församling tillsammans med Patricia Högnabba och Nina Österholm (Brändö och Vilan) och Emma Gustafsson (Matteus, Östersundom och Nordsjö).

OBS 11.30 Brändö kyrka
13.00 Vilans kapell
14.00 Matteuskyrkan
15.30 Östersundom kyrka
17.00 Nordsjö kyrka

PETRUS Juldagen

Juldagsgemenskap i Petrus

Varmt välkommen att fira juldagen **25.12 kl. 11** i Petruskyrkan. Andakt, julgröt och gemenskap!

Anmäl dig senast 19.12 till Viivi Suonto viivi.suonto@evl.fi

Musik

Lunchmusik: tisdag 17.12 kl. 12 i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist. Ingen lunchmusik i januari pga orgelrenovering.
De vackraste julsångerna: söndag 15.12 kl. 16 i S:t Jacobs kyrka. Glöggservering kl. 15–16.

De vackraste julsångerna: onsdag 18.12 kl. 19 i Gamla kyrkan.

Mässa med de vackraste julsångerna: söndag 22.12 kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr.

Julsångsgudstjänst: torsdag 26.12 kl. 16 i Berghälls kyrka.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklek: jullov vecka 51–1. Från och med tisdag 7.1: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i S:t Jacobs kyrka.

Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum (inte vecka 52 eller 1).

Fritids: jullov vecka 52 och 1. För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns

alltid på plats. Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

Information om ungdomsverksamheten finns på johannesungdom.wordpress.com. Instagram: johannesungdom

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Höbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: **Johanneskyrkan**, Höbergsg. 12, **Höbergssalen**, Höbergsg. 10 (vån. 2), **Hörnan**, Höbergsg. 10 (gatuplan), **Folkhälsan** och **Majblomman**, Mannerheimv. 97, **Gamla kyrkan**, Lönnrotsgatan 6, **S:t Jacobs kyrka**, Kvarnbergsbr. 1, **Seniorhuset**, Norrsvägen 1, **Arabiastrandens invånarhus**, Indiagatan 1, utrymmet "Kääntöpaikka", **Johannes vardagsrum**, Tomaskyrkan, Rönnevägen 16, Mejlans.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka. 12 i Äggelby gamla kyrka. 15.12 Anne Koivula, Mathias Sandell. 22.12 Camilla Vuoristo, Fiona Chow. 29.12 Anne Koivula, Marcus Kalliokoski.

OBS! Nya tider och platser från och med 5.1.2025: kl. 10 Petruskyrkan, kl. 12 Munkshöjdens kyrka.

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe efteråt, välkommen!

De vackraste julsångerna

Missa inte! Sjung in julen tillsammans!

15.12: kl. 15.30 i Petruskyrkan, Mathias Sandell och Petrus Vokalensemble medverkar. 16.12 kl. 19 i Munksnäs kyrka, Mathias Sandell, Edit Koskinen (sång) och Hanna Granroth-Wilding (cello) medverkar. Kollekt uppbärs för Finska Missions Sällskapets arbete för barn i utsatta länder.

Jul och nyår

Missa inte! Julafton 24.12: kl. 11 Julbön i Petruskyrkan. kl. 14.30 Julbön för stora och små i Södra Haga kyrka. kl. 16.30 Julbön i Munksnäs kyrka. kl. 23 Julnattens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka.
OBS! Ny tid. Juldagen 25.12: kl. 7 Julotta

i Munksnäs kyrka. kl. 11 Juldagsfirande i Petruskyrkan med andakt, gröt och gemenskap. Välkommen!

Annandag jul 26.12: kl. 18 Stefanidagens kvällsmässa i Petruskyrkan.

Nyårsdagen 1.1: kl. 11 Nyårsdagens gudstjänst i Petruskyrkan.

Barnfamiljer

Musiklek: Start igen 16.1.2025 kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. Höstens sista träff 13.12. Kvällarna bjuder på andakt och varierande program t.ex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

Evenemang och kurser

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar under hösten kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner. Terminens sista gång 20.12, start igen 3.1.2025.

Dagscafé för daglediga: Start igen 28.1.2025. Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

Andakt och bön

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönskväll kl. 19 i Munksnäs kyrka. Start efter nyår tisdag 14.1. Lovsångskören övar kl. 18. Bengt Lassus, Mathias Sandell m.fl.

Du kan alltid skicka in dina böneännen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två gånger i månaden. fionat-chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munksnäs kyrka.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: **Hagasalen och Södra Haga kyrka**, Vesperv. 12, **Malms kyrka**, Kommunalt. 1, **Munkshöjdens kyrka**, Raumov. 3, **Munksnäs kyrka**, Tegelst. 6, **Petruskyrkan**, Skogsbäcksv. 15, **Äggelby gamla kyrka**, Brofogdev. 12.

De tre vise männen visar upp sina gåvor och deltagare får dofta på myrra och rökelse.

Framme i Betlehem får barnen lägga ner mjukisdjuren, som de hjälpt herdarna att bära, vid krubban.

Många bebisar har genom åren spelat Jesusbarn i Matteus julvandringar.

Det är tygåsnan och sången i stallet som ger julstämning

Julvandringen i Matteuskyrkan hör till Linda Wahlman-Strandbergs viktigaste adventstraditioner.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

HELSINGFORS – Första gången jag deltog var som lärare med elevgrupp, jag tror det var 2006 eller 2007. Efter att jag fått egna barn har vi deltagit också som familj. Ibland har det blivit dubbla besök, både med elever och med egen familj.

Doften av myrra och rökelse, att få klappa kamelen och hjälpa herdarna med fåren – för mindre barn är den

»Den sista scenen i stallet kändes väldigt äkta.«

Julvandring i Matteuskyrkan

Dramatiserad vandring genom julevangeliet för hela familjen.

Lördag 14.12 kl. 10.30–13 i samband med församlingens julbasar.

Vandringar startar varje halvtimme och räcker cirka 30 minuter.

Åbohusvägen 3. Ingen förhandsanmälan.

traditionella julvandringen i Matteuskyrkan ett sätt att konkretisera julevangeliet. Också som vuxen publik är du med i berättelsen på ett speciellt sätt och texten blir mera levande.

– Mötet med herdarna på ången är en fin scen, säger Linda Wahlman-Strandberg. Man kan riktigt känna hur kallt det är i natten när man sitter där framför brasan. Barnens favorit är åsnan.

Också slutscenen i stallet med Maria, Josef och Jesusbarnet hör till Wahlman-Strandbergs favoriter.

– Jag tror att det var första eller andra julvandringen med den egna familjen som Jesusbarnet inte var nå-

gon docka utan en levande baby som Maria höll i famnen. Då kändes den sista scenen i stallet väldigt äkta. Det är också fint att få avsluta vandringen med att alla sjunger tillsammans.

Vem skulle du rekommendera Matteus julvandringen för?

– Julvandringen passar för alla, gammal som ung. Om jag deltar med en elevgrupp så tycker jag att rätt ålder är just daghemsåldern upp till årskurs 1–2. Mina egna barn tycker mycket om vandringen fortfarande. Fast de har blivit äldre har de önskat att vi går på julvandringen, det har blivit en tradition för oss.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En församling som mår bra

Biskop Bo-Göran Åstrand hade ett digert program under biskopsvisitationen i Kvevlax. Biskopen tycker församlingen är en samlingsplats mitt i byn.

TEXT: NINA ANDRÉN

Det var verkligen fint att få besöka Kvevlax mångsidiga och livskraftiga församling. Vi började med nattvard och bön i kyrkan. Efter det följde många intressanta besök och samtal. Jag fick träffa engagerade församlingsmedlemmar, elever, lärare, företagare, frikyrkopastorer, Röda Kors personal, aktiva i hembygdsföreningen, fotbollstränare och spe-

lare. Och vilket musikliv. På kvällen sjöng körer och sångare om vart annat i en härlig blandning. Tack till alla anställda och förtroendevalda som bär ansvar och arbetare för församlingens bästa! Fortsätt så här! Det här besöket blir i gott minne,

*hälsar
biskop Bo-Göran*

Biskop Bo-Göran Åstrand välsignade församlingen och alla medlemmar. Hans hälsning var att vi är en församling som mår bra och som har ett gott samarbete med både andra församlingar och andra aktörer i området. Vi är en samlingsplats mitt i byn.

Under besöket i blombutiken Nigella fick biskopen frågan om vilka som är hans favoritblommor. Valet föll på röda rosor och amaryllis, vilka han själv fick binda till en födelsedagsbukett under handledning av ägaren Ellinor Lundström.

Glenn Holms är köpman i fjärde generationen vid K-butiken Holms. De diskuterade bland annat mathjälpen. Det är en win-win-situation då butiken inte behöver slänga mat och mathjälpen kan förmedla den vidare till dem som behöver den.

Under besöket vid Hjälpörnan fick vi träffa en del av styrelsen för Finlands Röda Kors Kvevlax-avdelning. Vi diskuterade vikten av tredje sektorns arbete och allt vad avdelningen gör för att hjälpa – både samarbetet med diakonin och alla andra hjälpinsatser avdelningen gör.

Under lördagkvällens "Hela kyrkan sjunger" medverkade 60–70 sångare från församlingens alla vuxenkörer. Här är det männen från Manskören och Karakaffets kör som sjunger tillsammans.

Lördagen inleddes med fotbollsmatch i Laihia. Biskopen höll ett fint pep-talk för spelarna i ett av Kuffens flicklag.

Biskopen med följe fick ta del av Kvevlax historia under sitt besök vid Kvevlax Hembygdsmuseum.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Familjegudstjänst med De vackraste julsångerna: sö 15.12 kl. 11 i kyrkan. Mats Björklund, Erica Nygård, Ninja Jakobsson, A-C Nordqvist-Källström. Lucia-program med Korskolan samt elevorkester (med elever från Korsholms svenska församlings musiskola, Korsholms vuxeninstitut, Medborgarinstitutet Alma, Kuula-institutet och Steiner-skolan). Glögg och pepparkaka serveras på gården efteråt.

De vackraste julsångerna: sö 15.12 kl. 19 i kyrkan. Korall-kören, Projektkör, kompband, Korsholms kammarorkester, Erica Nygård, A-C Nordqvist-Källström, Michael Wargh och Mats Björklund medverkar.

Högmässa: sö 22.12 kl. 11 i kyrkan och kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Nygård.

Julbön för hela familjen: ti 24.12 kl. 13 i Smedsby fg. Isaksson, Wargh.

Julbön i kyrkan: ti 24.12 kl. 15. Isaksson, Wargh samt en projektkör medverkar.

Julotta: on 25.12 kl. 8 i kyrkan. Björklund, Nordqvist-Källström samt Korall-kören medverkar.

Juldagskonsert: on 25.12 kl. 21 i kyrkan. Kammarkören Psallite, dir. Erica Nygård. Fritt inträde.

Julgudstjänst: to 26.12 kl. 11 i Toby bygård. Lindblom, Nygård.

Högmässa: to 26.12 kl. 13 i Smedsby fg. Lindblom, Nygård.

Högmässa: sö 29.12 kl. 11 i kyrkan. Lindblom, Wargh.

Radiogudstjänst: on 1.1 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Isaksson, Nygård, Nordqvist-Källström och Wargh.

Högmässa: sö 5.1 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Isaksson och Wargh.

Trettondagens kvällsgudstjänst: må 6.1 kl. 18 i Smedsby fg. Lindblom, Nygård.

KVEVLAX

Bön: fr 13.12 och 20.12 kl. 8.45 i kyrkan.

Gudstjänst med De vackraste julsångerna: sö 15.12 kl. 18. Kvevlax kyrkokör och manskör, Ek-kören, dir. Yngve Svarvar, Bertil Blom, piano samt Fredrik Kass och Rodney Andrén.

Högmässa: sö 22.12 kl. 10 med Tor-Erik Store och Bertil Blom.

Julbön: ti 24.12 kl. 15. Benjamin Häggblom och Rodney Andrén. Solosång: Simon Granlund.

Julotta: on 25.12 kl. 8. Håkan Granberg, Rodney Andrén.

Annandagens kvällsgudstjänst: to 26.12 kl. 18. Granberg, Andrén.

Högmässa: sö 29.12 kl. 10. Ruth Vesterlund och Yngve Lithén.

Nyårsdagens ekumeniska kvällsgudstjänst: 1.1 kl. 18.

SOLF Julvandring

Stämningsfull jultvandring i Stundars

Den **18.12 kl. 18** ordnas den traditionsenliga jultvandringen i Stundars museiby. Varmt välkommen att ta del av stämningen från Betlehem genom en levande julkrubba och änglasång av församlingens barnkör.

Man kan gärna passa på och vandra runt hela museiområdet längs en lyktstig samt kika in i de

upplysta stugorna. I smedens stuga bakas pepparkakor, i bondstugan får du lyssna till julevangeliet på olika språk och i lanthandeln rostatas det kaffe. Även Lovisas missionsstuga är öppen denna kväll!

Solf församling önskar dig en fridfull juletid!

Susann Granlund predikar, Fredrik Kass är liturg och Bertil Blom kantor.

Cafégudstjänst: sö 5.1 kl. 18 i fh. Fredrik Kass, Rodney Andrén. Kvevlax sångkör, dir. och solist Simon Granlund samt pianist Christian Hellborg.

Byagudstjänst: må 6.1 kl. 13 i Köklot bygård. Kass, Andrén.

REPLIT

Högmässa: sö 15.12 kl. 10 i Replot. Vesterlund, Lång.

Mathörnan: on 18.12 kl. 13 i Björkögården. Lucia medverkar. Anmälan senast må 16.12 till Barbro Lähdesmäki.

Högmässa: sö 22.12 kl. 12.30 i Björkö. Vesterlund, Vidjeskog.

Julbön: ti 24.12 kl. 13 i Replot. Boije, Lång. Solosång: Hanna Lång.

Julbön: ti 24.12 kl. 14.30 i Björkö. Boije, Lång. Solosång: Lisa Lähdesmäki.

Julotta: on 25.12 kl. 8 i Replot och kl. 10 i Björkö. Boije, Lång.

Gudstjänst: to 26.12 kl. 14 i Södra Vallgrund UF Havsbandet. Boije, Lång. Kaffeservering.

Högmässa: sö 29.12 kl. 10 i Replot. Boije, Lång.

Nyårsdagens kvällsgudstjänst: on 1.1 kl. 18 i Björkö. Boije, Lång.

Missionsgudstjänst: sö 5.1 kl. 10 i Replot församlingshem. Boije, Lång. Olof Jern från SLEF predikar och berättar om sin resa till Kenya sommaren 2024. Kyrklunch.

Musikgudstjänst: må 6.1 kl. 18 i Replot församlingshem med Frank Isaksson och Heidi Lång. Kyrkkaffe.

SOLF

Pensionärernas julfest: fr 13.12 kl. 13 i fh. Lucia-tåg från Solf lärcenter medverkar och Olof Jern visar bilder samt berättar om sin Kenya-resa i juni 2024.

De vackraste julsångerna sjungs: lö 14.12 kl. 18 i Solf kyrka. Medverkande: Patrik Vidjeskog och Olof Jern. Solf blåsorkester, dir. Asko Hiipakka, Solosång: Tobias Salonsaari.

Gudstjänst: sö 15.12 kl. 10. Kanckos och Vidjeskog.

KVEVLAX Julsånger

Välkommen på gudstjänst med De vackraste julsångerna

Välkommen på gudstjänst med De vackraste julsångerna till Kvevlax kyrka söndagen **15.12 kl. 18**. Medverkande: Kvevlax kyrkokör och manskör, Ek-kören. Dir. Yngve Svarvar, Bertil Blom, piano, Fredrik Kass och Rodney Andrén.

KORSHOLM Jul och nyår

Juldagskonsert och radiogudstjänst på nyårsdagen

På **julafton** är du välkommen på julbön i Smedsby församlingsgård **klockan 13** och **klockan 15** i Korsholms kyrka med Frank Isaksson och Michael Wargh.

Julotta på **juldagsmorgonen klockan 8** med Mats Björklund, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Korall-kören i Korsholms kyrka. Stämningsfull konsert med kammarkören Psallite blir det på **juldagskvällen klockan 21** i Korsholms kyrka. Dirigent Erica Nygård, fritt inträde.

På **annandagen** hålls julgudstjänst i Toby bygård **klockan 11** med Rune Lindblom och Erica Nygård. Högmässa i Smedsby församlingsgård **klockan 13**.

På **nyårsdagen** är det radiogudstjänst från Korsholms kyrka. I kyrkan börjar gudstjäns-ten **klockan 11**, liturg Frank Isaksson och predikant Mats Björklund, kantorer Erica Nygård, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Michael Wargh.

Julvandring på Stundars: on 18.12 kl. 18. Välkommen på stämningsfull vandring i museibyn och titta in i stallet på den heliga familjen eller lyssna till Änglakören. I bondstugan läses julevangeliet på olika språk.

Högmässa: sö 22.12 kl. 10. Isaksson och Vidjeskog.

Julbön: ti 24.12 kl. 15. Kanckos och Vidjeskog samt Solf stråkorkester, dir. Karl-Erik Berg.

Julotta: on 25.12 kl. 8. Isaksson och Vidjeskog samt Steve Johnson på trumpet.

Annandagens gudstjänst: to 26.12 kl. 18 i fh. Kanckos och Vidjeskog. Vi sjunger ur DVJ-häftet och myser med kaffe/glögg och pepparkakor.

Kvällsmässa: sö 29.12 kl. 18. Kanckos och Lång.

Nyårsdagens högmässa: on 1.1 kl. 18. Kanckos och Vidjeskog.

Gudstjänst: sö 5.1 kl. 10. Kanckos och Vidjeskog.

Trettondagens gudstjänst: må 6.1 kl. 10. Kanckos och Vidjeskog.

MALAX

Må 16.12 kl. 19: Kyrkofullmäktige sammanträder i Övermalax FH.

Bergö

On 11.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Bergö kyrkokör, solist Fred Berg. Englund, Brunell.

Sö 15.12 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Sö 22.12 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell. Solosång: Christer Storbäck.

On 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan. Englund, Brunell. Kyrkokören medverkar.

To 26.12 kl. 14: Gudstjänst på Fyrgården.

Sö 29.12 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell.

On 1.1 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Sö 5.1 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell. Diakon Anne Bjurbäck avtackas. Kyrkkaffe.

Må 6.1 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

Fr 13.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Malax församlings

lucia, Malax-Petalax kyrkokör, solist Emma Backman, violin Lotta Tornberg.

Sö 15.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

To 19.12 kl. 17.30: Vår julkör, dit alla är välkomna, övar i ÖM församlingshem. Vi sjunger på julbönen i Malax kyrka 24.12. Mer info fås från Katri Lax eller i församlingens hemsida. Kom med!

Sö 22.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax. Vokalgruppen Eima medverkar. Gudstjänsten sänds på YLE Vega som radiogudstjänst.

Ti 24.12 kl. 15: Julbön i kyrkan. Tornberg, Lax. Julkören medverkar.

On 25.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

To 26.12 klo 18: Kauneimmat joululaulut -jumalanpalvelus Övermalax SRK-kodissa. Kahvit. Tornberg, Lax.

Sö 29.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

On 1.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax.

Sö 5.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax. Diakon Anne Bjurbäck avtackas. Kyrkkaffe.

Må 6.1 kl. 14: Gudstjänst med De vackraste julsångerna i Norrback bystuga kl. 14 (Björneborgsv. 3286). Norrback, Lax.

Petalax

To 12.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Malax-Petalax kyrkokör, solist Emma Backman, violin Lotta Tornberg. Englund, Brunell, Lax.

Sö 15.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Sö 22.12 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 24.12 kl. 12: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell. Solosång: Ulf Lidman.

On 25.12 kl. 6: Julotta i kyrkan. Norrback, Brunell.

To 26.12 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 29.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell.

On 1.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Sö 5.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Må 6.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

LEIF GALLS

Ett ställe där vi kan höra hemma

DÅ JAG studerade i Göteborg hörde det till att vi skulle aktivera oss i någon församling som hörde till vårt samfund. Jag och en annan studerande som också kom från Finland provade i princip fem olika församlingar. I vissa rymdes man inte in i det färdiga konceptet, i andra skulle man ha fått bli predikant, kantor och ekonom samma dag man kom in.

Att hitta en "gemenskap" var verkligen inte lätt. Men då, då kom en man från ett annat samfund och bjöd in mig till en helg med deras herrkör!

DE BJÖD på grillkorv och kaffe. Gubbarna var nyfikna och kom och undrade vem jag var, och vips hade jag nya vänner! Jo, visst, vissa var nästan 50 år äldre än jag var, men det gjorde absolut ingenting. Jag var med i ett sammanhang! En del av dem bjöd mig hem till sig, bland annat till någon söndagsmiddag efter en gudstjänst där vi sjöng.

»Låt oss ta hand om varandra och välkomna också den som vi inte känner så bra med i vår gemenskap.«

PÅ MÅNGA ställen är man utanför. Man är inte släkt, inte bekant och inte vänner.

Man är ingenting, varken då man kommer in eller går ut. Det är kanske okej om man bara vill komma in på besök eller har en annan gemenskap någon annanstans.

Men alltför ofta blir studeranden, främlingen, flyktingen, sökaren – ingenting! Det ryms inte ens med i vårt minne att de besökte oss ... Herre, förbarma dig.

SÅ, LÅT oss ta hand om varandra och välkomna också den som vi inte känner så bra med i vår gemenskap. I dessa tider behöver vi alla ett ställe där vi kan höra hemma.

Leif Galls är diakoniarbetare i Replots församling.

RELOT Mission

Välkommen på missionsgudstjänst!

Söndagen den 5 januari kl. 10 ordnas missionsgudstjänst i församlingshemmet i Relot.

Olof Jern från SLEF predikar, och kommer även efter gudstjänsten att visa bilder samt berätta om hur han sommaren 2024 var med som chaufför på SLEF:s ungdomars Kenyasafari. Kyrklunch serveras.

Jesus ger oss frid och hopp

Anna-Mari Bäckman börjar i januari som diakon i Kvevlax. – Diakonins kärna är att hjälpa människor att hjälpa, säger hon, och minns en jul då skolelever bidrog till att många Vasabor fick uppleva en jul med guldkant.

TEXT: NINA ANDRÉN

KVEVLAX Adventstiden står för dörren då jag sätter mig ner för ett samtal med Kvevlax nyvalda diakon, **Anna-Mari Bäckman**. Hon bor i Smedsby tillsammans med sin man Tomas och parets femåriga pojke Samuel. De senaste elva åren har hon arbetat som diakon i Vasa svenska församling. Vid årsskiftet börjar nya utmaningar i Kvevlax.

– Jag ser verkligen fram emot att börja lära känna församlingen i Kvevlax! I Vasa har jag arbetat i ett stort diakoniteam, så det blir ett nytt steg att återgå till att vara ensam diakoniarbetare i församlingen. Kvevlax verkar vara en engagerad bygd och ett trevligt arbetslag väntar mig här, så jag är förväntansfull!

Anna-Mari har tidigare arbetat i några år i södra Finland, i Karis och Tenala församlingar, så att arbeta ensam i en mindre församling är inget nytt för henne.

För familjen Bäckman är församlingen viktig och stor del av fritiden går till kyrkan.

– Min man Tomas är uppvuxen i pingstförsamlingen i Vasa, så när vi träffades var det naturligt för oss att fortsätta att vara aktiva i den församlingen. Jag är av den åsikten att Gud har en kyrka, men vi människor behöver kanske olika sätt att uttrycka vår tro. För mig spelar det inte så stor roll om man är lutheran, pingstvän, metodist eller katolik. Så länge Jesus får bo i hjärtat och det finns en vilja att följa honom är jag nöjd!

Därför är det också speciellt roligt att få komma till Kvevlax, där det finns en historia av och vilja till ekumenik.

– Jag tror det ligger ett särskilt värde i att vi som församlingar och medlemmar kan välsigna varandra och uppriktigt be för varandra och önska varandra livfyllda gemenskaper.

Hon tror att första året i Kvevlax går till att följa den rutin som finns, att lära känna bygden och församlingsborna. Först efter det kan man börja skapa visioner och drömmar för framtiden.

Anna-Mari Bäckman är glad och förväntansfull inför det nya jobbet i Kvevlax. FOTO: PRIVAT

– Men man måste också komma ihåg att diakonin är föränderlig och bör följa med vad som händer i samhället och anpassa sig efter det som sker. Just idag ser jag mycket trötthet, oro och rotlöshet i samhället. Min fråga blir hur kyrkan kan möta den nöden och förmedla hopp då medier mest förmedlar hopplöshet och varslar om katastrofer. Men Jesus kan ge oss frid och hopp för framtiden. Om vi kan hitta vilan i att våra liv ligger i hans hand och att varje liv har en mening så kanske vi också kan möta den oro som finns i världen med tillförsikt.

Har du några speciella julminnen från dina år i Vasa?

– Jag minns ett år då elevkåren i Borgaregats skola hade tagit initiativ till en matinsamling för Vasaborna. Jag och en kollega åkte till skolan för att hämta upp matvarorna utan att ha någon aning om vad vi skulle förvänta oss. Det var en glädjeshock för oss att fylla bilen till brädden med donerade torrvaror, som vi sedan fick dela ut till Vasaborna.

Under flera års tid arrangerade också Marthina Uthardt matinsamlingar som vi i Vasa och församlingen i Korsholm (Smedsby) fick, och vi var alltid lika förundrade över folks vilja att hjälpa. Det hördes också en del suckar från trötta kollegor, men även om insamlingen innebar en hel del mera arbete så är det ju ett positivt "problem". Och jag tycker något av diakonins kärna är just att hjälpa människor att hjälpa! Om någon vill bidra med vad den kan så är det min plikt att möjliggöra att hjälpen når fram. Speciellt till jul tenderar folks givmildhet att vakna. Men behovet för den som kämpar med ekonomin kvarstår ofta hela året, inte bara en vecka i december och det glömmar man lätt bort.

I år firar hon julen med evenemanget *Jul tillsammans* i Trefaldighetskyrkans krypta.

– Jul tillsammans bjuder in de som annars skulle vara ensamma på jul till några timmar av gemenskap med mat och enkelt program. Senare på kvällen kommer den egna familjen att åka till Tomas bror för att fira jul med deras släkt. Och så väntar några lediga dagar innan bilen startar på torsdag morgon och en ny era startar med Kvevlax och omnejd som arbetsfält.

– Jag längtar och väntar! Snart möts vi!

»Det var en glädjeshock för oss att fylla bilen till brädden.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kören Cantate har sjungit i 15 år. Det firar de som det sig bör för en kör – med konsert! FOTO: LISEN BORGMÄSTARS

Sänk tempot med julkonsert

Julpsalmer och sånger har något speciellt. De kan tala till människor med olika tankar, tro och bakgrund. Kören Cantate bjuder in till en jubileumskonsert som de hoppas ska förmedla vila och trygghet.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

JAKOBSTAD Den 21 december klockan 19 blir det jubileumskonsert i Pedersöre kyrka. Jakobstads svenska församlings kör Cantate fyller nämligen 15 år.

Victoria Enkvist från Larsmo har varit med under två tredjedelar av Cantates historia.

– Tidigare hette vi ungdomskören Cantate, men några av oss lägger oss inte riktigt i ungdomsfacket längre, så nu heter vi bara Cantate, säger hon.

För Victoria Enkvist är kören ett fint sammanhang med bragemenskap, men

musiken och sången är vad som fått henne att sjunga i kör i tio år.

– Sången har alltid varit något självklart för mig. Musik får mig att se på livet på ett bättre sätt, säger hon.

Sånger som ger trygghet

Om hon skulle beskriva vilken genre kören sjunger i är lovsång vad som ringar in det bäst. Speciellt så här i adventstider blir det också mycket psalmer.

– Särskilt julpsalmer är något som ligger nära många, även om man inte är

troende har man en relation till dem.

Och under konserten i Pedersöre kyrka kommer det att bli en hel del julpsalmer och sånger. "Away in a Manger" är en av hennes personliga favoriter på repertoaren.

Genom sången och musiken hoppas Viktoria att kören ska kunna förmedla den förväntan och glädje som julen innebär.

– Det är en speciell atmosfär kring julen. Oberoende av livssituation och om man är troende eller inte så kommer människor samman. Folk söker sig också ofta till mer traditionella konserter för att lyssna till sånger de vuxit upp med. Det ger en slags trygghet, säger hon.

En välkommen paus i vardagen

Ytterresbebon **Janina Wiklund**, en annan av körens medlemmar, nämner också "Away in a Manger" som en favorit på repertoaren.

»Det är en speciell atmosfär kring julen.«

– Vi kommer att sjunga den med en lite annan melodi än den vanliga. Den är ganska utmanande med många stämmor, och det tycker jag är roligt, säger hon.

Också Janina har sjungit i Cantate i omkring tio år, och hon uppskattar kören.

– Som småbarnsmamma är det skönt att pausa vardagen en stund. Och så är det förstås roligt att få sjunga tillsammans.

Inför jubileumskonserten hoppas hon att den ska få bli en liten knuff i riktning julefrid för publiken.

Och om någon inte bara vill gå på jubileumskonserten, utan också själv sjunga med i kören, så är kören faktiskt öppen för nya medlemmar.

– Om man ens funderat på att gå med i en kör så skulle jag absolut rekommendera det. Jag kan inte längre tänka mig att vara utan en kör. Det ger så mycket, säger Victoria Enkvist.

Janina Wiklund är också beredd att ordinera körsång till de som tänkt tanken.

– Och så ska vår körledare **Lisen Borgmästars** ha en eloge. Hon är jätteduktig och lägger ner mycket tid på kören.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 13.12 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdom, Mård, Nylund-Wentus.

FR 13.12 kl. 19.00: Luciakonsert i Jakobstads kyrka, Sångens Vänner, dir. Annika Nyberg. Stadens Lucia. Andakt Edman.

FR 13.12 kl. 21.00: "Ljus i mörkret", nattvardsmässa i Församlingscentret, Krokfors, Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 15.12 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Borgmästare, sång Roy Pettersen. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

SÖ 15.12 kl. 13.00: Skutnäs söndagsskola julfest i Skutnäs bönehus, Krokfors, Sundfors.

SÖ 15.12 kl. 14.00: SLEF:s julfest i Församlingscentret, Max-Olav Lassila, sångprogram Lina Forsblom och karasträngbandet. Eget program för barnen. Servering.

SÖ 15.12 kl. 15.00: Barnens vackraste julsånger i Jakobstads kyrka, Cecilia Åminne, Borgmästare, Wester, Sundfors.

TI 17.12 kl. 10.00: Öppen dagklubb julfest i Församlingscentret, Snellman, Eklund.

TI 17.12 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

ON 18.12 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorg i Församlingscentret, Turpeinen.

TO 19.12 kl. 13.00: Julbön på Ahlbäckhemmet, Krokfors, Wester.

TO 19.12 kl. 13.00: Julbön på Villa Jung, Turpeinen, Borgmästare.

TO 19.12 kl. 14.00: Julbön på Mariahemmet, Turpeinen, Borgmästare.

TO 19.12 kl. 18.00: Julkyrka i Nanoq kyrka, Turpeinen, Borgmästare.

FR 20.12 kl. 19.00: Julfest in da House i Församlingscentrets ungdom, Mård, Nylund-Wentus.

LÖ 21.12 kl. 13.00: Mässa på finlandssvenskt teckenspråk i Jakobstads kyrka, dövrpräst Maria Lindberg. Efteråt servering i kyrkan. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

LÖ 21.12 kl. 19.00: Julkonsert, Cantate 15 år, i Pedersöre kyrka, Borgmästare, flöjt Anna-Karin Johansson, violin Folke Nylund, andakt Krokfors.

SÖ 22.12 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Krokfors, Borgmästare, sång Sara Wiklund. Cecilia Åminnes gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

TI 24.12 kl. 13.00: Julbön i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästare, sång Cecilia Åminne. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

TI 24.12 kl. 14.00: Gemensam jul i Församlingscentret, Turpeinen, M Borgmästare.

TI 24.12 kl. 14.00: Barnens julbön i Pedersöre kyrka, Krokfors, Wester, Tallgren, församlingens barn och ungdomar medverkar.

ON 25.12 kl. 8.00: Julotta i Pedersöre kyrka, J-G Björk, D Björk, Pandey, Wester. Jakobstads och Pedersöre församlingars kyrkokörer. Gemensam med Pedersöre församling. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

TO 26.12 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Borgmästare, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

TO 26.12 kl. 18.00: "De vackraste julsångerna" i Jakobstads kyrka, Borgmästare, Wester, Chorus Novus, andakt J-G Björk.

SÖ 29.12 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Edman, Wester. Maire Paavolas gudstjänstgrupp. Sänds

JAKOBSTAD Julmusik

De vackraste julsångerna i Jakobstads kyrka

Söndagen den 15 december kl.15 sjunger vi barnens vackraste julsånger i Jakobstads kyrka. Handdockan Johannes och Cecilia hälsar välkommen och lotsar oss genom hela sångtillfället. Kantorerna Lisen och Annika spelar på orgel och piano. Efter sångstunden (40min.) bjuder Cathrine på varm saft och pepparkakor ute på kyrkbacken. Där får man också träffa åsnan Carmen och bässen Brunberg som är på besök från Storastara gård.

Torsdagen den 26 december kl. 18 sjunger vi de vackraste julsångerna tillsammans med Chorus Novus, Lisen Borgmästare, Annika Wester och Jan-Gustav Björk. Varmt välkommen!

även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

TI 31.12 kl. 17.00: Ekumenisk nyårsbön på Jakobstads torg, J-G Björk m.fl.

ON 1.1 kl. 10.00: Tvåspråkig gudstjänst i Jakobstads kyrka, Lotta Endtbacka, Mirkkalea Konttila. Gemensam med Jakobstads finska församling. OBS! Tiden. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

KRONOBY

Gudstjänst med de vackraste julsångerna: (finskt tillfälle) Sö 15.12 18.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Smedjebacka.

Mässa: Sö 22.12 10.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Storbjörk.

De vackraste julsångerna: Sö 22.12 18.00 Kronoby kyrka, Betaniakören, Malin Storbjörk, Patrick Wingren, piano, Wallis.

Barnens Julbön: Ti 24.12 11.00 Kronoby kyrka, Sandbäck, Storbjörk.

Julbön: Ti 24.12 13.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Storbjörk, Aglepta, Anna Edgren, blockflöjt, Hannes Uunila, baryton.

Julotta: On 25.12 8.00 Kronoby kyrka, Wallis, Storbjörk, Kronoby kyrkokör.

Mässa: To 26.12 10.00 Söderby bönehus, Wallis, Klingenberg, Ester Vidjeskog, violin.

Gudstjänst: Sö 29.12 13.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Klingenberg.

Mässa: On 1.1 18.00 Kronoby kyrka, Wallis, Tedh Ahlskog.

Terjärv

Julkonsert med Terjärv-Kronoby manskör: Lö 14.12 19.00 Terjärv kyrka, dir. Tobias Elfving. Fritt inträde. Programblad 15 €.

Mässa: Sö 15.12 13.00 Terjärv kyrka, Store, Leni Granholm.

Gudstjänst: Sö 22.12 10.00 Kortjärvi bönehus, Saitajoki, Borgmästare.

De vackraste julsångerna: Sö 22.12 18.00 Terjärv kyrka, Barnkören, Juniorkören, Terjärv kyrkokör, Saitajoki, Borgmästare.

Julbön: Ti 24.12 15.00 Terjärv kyrka, Store, Borgmästare, Heléne Nyberg, sång, Thomas Enroth, piano. Ta gärna med egen psalmbok.

Julotta: On 25.12 8.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare, Terjärv kyrkokör, Stig Dahlvik, trumpet.

Gudstjänst: To 26.12 10.00 Småbönders byagård, Kavilo, Borgmästare.

Gudstjänst: Sö 29.12 10.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Leni Granholm, Amanda Vikman, violin.

Mässa: Ti 31.12 18.00 Terjärv kyrka, Wallis, Borgmästare, duettsång av Lisen och Ronny.

Gudstjänst: On 1.1 18.00 Hästbacka byahem, Saitajoki, Borgmästare, TärjäFolk, ledare Sanna-Maija Erkkilä.

Nedervetil

Julkonsert "Sounds of Christmas": Lö 14.12 19.00 Nedervetil kyrka, Tove Wingren, sång, Rickard Slotte, trumpet och flygelhorn, Patrick Wingren, piano. Fritt inträde. Programblad 20€.

Gudstjänst: Sö 15.12 10.00 Nedervetil kyrka, Store, Smedjebacka.

De vackraste julsångerna: Sö 15.12 15.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Storbjörk, Aglepta Ensemble.

Mässa: Sö 22.12 13.00 Nedervetil kyrka, Kavilo, Smedjebacka.

Julmusik: Sö 22.12 19.00 Nedervetil kyrka, KU:s blåsorkester, dir. Ingmar Byskata, Nedervetil kyrkokör, dir. Sonja Smedjebacka, Nedervetil Damkör, dir. Anna-Carin Lindbäck-Haals, solist Martti Laitinen. Altarandakt Anders Store.

Julbön: Ti 24.12 14.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, Julkören, dir. Jenny Pulkkinen.

Julotta: On 25.12 8.00 Nedervetil kyrka, Kavilo, Smedjebacka, Nedervetil kyrkokör, Kristoffer Ekfors, trumpet.

Gudstjänst med de vackraste julsångerna: (finskt tillfälle) To 26.12 18.00 Nedervetil kyrka, Store, Smedjebacka.

Gudstjänst: Sö 29.12 10.00 Nedervetil kyrka, Kavilo, Klingenberg.

Mässa: On 1.1 10.00 Nedervetil kyrka, Store, Borgmästare, duettsång av Lisen och Ronny.

LARSMO

Gudstjänsterna streamas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 12.12 kl. 18 Karagruppens julfest med middag: i församlingshemmet.

Lö 14.12 kl. 18 Kauneimmat joululalut: i församlingshemmet, Sjöblom, Forsman, servering.

Sö 15.12 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman. Kyrkvärd: Riisöhall.

kl. 18 De vackraste julsångerna: i kyrkan, Sjöblom, Forsman.

Må 16.12 kl. 12 Jul i gemenskap: i församlingshemmet, julgröt, program.

Sö 22.12 kl. 10 Gudstjänst: Nygård, Wiklund. Kyrkvärd: Risö, Grev.

Ti 24.12 kl. 10 De minstas julandakt: Wiklund, barnledare.

kl. 13 Barnens julbön: unga ledare, Tupeli, Svenfelt, Forsman, barnkören KLANG & JUBEL.

kl. 15 Julbön: Nygård, Forsman, sång Susanne Westerlund. Kyrkvärd: Litens, Holm.

On 25.12 kl. 8 Julotta med mässa: Sjöblom, Forsman, sång Marina Rintamäki m.fl. Kyrkvärd: Byggmästar, Strömsholm.

To 26.12 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvärd: Slussnäs, Brask, Källd.

kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Wiklund.

LARSMO Julfest

Jul i gemenskap

Väntjärnen inbjuder alla äldre till julfest i Larsmo församlingshem **måndag 16.12 kl. 12.** Besök av Jakobstads Lucia, sånggrupp från Bosund skola, Marko Sjöblom håller andakt. Vi serverar julgröt och kaffe. Varmt välkommen!

NYKARLEBY Julvandring

Jul för alla

Tisdagen 17.12 kl. 18-20 ordnas en jultvandring för alla runt Munsala kyrka. Det blir stationer kring den första julens händelser, julsånger och eventuellt levande djur. Församlingens anställda och frivilliga medverkar. En frivillig kollekt insamlas till missionen och på slutet ordnas glöggservering. Även julaftonens julböner är korta och familjevänliga evenemang. Välkommen med!

Sö 29.12 kl. 10 Gudstjänst: predikant Per Svenfelt, Nygård, Forsman. Kyrkvård: Kackur, Sämsskar.
On 1.1 kl. 18 Kvällshögmässa: Sjöblom, Forsman. Kyrkvård: Sandvik, Hannula.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 15.12 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall

Ti 24.12 kl 13 Julbön: Munsala kyrka, Edman, Ringwall, Christian Vesterqvist sång

– **kl 14 Julbön:** Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, sångprogram

– **kl 15 Julbön:** familjevänlig, Nkby kyrka, Smeds, Ringwall, Alfred Backlund saxofon

– **kl 17 Julbön:** Nkby kyrka, Edman, Hellman, Simon Häger sång

On 25.12 kl 9 Julotta: tvåspråkig, Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, Birgitta Sarelin, sångprogram

Sö 29.12 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall

– **kl 10 Psalmgudstjänst:** Jeppo kyrka, Birgitta Sarelin, Christer Fors

– **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds, Ringwall

On 1.1 kl 12 Högmässa: Jeppo fh, Smeds, Lönnqvist

– **kl 18 Högmässa:** Nkby kyrka, Edman, Lönnqvist

Musik

Lö 14.12 kl 18 Konsert: Nkby kyrka, damkören, man-skören, Linda Lampenius, andakt Edman

Sö 15.12 kl 15 Konsert: Jeppo kyrka, blåsorkestern, de vackraste julsångerna, Lönnqvist, Fredrik Sundell, andakt Edman

To 19.12 kl 18 De vackraste julsångerna: Markbygården, Östman, Lönnqvist, Kent Lundqvist

Sö 22.12 kl 18 De vackraste julsångerna: Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, B Sarelin, församlingskören

– **kl 18 De vackraste julsångerna:** Nkby kyrka, Smeds, Ringwall, Jenny Smeds, altsaxofon

Samlingar och grupper

Fr 13.12 Luciaandakt: Nkby kyrka, eft kröningen på torget

Sö 15.12 kl 14 Hela familjens julfest: Pensala bönehus, Kristian Nyman, Tom Bergman, duett, strängband, gitarrgruppen SALEM

– **kl 18 Bön o lovsång:** ekumenisk, Munsala fh, Jonas Ahlsved

– **kl 18 Byns julandakt:** Socklot bönehus, Smeds, Lönnqvist

Ti 17.12 kl 18–20 Julvandring: för alla, runt Munsala kyrka

To 26.12 kl 14 Julfest: Jeppo bönehus, Rune Fant

– **kl 14 Julandakt:** Pensala bönehus, Tomas Klemets

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Fr 13.12 ca kl. 20 Esse Lucia: Esse kyrka. Luciaföljet, barnkören, Pedersöre blåsare

Lö 14.12 kl. 19 De vackraste julsångerna: Pedersöre kyrka

– **kl. 19 De vackraste julsångerna:** Esse kyrka

Sö 15.12 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Komulainen, Pandey

– **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. Tonfallet, dir Linnéa Hjerpe. Söndagsklubben i sakristian. Även strömning i Youtube

– **kl. 14 Byajulfest:** Ävist bykyrka. Björk

– **kl. 14 Byns o söndagsskolans julfest:** Lövö böne-

hus. Komulainen, Östman

– **kl. 14 Nattvardsmässa:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammarkomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 18 De vackraste julsångerna:** Purmo kyrka

Sö 22.12 kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka. Björk, Susanne Gunell. Även strömning i Youtube

– **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman

– **kl. 10 Högmässa:** Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

– **kl. 14 Sammarkomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammarkomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 19 Kammarkören Bel Canto julkonsert:** Pedersöre kyrka

Må 23.12 kl. 19 Julbön: Forsby bykyrka. Österbacka, Östman. Sånggrupp

– **kl. 20 Julsångstund:** Punsar bönehus

– **kl. 22 Musik i julnatten:** Flynängens bönehus

Ti 24.12 kl. 10 De yngstas julbön: Pedersöre kyrka. Björk, Östman, Nybacka

– **kl. 12 Familjens julbön:** Pedersöre kyrka. Björk, Pandey, Lassila, barnkören m.fl.

– **kl. 12 Familjens julbön:** Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved. Barnkören, m.fl.

– **kl. 13 Julbön:** Flynängens bönehus

– **kl. 14 Familjens julbön:** Purmo kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved. Barnkören, m.fl.

– **kl. 14 Julbön:** Esse kyrka. Komulainen, Pandey, Håkan Ahlvik klarinett

– **kl. 16 Julbön:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. St Olofskören

On 25.12 kl. 8 Julotta: Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Karakören

– **kl. 8 Julotta:** Pedersöre kyrka. D Björk, J-G Björk, Wester, Pandey. Kyrkokörerna. Även strömning i Youtube

– **kl. 8 Julotta:** Purmo kyrka. Portin, Östman, Marguerithe Sandstedt-Granvik sång

To 26.12 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. Manskören. Även strömning i Youtube

– **kl. 15 Sammarkomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 20 Musikandakt i juletid:** Esse kyrka. Sara Ray sång, Olli Sippola violin. Björk, Malmsten-Ahlsved

Lö 28.12 kl. 19 Julens sånger: Bennäs kyrkhem. Birgitta Sarelin, Hans Häggblom, Ida-Maria Wikström, Östman

Sö 29.12 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Björk, Pandey

– **kl. 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Komulainen, Östman. Även strömning i Youtube

– **kl. 13 Gudstjänst i Bäckby skola:** Komulainen, Pandey

– **kl. 14 Sammarkomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammarkomst:** Flynängens bönehus

On 1.1 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Portin, Pandey

– **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. Även strömning i Youtube

– **kl. 15 Sammarkomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 18 Kvällsmässa:** Esse kyrka. Österbacka, Malmsten-Ahlsved

Julvandring vid Pedersöre kyrka 12.12–7.1: Gå vandrigen när du vill. Passar alla åldrar. Julstall i en av vintergravarna

Kom med!

Bibel o bön: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 18

Bön: Purmo kyrka. Varje torsdag kl. 18

Samtal o bön: Ytteresse bönehus. Varje torsdag kl. 19

Bibel o bön: Forsby bykyrka. Varannan torsdag kl. 19. Udda veckor

PEDERSÖRE Julmusik

Kom med och sjung!

De vackraste julsångerna ljuder igen i våra kyrkor. Vid sång- och musiktillfällen finns samtidigt möjligheten att ge en gåva till Finska missions-sällskapets arbete för barn runtom i vår värld.

Lördag 14.12

Kl. 19 i Pedersöre kyrka. Daniel Björk, Diana Pandey och Henrik Östman medverkar. Jakobstads Lucia kommer på besök och flera av församlingens körer – Barnkören, Kyrkokören, St Olofskören och Manskören sjunger.

Kl. 19 i Esse kyrka. Tomas Portin, Mikaela Malmsten-Ahlsved och Församlingskören tillsammans med Ida Pettersson på flöjt medverkar.

Söndag 15.12

Kl. 18 i Purmo kyrka. Tomas Portin, Mikaela Malmsten-Ahlsved, samt Vuxenkören och en sånggrupp bestående av Ellen, Elvira, Ida och Seraphina medverkar.

KOLUMNEN

IDA EDMAN

Kan vi se Kristus i den som irriterar oss?

PÅ MÅNGA sätt är vi kristna närmare varandra än någonsin i historien. Vi har enats kring ett bibliotek av böcker – Bibeln – som vår viktigaste skriftsamling. Vi erkänner varandra som kristna över samfundsgränser. Vi bekänner samma trosbekännelse med kristna på andra sidan jorden. Dessa saker, för att bara nämna några exempel, har inte alltid varit självklara genom kyrkohistorien. Vi får vara tacksamma till tidigare generationer och den Helige Andes arbete, som gjort att vi på många sätt kunnat bli mer enade.

SAMTIDIGT VET vi att splittring och oenighet fortfarande råder i vår världsvida kyrka. Det här är inte något som enbart framkommer genom kyrkliga debatter eller samtal mellan samfund – det kan märkas av i våra familje- och vänskapsrelationer, på våra arbetsplatser och i våra församlingssamfund. Vi känner av hur det kan skava, ibland sårar vi varandra och ibland tar vi till och med avstånd från varandra. Vi lever i ett både och: sann enhet i Kristus, men också fortfarande i väntan på ett få se denna enhet fullt ut.

»Coakley lyfte fram vikten av att öva oss i att försöka se Kristus i den andre, så att vi inte kan annat än längta efter gemenskap med denne.«

VAD KAN då vara till hjälp när det skaver, men vi ändå vill försöka röra oss i enhetens riktning? Några hjälpande råd kring detta fick jag från ett samtal mellan den anglikanska prästen Sarah Coakley och den katolska biskopen Erik Varden. Coakley lyfte fram vikten av att öva oss i att försöka se Kristus i den andre, så att vi inte kan annat än längta efter gemenskap med denne. Detta är något vi kan försöka öva oss i både gentemot en annan kristen och gentemot ett annat kristet sammanhang än vårt eget. Varden betonade att vi får se varandra och oss själva som gåvor. Och gåvor är något vi uppmuntras hantera varsamt och med tacksamhet.

TILL SIST poängterade Coakley att det faktiskt kan vara ett sundhetstecken om vi blir irriterade på människor i vår kyrka. Det visar att vi lyckas vara en gemenskap med olika typer av människor. Och lyckas vi bygga gemenskap, trots att vi är och tänker olika, då lyckas vi med något som vår värld idag skul-le behöva mera av.

Ida Edman är teologistuderande.

En livs- kris ledde Christoffer till Alpha

Christoffer Kaustell har alltid känt en dragning mot Gud, men det var i en livskris som han började söka aktivt, och hittade både en egen tro och en Alpha-kurs. – På Alpha bemöts varje människa där hon är, säger han.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

JAKOBSTAD Jakobstadsbon **Christoffer Kaustell** kommer ursprungligen från Esbo, men 2003 flyttade han norrut för att studera musik. Sedan dess har han blivit kvar! Som verksam musiker är Jakobstad en bra plats att bo på.

I dag jobbar undervisar Christoffer i trumset via Arbis i Nykarleby och Jakobstad och frilansar som musiker. Sedan en tid tillbaka ger han också gett uttryck för sin musikalitet i lovsångsteamet vid Pingstkyrkan i Jakobstad.

Tron har funnits med honom som en bakgrundskraft sedan barndomen.

– Min farmor var troende och hon lärde mig be. Det blev ett frö och jag har fortsatt att be under åren. Jag har alltid känt en dragningskraft mot Gud även om livet tagit krokiga vägar, säger han.

För några år sedan blev hans tro en större del av hans liv. Hans förhållande tog slut och han levde i ett missbruk. Det ledde honom till en vändpunkt.

– I det mörkret började Gud tala till mig och sommaren 2022 kom jag till tro. Det började ske förändringar i mitt liv och en person som känner mig rekommenderade att jag borde gå och prata med någon.

Så han sökte sig till församlingen och pratade med en pastor. Pastorn uppmuntrade honom att gå en Alpha-kurs, och det gjorde han.

– Det var en jättepositiv överraskning.

Alpha-kursen blev hans första kristna gemenskap, och han trivdes i gemenskapen. Samtidigt beskriver han Alpha som en bra grundkurs i kristen tro, både för troende och människor som inte tror.

– Varje människa bemöts där hon är. Jag tycker det är en jättebra kurs för dem som funderar på vad som är meningen med livet.

Efter kursens slut har han själv fortsatt som medhjälpare för Alpha. Hans egen samtals-

»Min farmor var troende och hon lärde mig be.«

Alpha blev en fin gemenskap med värdefullt innehåll för Christoffer Kaustell. FOTO: PRIVAT

grupp från kursen har också fortsatt att träffas. Det har varit en naturlig och viktig fortsättning på gemenskapen för honom, samtidigt som han också hittat andra sammanhang som blivit viktiga.

Finns det någon konkret insikt som du tagit med dig från Alpha-kursen, som blivit viktig för dig?

– Jag har kanske fått en djupare insikt om vem Gud är på riktigt genom att möta olika människor och höra deras vittnesbörd. Han är inte lagisk, utan kärleksfull. Han har allt tålamod i världen.

Vad man tror eller inte tror på är ju ofta en del av ens identitet. Är det inte utmanande att diskutera sådana frågor öppet?

– Det har varit så bra ledare att det inte blivit några problem. Och deltagarna har också varit människor som haft ett öppet sinne och varit beredda att diskutera.

Vem skulle du rekommendera att gå en Alpha-kurs?

– Den som funderar på livets mening och känner sig redo att diskutera det. Människor är olika och tror på olika saker, men Alpha är öppet för alla som är öppna för att diskutera med andra som tror på olika sätt.

– Många skeptiker har också gått Alpha, och det blir en mer intressant kurs då man möts med olika frågor och tankar.

Alpha i Jakobstad 2025

Den 14 januari 2025 startar en ny Alphakurs i Jakobstads svenska församling. Anmälan är öppen nu.

Alpha är för dig som söker svar på livets stora frågor, vill fördjupa din tro eller längtar efter gemenskap.

Alphakursen 2025 hålls tisdagar kl. 18–20.30 i Jakobstads församlingscenter.

Kursen innehåller 12 träffar och en Alpha-weekend på lägergården Merilä den 7–9 mars.

För mer info och anmälan, gå in på Jakobstads svenska församlings webbplats eller på alphajakobstad.fi

Ett år som bokhandlare

I december i fjol tog Jan-Ove Nyberg över När-Bok, den omtyckta bokhandeln i centrum av Närpes. Det är ett beslut som han inte har ångrat. – Viktigast är att lyssna på kunden, säger han.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Närpes skulle inte vara Närpes om inte bokhandeln fanns där! säger **Jan-Ove Nyberg**.

När förra ägaren Marita Grönberg satte ut bokhandeln till salu var hans reaktion att om det inte hittas någon annan som tar över så är han villig att fortsätta verksamheten.

– Jag ville inte att bokhandeln skulle sluta. Den är en viktig del för mig och den är en viktig del för Närpes.

Nu har Jan-Ove Nyberg hunnit fira ettårsjubileum som bokhandlare och bubblar av entusiasm. Att han en dag skulle äga en bokhandel var ändå ingenting han skulle ha tänkt under skoltiden. Hans dyslexi satte nämligen käppar i hjulen för läsningen.

– Jag tyckte om berättelser när jag var barn, men när jag slog upp boken så blev det bara en enda räddigägga.

Vändningen kom under militärtiden. De tråkiga bussresorna till Dragsvik gjorde att han bestämde sig för att använda tiden till att knäcka läskoden. Det blev en bok, sedan en till, och sedan en bok på engelska ...

Och den första boken – den var förstås köpt på När-Bok.

Trivs bland människor

Innan han dök in i bokhandelsvärlden hann Jan-Ove Nyberg arbeta inom många olika områden. Han började med att utbilda sig till svetsare. Under militärtiden var han sjukvårdsman, och upptäckte hur intressant det var att jobba med människor.

– Jag märkte väl att jag hade behov av att få prata en hel del också.

Han sadlade om, läste till närvårdare och jobbade som ambulansförare i sex år. De senaste tretton åren har han jobbat som vårdare inom psykiatri.

– Jag är van att diskutera allt mellan himmel och jord!

Det är något som kommer till nytta också i arbetet i bokhandeln. Han hoppas att kunderna tar kontakt med olika önskemål.

– Jag beställer in allt som bara går att ta hem, säger han.

Jan-Ove Nyberg hoppas att kunderna tar kontakt. – Jag beställer in allt som går att ta hem, säger han.

FOTO: PRIVAT

Jan-Ove Nyberg

Är: vd och bokhandlare vid När-Bok i Närpes.

Familj: fru, tre barn, fyra katter och fyra kaniner.

Bor: i Närpes. Familjen flyttade i höstas till Näsby efter att ha bott många år i Korsholm.

Det bästa med julen: "När det glittrar i barnens ögon!"

Där gäller böcker både på svenska och på engelska, och böcker i olika genrer. Seriealbum och manga har till exempel fått ett uppsving.

– Det är många unga idag som vill läsa på författarens eget språk. Jag har skapat kontrakt med en leverantör från England som jag kan beställa direkt av, och även så att jag kan beställa så att det kommer direkt till kundens postlåda.

Han tycker att det är viktigt att skapa en bokhandelskänsla – en upplevelse av att vara omfamnad av böcker.

– I näthandeln går allt enligt algoritmerna och det du har sökt tidigare, men i bokhandeln kan du gå in och se böcker som du inte visste att du var intresserad av. Därför kör jag ganska mycket på att det ska vara lugnt. Man ska inte behöva tänka på tiden när man kommer in i bokhandeln, utan man ska få upptäcka böckerna och föra ett samtal kring dem.

Vad vill du satsa mest på i När-Bok just nu?

– Jag vill fokusera på att behålla de kunder som redan finns, men också på att stärka bokhandelns framtid. Viktigast är att lyssna på kunden. Och så formar man sin verksamhet enligt vad människorna behöver och vill ha.

»Jag är van att diskutera allt mellan himmel och jord!«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

3. sö i advent 15.12 kl 11: Gudstjänst i kyrkan. Guy Kronqvist, Granholm

Sö 15.12 kl 18: De vackraste julsångerna i Helenelunds byagård. Granholm, Kronqvist. Servering

Ti 17.12 kl 9.30: Liten och stor i fh

Ti 17.12 kl 11: Gemenskapslunch för dej som annars oftast äter ensam. Janssons frestelse, sallad samt kaffe och glögg med jultårta. Självkostnadspris 12€/lunch. Anmälan senast måndag 16.12 kl. 12.00 till Hanna 044 4101825.

On 18.12 kl 18: Kyrkofullmäktige sammanträder i fh

4. sö i advent 22.12 kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Friman, Granholm. Finlands Lucia och tärnor deltar. Se puffen!

Pastorskansliet stängt: 23.12–6.1.2025

Julafton 24.12 kl 14: Julbön i kyrkan. Friman, Granholm, barnkören

Juldagen 25.12 kl 8: Julotta i kyrkan. Friman, Granholm, kyrkokören. Glögg i kyrkan efter gudstjänsten

Annandag jul 26.12 kl 18: De vackraste julsångerna i kyrkan. Granholm, Friman. Allsång, församlingskören och Free Spirits medverkar

Matutdelningen och kaffestund: ordnas undantagsvis fredagarna 27.12 och 3.1 kl. 10.00 p.g.a. ledigheter.

Sö 29.12 kl 11: Högmässa i Molpe bykyrka, Friman, Kjell Lolax

Nyårsdagen 1.1.2025 kl 18: Gudstjänst i kyrkan, Friman, Granholm

God jul och gott nytt år till hela församlingen!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 14.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Sby kyrka. Norrback, Martikainen, Glädjedropparna. Servering.

Sö 15.12 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen.

Sö 15.12 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

On 18.12 kl. 8.45: Morgonbön i Krs kyrka.

To 19.12 kl. 12: Julfest för pensionärer i gamla Sideby församlings område samt Härkmeri. Det blir julmat och allsång. Anmälan senast 17.12 till Debora tel. 040 7523232 Vid transport, ring dagen före till Daniel Hellman 040 7204260. Josefine Nordgren berättar om hur det är att bo i Kina.

Fr 20.12 kl. 18.30: Internationell julfest i Krs kyrka. Bön, tal och gemenskap. Johan Eklöf, Anna Karin Martikainen och Debora Hannus medverkar.

Sö 22.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Eklöf, Martikainen.

Sö 22.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i Krs kyrka. Teir, Martikainen, Krs kyrkokör, Krs damkör, Krs manskör.

NÄRPES i jultid

De vackraste julsångerna

De vackraste julsångerna sjungs i Närpes, Övermark och Pörtom enligt följande:

20.12 kl. 19 i Övermarks kyrka: Julkören, Christer Kummel, Emilia Tikkala och Sam Lindén. Andakt: Tuomas Toivonen.

21.12 kl. 18 i Pörtoms kyrka: Allsång, Pörtomkören, Seniorkören, Pörtom musikgång. Gästsolist: Emma Backman och Mirella Rantamäki. Dir. och piano: Jan-Ola Granholm. Bas: Alf Risberg. Andakt: Ulf Sundqvist. Konferencier: Gerd Lindén-Liljehage.

22.12 kl. 16 och 19 i Närpes kyrka: Julkören, Glada Noter, Johan Pått, Kompgrupp, Gerd Lindén-Liljehage. Andakt: Ulf Sundqvist. Konferencier: Mikaela Björklund

26.12 kl. 18 i Närpes kyrka, Närpiön kirkossa: Kauneimmat joululaulut: S:ta Marian kuoro, Gerd Lindén-Liljehage, Emilia Tikkala. Andakt: Patrica Strömbäck.

Ti 24.12 kl. 13: Julbön i Krs kyrka. Teir, Vättö, musik av Kalle Teir och Camilla Nordlund.

Ti 24.12 kl. 15: Julbön Lfds kyrka. Norrback, Martikainen, Lappfjärds kyrkokör.

Ti 24.12 kl. 17: Julbön i Sby kyrka. Toivonen, Bergqvist.

On 25.12 kl. 6: Julotta i Sby kyrka. Norrback, Vättö.

On 25.12 kl. 7: Julotta i Lfds kyrka. Toivonen, Martikainen, sångare från Lappfjärds damkör, manskör och kyrkokör.

On 25.12 kl. 8.30: Julotta Krs kyrka. Norrback, Nilsson, Martikainen, Kristinestads kyrkokör.

To 26.12 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen.

To 26.12 kl. 18: Julkväll i Krs kyrka.

Lö 28.12 kl. 18: Församlingens julfest i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen, församlingens orkester, kyrkokörer.

Sö 29.12 kl. 15: Högmässa i Sby kyrka. Teir, Vättö.

Ti 31.12 kl. 22: Nyårsbön i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback.

On 1.1 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Församlingens kansli håller stängt 19.12.2024 – 6.1.2025. Om du t.ex. behöver ämbetsbetyg kan det beställas online eller på 040-759 1204 (Kustens och Ålands central-

register). Vid akuta fall kan du ringa 050-589 5899.

Närpes

Fr. 13.12 kl. 19: Luciakröning i kyrkan.

Lö. 14.12 kl. 18: Julkonsert i Luthergården. Medverkande: Barnabas Mebrahtu, Roger Holmlund. Andakt: Ulf Sundqvist.

Sö. 15.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Strömbäck, Lindén.

Må. 16.12 kl. 18.30: Bibel och bön i Luthergården.

On. 18.12 kl. 19: Julauktion i Nämpnäs bönehus. Det säljes bakverk, julpynt, handarbeten m.m. Lotteri och kaffeservering.

Sö. 22.12 kl. 16: De vackraste julsångerna i kyrkan. Julkören, Glada Noter, Johan Pått. Kompgrupp, Lindén-Liljehage. Andakt: Sundqvist. Konferencier; Mikaela Björklund.

Sö. 22.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i kyrkan. Julkören, Glada Noter, Johan Pått. Kompgrupp, Lindén-Liljehage. Andakt: Sundqvist. Konferencier; Mikaela Björklund.

Ti 24.12 kl. 13: Julbön i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Liljehage. Små Tonerna, Glada Noter, Johan Pått.

Ti 24.12 kl. 23: Midnattsmässa i kyrkan. Strömbäck, Lindén.

On. 25.12 kl. 07: Julotta i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Liljehage. Sång; Jan Liljehage.

To. 26.12 kl. 12: Gudstjänst med de vackraste julsånger i Rangsby bykyrka, Strömbäck, Lindén-Liljehage.

KRISTINESTAD Annandag

Julkväll med Recado

Julkväll i Kristinestads kyrka annandag jul **26.12 kl. 18.** Orkestern Recado och Gunilla Teir medverkar. Jultablå och julsånger. Efteråt glögg och pepparkakor i kyrkan.

Varmt välkomna!

KORSNÄS Lucia

Finlands Lucia besöker Korsnäs

Finlands Lucia Daniela Owusu med tärnor besöker Korsnäs kyrka söndag **22.12 kl. 11.** Efter en kort gudstjänst deltar lucia med luciaprogrammet. Efteråt bjuder Folkhälsan allmänheten på glögg utomhus.

Du är även varmt välkommen in i församlingshemmet på risgrynsgröt! Anmäl dig till gröten senast 18.12 till Hanna, 044 410 1825.

To 26.12 kl. 18: Kauneimmat joululaulut Närpiön kirkossa. S:ta Marian kuoro, Lindén-Liljehage, Tikkala, Strömbäck.
Sö. 29.12 kl. 18: Midvinterdagar i Luthergården; Evans och Heidi Orori
Må. 30.12 kl. 18: Midvinterdagar i Luthergården; Daniel Djupsjöbacka, Norakören, Marika Esch.
Ti 31.12 kl. 18: Nyårsbön i kyrkan. Ingvesgård, Lindén, Laudate.

Övermark

Fr. 20.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i kyrkan. Julkören, Tikkala, Christer Kummel, Sam Lindén. Andakt; Toivonen.
Sö. 22.12 kl. 12: Gemensam högmässa i församlingshemmet. Ingvesgård, Tikkala.
Ti 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan. Julkören, Toivonen, Tikkala
On. 25.12 kl. 09: OBS: tiden! Julotta i kyrkan. Julkören, Toivonen, Tikkala.
Sö. 29.12 kl. 12: Gemensam Högmässa i församlingshemmet. Sundqvist, Tikkala.

Pörtom

Sö. 15.12 kl. 10: Högmässa i församlingshemmet. Sundqvist, Lindén-Liljehage.
Lö. 21.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i kyrkan. Allsång, Pörtomkören, Seniorkören, Pörtom musikgäng. Gästsolister: Emma Backman och Mirella Rantamäki. Dir. och piano; Granholm, Bas: Alf Risberg. Andakt; Sundqvist, Konferencier: Lindén-Liljehage.
Ti 24.12 kl. 15: Julbön i kyrkan. Sundqvist, Granholm, Pörtomkören
On. 25.12 kl. 09: Julotta i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Liljehage. Sång av Jan Liljehage.
On. 1.1 kl. 12: Gemensam Högmässa i församlingshemmet. Toivonen, Lindén-Liljehage.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Må 16.12 kl. 19: Kyrkofullmäktige sammanträder i Övermalax FH.

Bergö

On 11.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Bergö kyrkokör, solist Fred Berg. Englund, Brunell.
Sö 15.12 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.
Sö 22.12 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.
Ti 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell. Solosång: Christer Storbäck.
On 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan. Englund, Brunell.

Kyrkokören medverkar.

To 26.12 kl. 14: Gudstjänst på Fyrgården.

Sö 29.12 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell.

On 1.1 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.

Sö 5.1 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell. Diakon Anne Bjurbäck avtackas. Kyrkkaffe.

Må 6.1 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

Fr 13.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Malax församlings lucia, Malax-Petalax kyrkokör, solist Emma Backman, violin Lotta Tornberg.
Sö 15.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.
To 19.12 kl. 17.30: Vår julkör, dit alla är välkomna, övar i ÖM församlingshem. Vi sjunger på julbönen i Malax kyrka 24.12. Mer info fås från Katri Lax eller i församlingens hemsida. Kom med!
Sö 22.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax. Vokalgruppen Eima medverkar. Gudstjänsten sänds på YLE Vega som radiogudstjänst.
Ti 24.12 kl. 15: Julbön i kyrkan. Tornberg, Lax. Julkören medverkar.
On 25.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.
To 26.12 klo 18: Kauneimmat joululaulut-jumalanpalvelus Övermalax SRK-kodissa. Kahvit. Tornberg, Lax.
Sö 29.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.
On 1.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax.
Sö 5.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax. Diakon Anne Bjurbäck avtackas. Kyrkkaffe.
Må 6.1 kl. 14: Gudstjänst med De vackraste julsångerna i Norrback bystuga kl. 14 (Björneborgsv. 3286). Norrback, Lax.

Petalax

To 12.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i kyrkan. Medverkande: Malax-Petalax kyrkokör, solist Emma Backman, violin Lotta Tornberg. Englund, Brunell, Lax.
Sö 15.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.
Sö 22.12 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.
Ti 24.12 kl. 12: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell. Solosång: Ulf Lidman.
On 25.12 kl. 6: Julotta i kyrkan. Norrback, Brunell.
To 26.12 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.
Sö 29.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell.
On 1.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.
Sö 5.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Enlund, Brunell.
Må 6.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

IDA EDMAN

Kan vi se Kristus i den som irriterar oss?

PÅ MÅNGA sätt är vi kristna närmare varandra än någonsin i historien. Vi har enats kring ett bibliotek av böcker – Bibeln – som vår viktigaste skriftsamling. Vi erkänner varandra som kristna över samfundsgränser. Vi bekänner samma trosbekännelse med kristna på andra sidan jorden. Dessa saker, för att bara nämna några exempel, har inte alltid varit självklara genom kyrkohistorien. Vi får vara tacksamma till tidigare generationer och den Helige Andes arbete, som gjort att vi på många sätt kunnat bli mer enade.

SAMTIDIGT VET vi att splittring och oenighet fortfarande råder i vår världsvida kyrka. Det här är inte något som enbart framkommer genom kyrkliga debatter eller samtal mellan samfund – det kan märkas av i våra familje- och vänskapsrelationer, på våra arbetsplatser och i våra församlingsgemenskaper. Vi känner av hur det kan skava, ibland sårar vi varandra och ibland tar vi till och med avstånd från varandra. Vi lever i ett både och: sann enhet i Kristus, men också fortfarande i väntan på ett få se denna enhet fullt ut.

»Coakley lyfte fram vikten av att öva oss i att försöka se Kristus i den andre, så att vi inte kan annat än längta efter gemenskap med denne.«

VAD KAN då vara till hjälp när det skaver, men vi ändå vill försöka röra oss i enhetens riktning? Några hjälpande råd kring detta fick jag från ett samtal mellan den anglikanska prästen Sarah Coakley och den katolska biskopen Erik Varden. Coakley lyfte fram vikten av att öva oss i att försöka se Kristus i den andre, så att vi inte kan annat än längta efter gemenskap med denne. Detta är något vi kan försöka öva oss i både gentemot en annan kristen och gentemot ett annat kristet sammanhang än vårt eget. Varden betonade att vi får se varandra och oss själva som gåvor. Och gåvor är något vi uppmuntras hantera varsamt och med tacksamhet.

TILL SIST poängterade Coakley att det faktiskt kan vara ett sundhetstecken om vi blir irriterade på människor i vår kyrka. Det visar att vi lyckas vara en gemenskap med olika typer av människor. Och lyckas vi bygga gemenskap, trots att vi är och tänker olika, då lyckas vi med något som vår värld idag skullev behöva mera av.

Ida Edman är teologistuderande.

MALAX Julsång

De vackraste julsångerna sjungs för världens barn

De vackraste julsångerna sjungs i **Bergö kyrka onsdag 11.12**, i **Petalax kyrka torsdag 12.12** och i **Malax kyrka fredag kl. 13.12**. Alla sångtillfällen är kl. 19. Kyrkokörerna medverkar, Solist på Bergö: Fred Berg. Solist i Petalax och Malax: Emma Backman, violin Lotta Tornberg.

Kollekten från julsångstillfällena går till Finska Missionssällskapet, som arbetar för att stöda de mest utsatta barnen i världen med mat, hälsovård och utbildning.

Kapellet på Jurmo är en vacker samlingsplats för alla på ön när det är julafton. FOTO: JENNY LINDSTRÖM

Hela ön är med när det är jul

På Jurmo sköter öbor och gäster om att det blir julbön i kapellet på julafton – och varenda kotte deltar.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JURMO När Jurmobon **Tiina Johansson** får frågan hur julbönen kommer att se ut i kapellet på Jurmo i år svarar hon ”jag vet inte än”.

– Det beror på vem som är på ön. För två år sedan hade vi en präst här över jul, hon var gäst på Mattssons stugor. Vi frågade om hon ville komma med och ordna julbönen – det är så vi brukar göra.

När julfirarna kommit till ön brukar det alltid gå att hitta sådana som spelar ett instrument eller är bra på att sjunga – julen före millennieskiftet hade de en hel orkester på fågelstationen och stugorna, så den gången blev det mäktigt.

– Julen på Jurmo börjar på restaurang-

en Jurmo Inn, som jag driver, berättar Tiina Johansson.

– Jag bjuder på risgrynsgröt och julglögg till alla på ön och så lyssnar vi på julfreden från Åbo tillsammans.

Senare på eftermiddagen blir det samling i kapellet, med psalmsång på svenska och finska, julevangeliet på

»Vi är en så liten ö så ingen täcks vara borta.«

bägge språken, och Fader vår på gammal svenska.

– Om det är riktigt kallt i kapellet blir det en kortare samling.

”Ingen täcks vara borta”

Det bor omkring tio personer på Jurmo året om, varav Tiina är en. Till byalaget hör omkring 80 Jurmoättlingar. Till julbönen i kapellet kommer omkring 20–30 personer.

– Alla som är på ön brukar komma. Så är det också på sommaren, när prästen kommer andra söndagen i juli och har gudstjänst här. När jag var på gudstjänst på Utö och märkte att alla inte var där så sa jag: Ni får skämmas! skrattar hon.

– Vi är en så liten ö så ingen täcks vara borta.

Tiina Johansson är Jurmoättling från gården Lassföls. Hennes förfäder har bott på ön sedan 1550-talet, men själv flyttade hon dit efter att hon gick i pension.

– Jag älskar ron som sänker sig över ön när alla gäster kommit med båten och hittat sina stugor. Men det är också viktigt att samlas och träffas i kapellet – så får man sedan fira resten av julen i lugn och ro.

Hon minns hur hon som barn satt och tittade upp mot de målade stjärnorna i kapellet tak.

– Jag såg dem och fick en känsla av att jag hör hit.

Likör på annandag jul

En annan programpunkt vid julbönen i kapellet är att det läses ett stycke i *Jurmoboken* om hur man firade jul på ön förr.

– Agda Mattsson berättar i boken att man bakade och städade inför julen. Det blev svartbröd och bullafläta och limpor – och pepparkakor.

Golvet skurades med granris, och så badade man julfästa.

– Och så åt man juldagda med potatis, kålrot, vitsås, pepparrot och hackade ägg.

Julklapparna var anspråkslösa: man kunde få ett hårband eller förkläde och kanske lite karameller.

– Och på annandag jul gick man från gård till gård, karlarna drack sprit till kaffet och kvinnorna vin eller likör som de lagat själva.

Ännu på 70-talet kom militärpräster från Utö och hade gudstjänst på Jurmo på juldagen. Men sedan ett trettio år tillbaka sköter Jurmoborna samlingen själva.

– Vi hittar alltid någon som ställer upp och hjälper till.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kapellet på Jurmo är en vacker samlingsplats för alla på ön när det är julafton. FOTO: JENNY LINDSTRÖM

Hela ön är med när det är jul

På Jurmo sköter öbor och gäster om att det blir julbön i kapellet på julafton – och varenda kotte deltar.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JURMO När Jurmobon **Tiina Johansson** får frågan hur julbönen kommer att se ut i kapellet på Jurmo i år svarar hon ”jag vet inte än”.

– Det beror på vem som är på ön. För två år sedan hade vi en präst här över jul, hon var gäst på Mattssons stugor. Vi frågade om hon ville komma med och ordna julbönen – det är så vi brukar göra.

När julfirarna kommit till ön brukar det alltid gå att hitta sådana som spelar ett instrument eller är bra på att sjunga – julen före millennieskiftet hade de en hel orkester på fågelstationen och stugorna, så den gången blev det mäktigt. – Julen på Jurmo börjar på restaurang-

en Jurmo Inn, som jag driver, berättar Tiina Johansson.

– Jag bjuder på risgrynsgröt och julglögg till alla på ön och så lyssnar vi på julfreden från Åbo tillsammans.

Senare på eftermiddagen blir det samling i kapellet, med psalmsång på svenska och finska, julevangeliet på bägge språken, och Fader vår på gammal svenska.

– Om det är riktigt kallt i kapellet blir det en kortare samling.

”Ingen täcks vara borta”

Det bor omkring tio personer på Jurmo året om, varav Tiina är en. Till byalaget

hör omkring 80 Jurmoättlingar. Till julbönen i kapellet kommer omkring 20–30 personer.

– Alla som är på ön brukar komma. Så är det också på sommaren, när prästen kommer andra söndagen i juli och har gudstjänst här. När jag var på gudstjänst på Utö och märkte att alla inte var där så sa jag: Ni får skämmas! skrattar hon.

– Vi är en så liten ö så ingen täcks vara borta.

Tiina Johansson är Jurmoättling från gården Lassföls. Hennes förfäder har bott på ön sedan 1550-talet, men själv flyttade hon dit efter att hon gick i pension.

– Jag älskar ron som sänker sig över ön när alla gäster kommit med båten och hittat sina stugor. Men det är också viktigt att samlas och träffas i kapellet – så får man sedan fira resten av julen i lugn och ro.

Hon minns hur hon som barn satt och tittade upp mot de målade stjärnorna i kapellets tak.

»Vi är en så liten ö så ingen täcks vara borta.«

– Jag såg dem och fick en känsla av att jag hör hit.

Likör på annandag jul

En annan programpunkt vid julbönen i kapellet är att det läses ett stycke i *Jurmoboken* om hur man firade jul på ön förr.

– Agda Mattsson berättar i boken att man bakade och städade inför julen. Det blev svartbröd och bullafläta och limpor – och pepparkakor.

Golvet skurades med granris, och så badade man julbastu.

– Och så åt man julgädda med potatis, kålrot, vitsås, pepparrot och hackade ägg.

Julklapparna var anspråkslösa: man kunde få ett hårband eller förkläde och kanske lite karameller.

– Och på annandag jul gick man från gård till gård, karlarna drack sprit till kaffet och kvinnorna vin eller likör som de lagat själva.

Ännu på 70-talet kom militärpräster från Utö och hade gudstjänst på Jurmo på juldagen. Men sedan ett trettio år tillbaka sköter Jurmobor- na samlingen själva.

– Vi hittar alltid någon som ställer upp och hjälper till.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Fr 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Lö 14.12 kl. 18.30: Pargaskörernas stora adventskonsert i Pargas kyrka.

Sö 15.12 kl. 10: Högmässa med de vackraste julsångerna i Pargas kyrka, Pär Lidén, Markus Ollila.

On 18.12 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Robert Helin.

Sö 22.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Hanna Lehtonen.

– **kl. 18:** De vackraste julsångerna i Pargas kyrka. Pargas kyrkokör medverkar.

Ti 24.12 kl. 13.30: Familjens julbön i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

– **kl. 17:** Traditionell julbön i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen. Kvartettsång.

On 25.12 kl. 6: Julotta i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen. Pargas kyrkokör medverkar.

– **kl. 20:** Juldagens aftonmusik i Pargas kyrka, konsert med Pargas kyrkokör och BBQ-band.

To 26.12 kl. 10: Stefanidagens gudstjänst med de vackraste julsångerna i Pargas kyrka, Pär Lidén, Markus Ollila.

– **kl. 14:** Julgudstjänst i Mälö bygdegård, Pär Lidén, Markus Ollila.

Sö 29.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Markus Ollila.

Fr 31.12 kl. 18.15: Tvåspråkig nyårsandakt vid Pargas kyrkas klockstapel, Marith Leppäkari-Lindberg, Juho Kopperoinen. Sång av Pargas Manskör. Pargas stads nyårshälsning.

On 1.1 kl. 18: Nyårsdagens mässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Markus Ollila.

Sö 5.1 kl. 12: Söndagsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Markus Ollila.

Må 6.1 kl. 10: Trettondagens högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Otto Lindén, Markus Ollila.

On 8.1 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Markus Ollila.

Nagu sockenförsamling:

Fr 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Lö 14.12 kl. 17: Aurorakörens konsert i Nagu kyrka.

Må 16.12 kl. 18: De vackraste julsångerna på två språk i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Sö 22.12 kl. 11: Högmässa med de vackraste julsångerna i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Ti 24.12 kl. 15: Tvåspråkig julbön i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

On 25.12 kl. 7: Finsk julotta i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

– **kl. 8:** Julotta i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

ÅBO Tacklunch

Tack för din tid!

Församlingen vill tacka dig som gett av din tid och dina gåvor. Den **12 januari 2025 kl. 13.30** i Aurelia (Auragatan 18 i Åbo) ordnas en tacklunch för frivilliga i Åbo svenska församling.

Anmälan senast 2.1.2025 via länk på hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi eller per tfn 040-3417458.

Välkomna!

On 1.1 kl. 11: Nyårsdagens högmässa i Nagu kyrka, Janette Lagerroos, Robert Helin.

Sö 5.12 kl. 18: Kvällsmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo sockenförsamling:

Fr 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Korpo kyrka, Otto Lindén, Mikael Granlund.

Sö 15.12 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Sara Grönqvist, Mikael Granlund.

Lö 21.12 kl. 15: Julgudstjänst i Norrskata kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 22.12 kl. 16: Julkonsert i Korpo kyrka med Susann Sonntag, Tomas Enroth & Co.

Ti 24.12 kl. 14: Finsk julbön i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

– **kl. 15:** Julbön i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

On 25.12 kl. 6: Julotta i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

To 26.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Sö 5.1 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Terttu Laaksonen, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Fr 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 15.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund, Mikael Granlund.

Sö 22.12 kl. 18: Finsk kvällsgudstjänst med de vackraste julsångerna i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Ti 24.12 kl. 15: Julbön i Houtskärs kyrka, Otto Lindén, Uma Söderlund.

On 25.12 kl. 7: Julotta i Houtskärs kyrka, Otto Lindén, Uma Söderlund.

– **kl. 8:** Finsk julotta i Houtskärs kyrka, Otto Lindén, Uma Söderlund.

Iniö sockenförsamling:

Sö 15.12 kl. 13: Tvåspråkig högmässa med de vackraste

julsångerna i Iniö kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Marika Torp, Robert Helin.

On 25.12 kl. 7: Tvåspråkig julotta i Iniö kyrka, Marika Torp.

Lö 28.12: Finlands lucia besöker Iniö kyrka. Följ den lokala annonseringen för närmare information.

Må 6.1 kl. 11: Trettondagens gudstjänst i Iniö kyrka, Marika Torp.

ÅBO

fre 13.12:

– **kl. 17.30:** Lucia andakt, Domkyrkan. Wikstedt, Daniels-son. Åbos Lucia med följe och ÅSFs barnkör (dir. Maiju Laurila) medverkar. Ordnas i samarbete med Folkhälsan.

lör 14.12:

– **kl. 15:** Lucia andakt och julfest, S:t Karins kyrka. Björkgren, Söderlund. Åbos Lucia med följe och skolkören Kakofoni (dir. Sofia Berlin) medverkar. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

sön 15.12:

– **kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Laurila, Söderlund, Eklund. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

– **kl. 16:** De ungas vackraste julsånger, Aurelia. ÅSFs barnkör (åk 3–6) och ÅSFs Ung i Kör sjunger julsånger och leder allsången.

mån 16.12:

– **kl. 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl. 16–17.30:** Träffar för vuxna ”Drop in”, Aurelia.

tis 17.12:

– **kl. 12–12.15:** Lunchbön, Domkyrkan. Vi ber och sjunger psaltarens psalmer tillsammans enligt ekumenisk tidebön.

– **kl. 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl. 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 18.12:

– **kl. 18–19.30:** Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9 åringar, max 25 barn/gång. Anmälan senast 2.12 till janna.koivunen@evl.fi.

MARIEHAMN Julmusik

Kom med på en paus i julstöket!

14.12 Luciakonsert kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Himlaliv, Andreas Johansson-sång, Elina Granlund-sång, Zaida Ponthin-violin, Lydia Eriksson-cello, Katariina Gäddnäs – recitation, Anders Laine-piano och dirigent, fritt inträde, frivillig kollekt till Ålands Diakonifond.

17.12 Allsångskonsert ”Christmas JOY” kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Good News, Camilla Heidenberg-dirigent, fritt inträde, programblad 10€.

19.12 De vackraste julsångerna kl. 14.30 i Margaretagården, S:t Mårtenskören, Pipsa Juslin-piano och dirigent, fritt inträde, frivillig kollekt till Finska Missionssällskapet

19.12 Kauneimmat joululaulut, De vackraste julsång-

erna på finska kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Mari Puska, Judit Deáki, Vox Marie, fritt inträde, frivillig kollekt till Finska Missionssällskapet

22.12 Julkonsert kl. 16.00 i S:t Görans kyrka, Stella Vokalsemble, Julkören, Sofie Asplund-sång, Marcus Gustafsson-flöjt och trumpet, Anders Laine-dirigent, fritt inträde, frivillig kollekt till Ålands Diakonifond.

22.12 Julkonsert kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Stella Vokalsemble, Julkören, Sofie Asplund-sång, Marcus Gustafsson-flöjt och trumpet, Anders Laine-dirigent, fritt inträde, frivillig kollekt till Ålands Diakonifond.

26.12 De vackraste julsångerna kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Fredakören, Pipsa Juslin, fritt inträde, frivillig kollekt till Finska Missionssällskapet.

tor 19.12:

– kl. 18: UngMässa, Aurelia. Liljeström.

lör 21.12:

– kl. 19: De vackraste julsångerna, Domkyrkan.

Wikstedt, Söderlund. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) och Blåslaget (dir. Mikko Lager-spetz) medverkar.

sön 22.12:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Bäck (lit), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Rut medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

tis 24.12:

– kl. 11: Tvåspråkig musikandakt, Domkyrkan. Björkgren-Vikström. Mäntyranta, Söderlund, Hieta-harju. Ordnas i samarbete med Turun tuomiokirk-koseurakunta.

– kl. 12.15: Familjens julbön, Domkyrkan. Björkgren, Björkgren-Vikström, Söderlund.

– kl. 13.30: Ljuset lyser i mörkret – musik och poesi, Uppståndelsekapellet. Björkgren-Vikström, Söderlund, Danielsson.

– kl. 17.30: Julbön, Domkyrkan. Björkgren. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar.

ons 25.12

– kl. 8.30: Julotta, Kustö kyrka. Björkgren, Björkgren-Vikström. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar.

– kl. 10.30: Julgudstjänst, Nådendals kyrka. Björkgren-Vikström, Söderlund.

– kl. 15–17.30: Juldagsfest, Aurelia. Anmälning senast 22.12 malena.bjorkgren@evl.fi eller 040-3417461.

– kl. 23: Musik i juldagsnatten, Domkyrkan. Lucas och Christopher Sell, Helena Slama, Arttu Selonen, Marjo Danielsson och Nicolas Söderlund medverkar.

tor 26.12

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund.

sön 29.12:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Bäck, Danielsson, Söderlund. Helena Slama (flöjt) medverkar. Högmässan radieras. Kyrkkaffe.

tis 1.1:

– kl. 12: Gudstjänst, Domkyrkan. Liljeström, Danielsson.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 15.12 kl. 11 Högmässa

Ons 18.12 kl. 19 Vesper i adventstid

Fre 20.12 kl. 13.30 Andakt på Rönngården: Kaffe-servering

JOMALA Adventsprogram

Meditation i adventstid

Måndag 16.12 & 23.12 kl. 19.30–20.30 i Olofs-gården.

Ledare: Stig Petrone

De vackraste julsångerna

Annandag jul torsdag 26.12 kl. 18

Allsång och julmusik till förmån för Finska Missionssällskapet. FlöjtFröjd, Kyrkokören och Ålands dragspelsklubb medverkar.

Sön 22.12 kl. 11 Högmässa

JULAFTON 24.12

Kl. 11: Familjens julbön

Kl. 15: Julbön

Kl. 23: Julnattsmässa

Juldagen 25.12 kl. 7 Julotta

Sön 29.12 kl. 11 Högmässa

MARIEHAMN

FR 13.12 kl. 18.00 Kröning av Ålands Lucia: i S:t Görans kyrka. Dörrarna öppnar kl. 17.00.

LÖ 14.12 kl. 19.00 Luciakonsert: i S:t Görans kyrka, Himaliv, solister & instrumentalister medverkar.

SÖ 15.12 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka, Jenny Nyberg-sång medverkar.*

TI 17.12 kl. 19.00 Allsångskonsert: i S:t Görans kyrka, Good News medverkar.

TO 19.12 kl. 14.30 Julkonsert: på Margaretagården, S:t Mårtenskören medverkar.

TO 19.12 kl. 19.00 De vackraste julsångerna på finska: i S:t Görans kyrka.

SÖ 22.12 kl. 16 & kl. 19 Julkonsert: i S:t Görans kyrka, Stella Vokalensemble, Julkören, Sofie Asplund-sång & Marcus Gustafsson-trumpet medverkar.

TI 24.12 kl. 9.00 Tomteloppet: start från S:t Görans församlingshem

TI 24.12 kl. 10.30 Samling vid krubban: i S:t Görans kyrka.

TI 24.12 kl. 11.30 Julbön: i S:t Görans kyrka, Stella Vokalensemble medverkar.

TI 24.12 kl. 13.00 Julbön: i S:t Görans kyrka, Himaliv medverkar.*

TI 24.12 kl. 13.00 Julbön: på Margaretagården.

TI 24.12 kl. 13.00 Julbön: i Mariakapellet, Mats Backman medverkar.

TI 24.12 kl. 14.30 Julbön: i S:t Görans kyrka, Mariehamns Ungdomsorkester medverkar.

TI 24.12 kl. 16.00 julbön: i S:t Görans kyrka.

ON 25.12 kl. 07.00 Julotta: i S:t Görans kyrka, Elina Granlund-sång, Lydia Eriksson-cello medverkar.

ON 25.12 kl. 09.00 Finsk julotta: i S:t Görans kyrka.

TO 26.12 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka, Vox Marie medverkar.

TO 26.12 kl. 19.00 De vackraste julsångerna: Fredakören medverkar.

SÖ 29.12 kl. 11.00 Högmässa: kl. 11.00 i S:t Görans kyrka.

ON 01.01 kl. 11.00 Högmässa: kl. 11.00 i S:t Görans kyrka.

SÖ 05.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka.

MÅ 06.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka, Novakören medverkar.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

KOLUMNEN

AGNETA MARKKULA

Måste man tro på ett visst sätt i församlingen?

JAG HAR alltid tyckt att alla människor är lika mycket värda, oavsett om de är hög- eller lågutbildade, har jobb eller är arbetslösa, men samtidigt också trott att man behöver vara lite "bättre" då man jobbar i en församling. Lite mera kristen, lite mera from, lite mera troende – vad nu sen det kan betyda och hur man nu sen skulle mäta det?

DET VAR en ganska hög tröskel för mig att börja jobba i församlingen just på grund av dessa tankar, så du kan ju föreställa dig hur det kändes för mig med alla mina fel och brister då kyrkoherden under en av de första arbetskonferenserna jag deltog i frågade: "Vad tycker du, Agneta?" Jag? Har det någon betydelse vad jag tycker i den här frågan? Kan jag tillräckligt om det här för att min åsikt ska ha ett värde?

Jag har ganska snabbt fått lära mig att det bara handlade om min egen osäkerhet. Allas åsikter och tankar har betydelse i vår arbetsgemenskap och det är till och med till fördel att vi med våra olika erfarenheter kan se på saker från olika perspektiv.

»Ingen är bättre än en annan, vi är bara olika och tillräckligt bra.«

DESSUTOM HAR jag också fått lära mig att det är helt vanliga människor med vanliga bekymmer som jobbar i församlingen. Ingen är bättre än en annan, vi är bara olika och tillräckligt bra. Ingen mäter eller jämför sig i tro utan vi får alla vara precis som vi är. Och det kanske finaste med min arbetsgemenskap är att den också syns utanför arbetslaget. I vår församling är alla välkomna och värdefulla.

HOPPAS OCKSÅ du, som inte riktigt vet om du egentligen vågar, tar steget in till din församling. Antagligen upptäcker du också där en varm gemenskap och känslan av att du är värdefull just som du är!

Agneta Markkula är diakon i Åbo svenska församling.

Här sjunger kören Good News med härlig, sprudlande energi. FOTO: PRIVAT

Glädje och energi med allsång!

Gospelkören Good News bjuder på sprudlande julglädje under sin julkonsert – men också på en egen version av O helga natt. – Det blir julkonsert med glimten i ögat, säger dirigenten Camilla Heidenberg.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Christmas Joy – julglädje – heter gospelkören Good News julkonsert den 17 december.

– Vår repertoar är väldigt sprudlande, så vi vill bjuda på det. Det blir lite extra glädje och energi inför jul, säger körens dirigent **Camilla Heidenberg**, som också arrangerat och komponerat en del av sångerna.

– Det är ju jul och gospelmusikens budskap är ett kristet budskap. Men vi vet att människor också vill höra traditionell julmusik, så vi har

också *O helga natt* – i vår egen version – på repertoaren.

Konserten är en allsångskonsert, så publiken får gärna komma inställd på att sjunga – men man får givetvis också vara tyst, lyssna och trivas.

– Vi varvar vår egen musik med traditionella julsånger, så publiken får också njuta av den sedvanliga julstämningen.

Låten "Christmas Joy" är din egen. Vad tänkte du på när du skrev den?

– När vi hade kick off i höst kändes det att vi ville göra något roligt. Jag skrev om texten under hösten så att den passade till vår julkonsert, och jag gjorde det med glimten i ögat. Ju groovigare, desto bättre!

Hon gillar gospelmusik för att den rymmer nästan vad som helst.

– Gospel är grunden till all västerländsk populärmusik. Det är så glädjefyllt och upplyftande! Också budskapet är bara glädje. Dessutom improviserar vi mycket, så man vet aldrig riktigt hur en konsert ser ut.

Kören Good News har 20–25 sångare. Det är brist på herrar, som i de flesta körer, men de

»Det här är en lite annorlunda, mer sprudlande, julkonsert.«

Camilla Heidenberg leder kören Good News. FOTO: PRIVAT

har två starka tenorer och duktiga basar.

– Jag hoppas att vi ska locka lyssnare som aldrig hört oss förr. Det här är en lite annorlunda, en mer sprudlande, julkonsert.

Är du en julmänniska?

– Absolut! Jag brukar plocka fram julpyntet redan i november.

För Camilla Heidenberg blir det ingen jul utan familjen.

– Och man måste ha glögg och lutfisk. Det kommer man långt med.

Camilla Heidenberg

Dirigent för kören Good News, som har allsångskonsert inför jul tisdagen 17 december kl. 19 i S:t Görans kyrka.

Favoritjulsång: O helga natt och Jul, jul, strålande jul.

Favoritjulmat: Lutfisk med vitsås, kryddpeppar och potatis.

Firar jul med sin närmaste familj i Mariehamn.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 13.12 Helene Liljeström, Sibbo

Måndag 16.12 Rebecka Stråhlman, Borgå

Tisdag 17.12 Henrik Nymalm, Grankulla (repris från 20.4.2020)

Onsdag 18.12 Hans Växby, Vanda

Torsdag 19.12 Mezmur Holmström, Åbo

Fredag 20.12 Helene Liljeström, Sibbo

Måndag 23.12 Rebecka Stråhlman, Borgå

Fredag 27.12 Helene Liljeström, Sibbo

Måndag 30.12 Pamela Granskog, Helsingfors

Tisdag 31.12 Bo-Göran Åstrand, Borgå

Torsdag 2.1 Pamela Granskog, Helsingfors

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 13.12 Inger Nylund, Ekenäs (repris från 27.9.2018)

Lördag 14.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 15.12 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*.

Måndag 16.12 Gustav Björkstrand, Åbo

Tisdag 17.12 Gustav Björkstrand, Åbo

Onsdag 18.12 Gustav Björkstrand, Åbo

Torsdag 19.12 Gustav Björkstrand, Åbo

Fredag 20.12 Gustav Björkstrand, Åbo

Lördag 21.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 22.12 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*.

Måndag 23.12 Gun Geisor, Borgå

Onsdag 25.12 Gunilla Teir, Lappfjärd

Torsdag 26.12 Gunilla Teir, Lappfjärd

Fredag 27.12 Gunilla Teir, Lappfjärd

Lördag 28.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 29.12 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*.

Måndag 30.12 Gun Geisor, Borgå

Tisdag 31.12 Leif Erikson, Vasa

Onsdag 1.1 Leif Erikson, Vasa

Torsdag 2.1 Edvard Holmberg, Karis

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 15.12 Mässa med Kyrksläpps svenska församling. Predikant: Fred Wilén. Liturg: Tomas Ray. Kantor: Mikko Rajala. Kör: The Daisies.

Söndag 22.12 Gudstjänst med Malax församling. Predikant och liturg: Kristian Norrback. Kantor: Katri Lax. Kyrkvaktmästare: Marlene Östersund.

Tisdag 24.12 kl.17.00 Julbön med Borgå svenska domkyrkoförsamling. Predikant: Bo-Göran Åstrand.

Onsdag 25.12 kl. 07.50 Inför julottan. Redaktör: Monica Slotte.

kl. 08.00 Julotta med Karleby svenska församling. Predikant och liturg: Per Stenberg. Organist: Martti Laitinen. Solist och försångare: Hannes Uunila. Kör: Paletten, dirigent Ingmar Byskata och solist Sonja Pynssi. Samsändning med Yle Fem från Karleby sockenkyrka.

Torsdag 26.12 De vackraste julsångerna med Karleby svenska församling. Konferencierer: Jani Koivusalo och Charlotte Steffansson-Myrskog. Solist och försångare: Hannes Uunila. Musiker: Martti Laitinen (orgel) och Kyrkans Ungdoms blåsorkester, dirigent Ingmar Byskata. Andakt: Annica Smeds. Sändning från Karleby sockenkyrka. Programmet sänds också i Yle Fem på julafton (24.12) kl. 11.00 med repris på annandag jul (26.12) kl. 10.00.

Söndag 29.12 Gudstjänst med Åbo svenska församling. Predikant: Mia Bäck.

Onsdag 1.1 Gudstjänst med Korsholms svenska församling. Predikant: Mats Björklund.

Församlingsspastor Annica Smeds håller andakt. Kaplan Jani Koivusalo är konferencierer för De Vackraste julsångerna.

De vackraste julsångerna i Karleby

De vackraste julsångerna sänds i år från Karleby medeltida sockenkyrka, och det är Jani Koivusalo och Charlotte Steffansson-Myrskog som är konferencierer.

Kantor Hannes Uunila medverkar som solist och försångare, och som organist

ser vi Martti Laitinen. Också Kyrkans ungdoms blåsorkester medverkar under ledning av Ingmar Byskata. De seplar bland annat stycket White Christmas. Församlingsspastor Annica Smeds håller andakt.

Gudstjänsten **sänds den**

24.12 kl. 11.00 i Yle Fem och samtidigt sänds den också med teckenspråkstolkning på arenan. **Den 26.12 kl. 10.00** sänds gudstjänsten i repris, och **samma dag kl. 13.03** sänd den också i Yle Vega.

Kantor Martti Laitinen och kyrkoherde Per Stenberg medverkar i Julottan från Karleby sockenkyrka.

Julottan i Karleby sockenkyrka

Årets julotta firas i Karleby sockenkyrka. Liturg och predikant är kyrkoherde Per Stenberg. Kantor Martti Laitinen spelar orgel och Hannes Uunila medverkar som solist och försångare.

Kören Paletten med dirigent Ingmar Byskata medver-

kar också. I körsången King of Kings' Majesty är det Sonja Pynssi som uppträder som solist.

Gudstjänsten **sänds den 25.12 kl. 8.00** i Yle Fem och Yle Vega, och samtidigt sänds gudstjänsten också med teckenspråkstolkning på arenan.

I Ytteresse finns ingen historisk anknytning till Jeriko. Men på Jeriko Gård har man funnit en koppling till namnet. – Här har vi julstämning varje dag för att Jesus är med oss.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

EN PLATS AV DOFTER

Doften omsluter mig redan i vindfånget – den omisskännliga doften av nybakat bröd. Jag har kommit till en dofternas plats. Skulle jag tveka på den punkten förstärks budskapet på bageriets vägg: *A place of fragrance*, det betyder just en plats av dofter.

Jag har öppnat dörren till Jeriko Gård i utkanten av byn Ytteresse i Pedersöre. Här på Smeds hemman är Markus Smeds den elfte generationens jordbrukare tillsammans med hustrun Camilla. Hennes domän är numera bageriet. Sedan 2021 finns här Finlands möjligen största bakugn av sten.

Doften hör också ihop med namnet Jeriko gård. – Det står i Psaltaren att ”de tror att deras hus ska bestå för evigt, deras boning från släkte till släkte. De uppkallar jordagods efter sina namn i tron att de ska leva för evigt”. Medan vi funderade på att starta bageriet tänkte vi att gården kunde heta något annat än Smeds. Jag frågade chefen där uppe (Gud) och han sa direkt: Jeriko. Nähäpp, sa jag, i Ytteresse finns inget som anknyter till Jeriko, det är en stad långt borta och det gick inte så bra för den staden heller, säger Markus.

Men när de googlade på vad Jeriko betyder kom de på andra tankar.

– En av namnets betydelser är en plats av dofter. Det tog vi som en bekräftelse på att starta bageriet.

På Jeriko Gård har de knutit samman jordbruket och bageriet. De odlar sitt eget spannmål och mal det i egen kvarn. Några år innan bageriet öppnade började de också odla jordgubbar. Tanken är att sälja jordgubbar och bageriprodukter direkt till kunderna.

Nya smaker till jul

Det är ännu några veckor till jul så julbrådskan har inte börjat. Men redan nu bakas här lussekatter, saffransbullar, jullimpor och skärgårdsbröd förutom det sedvanliga utbudet av surdegbröd och bullar.

– Till jul kommer nya smaker in i bageriet. Då gör vi en hel del bakverk med saffran. Vi kör med en mild smak av saffran som passar oss finländare. Vi kokar också kola, bakar småbröd och pepparkakor, men framför allt säljer vi pepparkaksdeg. Pepparkaksbak hör till många jultraditioner men alla vill inte göra degen, säger Camilla.

På brödfrenten är jullimporna och skärgårdsimporna den främsta julprodukten. De bakas på både surdeg och jäst och är liksom alla andra av bageriets bröd långjästa.

Julbrådskan på bageriet kulminerar veck-

»*En vedeldad stenugn och surbröd är den ultimata kombinationen.*«

an före jul. Det är full rulle med jullimporna och beställningarna från rekoringarna. Före jul deltar de också i medeltal i fem julmarknader per år.

– Många kunder säger att nu har vi julbakat när de köper bakverket hos oss. Det känns roligt när vi kan underlätta julbaket för folk, säger Camilla.

Markus säger att han tidigare haft svårt med hypen kring julen och julmaten.

– Men jag har fått ändra åsikt. Det är lite komiskt att jag nu lever på det. Men som Camilla säger så kan man underlätta julstressen för andra.

Själva hinner de inte med så mycket julförberedelser.

– Min syster brukar hjälpa med julstädningen. Vi brukar fira julen som knytkalas tillsammans med min släkt hemma hos oss, säger Camilla.

”Har julstämning varje dag”

För Markus ger vetskapen om att Jesus kommer en andra gång julstämning. Med glimten i ögat säger han att han har julstämning varenda dag för han tror att Jesus är med honom varje dag.

– Julen är Jesu första ankomst. Det betyder att han också kommer en andra gång. Det ger mig en stor glädje och mening i livet att vänta på hans ankomst. Det ger mig ingen ångest. Kom! Ju förr desto bättre.

Jullimporna har nu god åtgång i Markus och Camilla Smeds Jeriko Gård.

Surdegsbrödet.

Den vedeldade stenugnen är hjärtat i bageriet. Vilma Nevanperä är en av de fyra anställda.

Han ser inte Jesus bara som barnet i krubban. – Det finns en julsång som säger att Jesus föds igen. Men han har redan fötts en gång, farit upp till himlen och sänt oss den helige Ande. Jesu födelse är en fin berättelse och en stor kamp som gett mänskligheten ett hopp. Men Jesus är mycket mera än barnet i krubban som man möter i julkyrkan men som man inte har något att göra med resten av året. Det skulle vara fint om man kunde stanna upp under julen och tänka på vem Jesus är och uppskatta sina närmaste, vänner och bekanta.

Började från en julklapp

Markus är entreprenören och Camilla bagaren. Hon är speciallärare i grunden men utbildade sig till bagare som vuxen.

– Jag köpte en brödbakbok åt henne i julklapp ett år och då tog hennes intresse för bakning och surdeg fart, säger Markus.

De levde med tanken på bageriet i tio år före de började bygga. När de flyttade in i huset intill, där Markus föräldrar tidigare bott, tog planerna fart på nytt. Samma vecka som de fyra barnen kom hem från skolan när covidpandemin stängde samhället sattes grävskopan i marken.

Jeriko Gårds surdegsbröd är ett hantverk som bygger på en surdegsrot som Camilla startade för fyra år sedan. I den är ingen jäst inblandad.

När vi besöker bageriet är vädret blåstigt och kallt, och då är surdegen lite trött.

– Då tar allt lite längre tid. Man får ställa om efter årstiderna. Nu blev det att ta lite varmare vatten och förvara degen på ett lite varmare ställe, säger Camilla.

En del av bröden som bakas i bageriet görs med både surdeg och jäst, men gemensamt för alla bröd är att de är långjästa. På så sätt får de mera smak och mera näring frigörs i bröden.

– Det har också en praktisk nytta genom att vi kan göra degarna dagen före. Vi behöver inte börja jobba mitt i natten, säger Camilla.

Vill vara oberoende av el

Bröden gräddas i en stor vedeldad stenugn med 25 ton sten.

– En vedeldad stenugn och surbröd är den ultimata kombinationen, säger Camilla.

De känner inte till några fler bagerier i Finland som gräddar i vedeldad stenugn. Åtminstone inte i en så här stor. De kan grädda 120 bröd åt gången.

Redan från början hade de klart för sig att de ville ha en vedeldad stenugn, för de ville vara oberoende av el. När det blåser kallt och 70 000 hushåll i Finland är utan el efter nattens vinterstorm är det en trygghetsfaktor. Helt oberoende av el är de inte, men i hän-

»Vi drivs av en kallelse-medvetenhet.«

delse av ett strömbrott har de en generator.

En idé är nämligen att de ska kunna förse folk med bröd även i kristider.

– Vi drivs av en kallelsemedvetenhet som bygger på Jesu svar till sina lärjungar när de frågade var de ska ta maten till folket. Jesus svarade: Ge ni dem att äta, säger Markus.

Han uppskattar att de skulle kunna grädda tusen bröd i dygnet om det verkligen kniper.

– Ugnen är som ett tåg när den väl kommit igång. Temperaturen sjunker tjugo grader i dygnet och det tar troligtvis en månad innan ugnen är kall. När den är 250 grader på insidan är utsidan 25 grader. Vi skulle inte kunna vara i samma utrymme om ugnen inte var isolerad.

Ugnen har planerats av Heikki Hyytiäinen och murats under ledning av Johannes Riesterer, som var en lärjunge till Hyytiäinen.

– Han ville göra en gemenskapsgrej av det hela och höll då ett två veckors murarläger här.

Eftersom de fortfarande håller på att bygga upp gården med egna medel gjorde den katastrofalt dåliga jordgubbsskörden det gångna året ekonomiskt jobbigt.

– När det var som mest motigt i höstas kom en hälsning från ovan. En för oss okänd person kom in med ett vykort. På det beskrevs Herrens tankar för gården. Det var en profetisk hälsning i rätt tid, säger Camilla.

En gång var **Yvonne Mattsson** en kuvad tonåring i Borgå, en som inte hade en enda vän i skolan. Karismatiska församlingssammanhang blev hennes räddning – och sedan hennes skräck. – Det är lätt att vara svartvit, du följer bara reglerna. Men när du bryter mot dem är du utanför. Idag tänker jag att jag har ansvar för mitt eget liv och att det varit rikt och bra.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

TRON BLEV EN TÄVVLING OCH EN HIERARKI

I dag bor Yvonne Mattsson i ett stort, gammalt hus i Sund, Åland. Hon är fru till en mjölkbonde och har fyra söner. Snön har samlats i drivor utanför det röda huset, men inne i köket är det varmt och mysigt. Här har hon byggt sig ett liv. Hon kämpar med utmattning och fibromyalgi, hon har barn med neuropsykiatriska utmaningar. Allt är inte perfekt.

– Men i allt jag gått igenom har jag haft ett gott liv. När jag får ångest tror min kropp ibland att jag är ensam – men jag är inte ensam. Jag måste påminna mig om att det är så.

Så långt hon kan minnas tillbaka har hon haft ångest – men hon *visste* inte att hon hade ångest.

– Jag har också haft ont i kroppen sedan jag var elva år, men först vid 35 insåg jag att inte alla har det.

Hon gick i en stökig klass i högstadiet i Borgå. Kanske tänkte hon annorlunda än de andra?

– I min egen klass var det hemskt, ingen ville göra grupparbete med mig. Det var fruktansvärt, men jag hade kompisar i andra klasser. Men på vårterminen i nian blev jag helt utfrysst. Då hade jag ingen.

»Tanken var: jag kan kontrollera Gud.«

Skräcken från skolans matsal kom ikapp henne många år senare. Hon var aktiv i Ålands producentförbund, hon hade lett ett möte, de skulle äta lunch i Naturbruksskolans matsal efter mötet.

– Jag skulle ta en bricka, jag såg alla ungdomarna där, och plötsligt fick jag en känsla av att vara tillbaka i högstadiet. Jag visste inte hur jag skulle våga ta mat utan att fumla. Jag var så rädd.

De åt lunch på samma ställe fem–sex gånger, efter varje möte. För varje möte gick det lättare att ta en bricka.

– Och sista gången hade jag inte ångest mer. Det var så intressant! Jag gjorde en omgång av kognitiv beteendeterapi med mig själv.

Hon minns att en tjej i högstadiet en gång skrek till henne: Du är så full!

– Idag har jag haft fyra tonårsskillar, jag fattar att de pratar så där. Jag fattar att det inte är sant. Men det där hemska sista året påverkade mig: jag underpresterade i skolan och trodde att jag var dum i huvudet.

Hon minns hur hon stod ute på skolgården, snett, så att mobbarna inte skulle se henne.

– Jag har undrat över i hur hög grad det skapat mina felställningar i kroppen, min fibromyalgi.

Skapade sig ett nytt liv

Mobbningen ledde också till något bra. Yvonne Mattsson hittade nya vänner i Nordsjö i Helsingfors, sådana som är vänner än idag. Hon blev barnvakt i Furahakören, hon gick till Café Nya vinden i Andreaskyrkan.

– Vem skulle jag ha blivit om jag stannat kvar i Borgå? Jag skapade mig ett nytt liv. Men priset var högt.

Hon var en trasig sökare. Hon kunde ha fastnat nästan i vilket sammanhang som helst. Hon är tacksam över att hon hittade till kristna sammanhang som på många sätt var bra och trygga, men hon sökte sig också till den mest extrema sortens andlighet.

– Jag hade så stor ångest att andligheten tog över allt, på bekostnad av kroppen och själen. Om jag inte bad på morgonen, om jag inte gjorde si eller så ... det blev ett magiskt tänkande. Om jag inte gav fullt tionde välsignade inte Gud mig. Om jag inte tog på mig vapenrustningen på morgonen (se Efesierbrevet 6:10) kunde det hända

Yvonne Mattsson har rötterna i Borgå men bor idag i Sund på Åland.

da saker. Tanken var: Jag kan kontrollera Gud.

I de mer fundamentalistiska och karismatiska sammanhang där hon var aktiv var allt icke-kristet synd. Hon gav bort sina muminmuggar för de var fel. Hon tog avstånd från vännen som gick till en psykolog för att det var fel att gå till en psykolog – om man hade ett problem skulle ju Gud hela en.

– Jag hade tvångstankar, och i religiösa sammanhang blir tvångstankar inte bra. Typ: Om jag inte bekänner Jesus för andra kommer Jesus inte att välsigna mig.

I de sammanhang hon rörde sig kunde man inte berätta att man mådde dåligt eller hade problem med ekonomin.

– För då är man inte i samklang med Jesus. Det blir en tävling, en hierarki. Fast det inte var en sekt var det väldigt sekteristiskt.

Började ifrågasätta

Ju mer hel hon blev själv, desto mer började hon ifrågasätta. En vän sa till henne: Vi är ju ogifta, vi ska underordna oss våra pappor.

Hon blev fundersam. Skulle hon underordna sig sin alkoholiserade pappa?

Det fanns undervisning som hon inte förstod.

– Vi fick höra att om du har två skjortor ska du ge bort den andra – men ändå satt folk i fina hus och sa att de var välsignade.

Ju mer hel hon blev, desto mer kunde hon lämna lagarna, reglerna, rädslan och tvånget.

Idag tänker hon att hon kunde ha lämnat de karismatiska sammanhangen men gått vidare med en likadan svartvit syn på världen. Hon kunde ha blivit fundamentalistisk ateist.

– Men i stället blev jag nyfiken. Vad var det som gjorde mig så svartvit? Jag har lyssnat mycket på Sektpodden, och den säger att sekter finns överallt. En familj, en arbetsplats eller ett fotbollslag kan vara en sekt. I alla ytterlighetsgrupper finns samma tänkande: en tävling och ett svartvitt tänkande som leder till ångest.

Det räcker aldrig till!

Ibland kan hon sakna känslan av extas.

– Jag minns att min son och hans vänner en gång tittade på en fotbollsmatch på teve, de var helt i extas. Jag hörde deras extas 500 meter hemifrån, och jag kom ihåg hur det kändes att sjunga lovsång. När du är i det förlorar du din egen tankeförmåga och vill bara vara i extasen.

Hennes vändpunkt kom när hon började studera till diakon. Hon läste teologi och tyckte det var jätteintressant. I samma veva hörde hon om ett frikyrkligt möte i Österbotten.

– Det kom en pastor från USA som sa att alla har vänt sig från Gud, de måste döpas om. Och där stod en massa pastorer som jag sett upp till och köade för att bli omdöpta. Då tänkte jag att om de har syndat, då har jag syndat. Då måste också jag döpas, och då måste jag döpas varje dag, nej det räcker inte till!, jag måste döpas fyra gånger per dag, nej det räcker inte till!, jag måste döpas en gång i minuten. Och det räcker inte till! Det blev så klart och tydligt.

Det ledde så småningom till att hon ”omvände sig till lutheran” igen.

– Det var både förståndet och hjärtat som ledde mig.

Forts. på följande sida. ►

När man mött sitt eget inre kan man också bekräfta andra, vara förlåtande mot dem och mot sig själv, säger Yvonne Mattsson.

Gud är stor oberoende

Hon minns att hon "under sina fundamentalistiska år" tyckte att Gud var så stor i de sammanhang där hon rörde sig, medan han var liten i den lutherska kyrkan.

– Men sedan började jag känna att det är så skönt att Guds storhet inte beror på hur jag lovsjunger eller kämpar, eller på pastorn. Gud är beständig, som den här gården där jag bor idag. Det här huset har funnits här sedan år 1900 men gården långt tidigare.

För omkring tio år sedan träffade hon gamla bekanta på missons- och pingstkyrkans sommarkonferens på Åland. Hon hörde lovsångerna och fick ångest.

– "Jag upphöjer dig" ... det är jag, jag, jag. Det är jag som måste upphöja. I rörelser präglade av Livets ord är det vi som gör Gud stor. Men Gud är stor oberoende av vår tro.

Ibland tänker hon med sorg över hur svartvit och dömande hon en gång var.

– Jag hoppas folk ska kunna förlåta mig för det jag gjorde fel. Vi behöver alla och envar titta på vår tro och fråga hur sunda våra sammanhang är. Det finns också nu en risk för att jag tänker att jag är bättre än andra för att jag inte är inne i det där systemet mer.

Ibland kommer en skräck över henne och hon tänker: Jag kanske inte är värd himmlandet. Första sommaren i Hulta gick hon med sin man Per-Ole ut för att mjölka korna en

Yvonne Mattsson

Uppvuxen i Borgå. Har rötter i Borgå och i Kallvik, Helsingfors.

Bor i dag i Hulta i Sund, Åland.

Har studerat till barnskötare och diakon/socionom. Jobbade i många år på mjölkgården med sin man, men kan inte jobba idag på grund av utmattning och fibromyalgi.

Familj: Mannen Per-Ole, fyra söner och barnbarnet Eddie.

tidig morgon. De såg en vacker soluppgång.

– Och jag blev livrädd och undrade om det är Jesus som kommer tillbaka på himlens skyar. Tänk att man kan bli rädd för en soluppgång!

Idag tänker hon inte på vem som hör hemma i himlen.

– Det står inte i min makt. Men Gud är kärlek, han har skapat oss. Min tro är lugnare och jag är lugnare.

»Jag hoppas folk ska kunna förlåta mig för det jag gjorde fel.«

En inre resa

Ångesten är idag inte något hon flyr ifrån utan något hon vill lära sig av.

– Vad vill ångesten säga mig? Ångesten du har utan att veta att du har den styr dig mycket mer än ångest som du är medveten om och jobbar med.

Ibland frågar hon sig om hon hade velat leva utan ångest.

– Mitt svar blir nej. Det här låter kanske konstigt, men ångesten gör också livet mer intressant. När jag lärt känna min ångest och mig själv betyder det att jag inte är död inuti, och i och med att jag vågat öppna mig om den har jag också hört andras historier. Detsamma händer när jag pratar om mina NPF-barn. Då vågar också andra börja berätta om sina egna utmaningar.

Nyligen deltog hon i Furahakörens jubileum.

– Jag tänkte på att jag är en helt annan människa än då jag var barnvakt i kören. Det är så spännande att märka att jag utvecklats och förändrats.

På grund av mjölkgården har hon och hennes man inte kunnat resa mycket.

– Men en inre resa är också jättespännande. Så jag kan tycka att oj vad mitt liv är rikt fast jag inte är rik, och fast jag inte kan jobba på grund av min fibromyalgi och utmattning. När man mött sitt eget inre kan man också bekräfta andra, vara förlåtande mot dem – och mot sig själv. Idag är min tro extremt nådig.

BRITT-MARI ANDTEGRIK

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Vivan Jåfs**, Jakobstad, **Göran Järn**, Jakobstad och **Birgitta Tallbäck**, Nykarleby.

Sänd in din krysslösning senast onsdagen den 18 december 2024 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet ”Julkrysset”. **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

	BMA 2024	ASSASSIN KILLER TAKEN LAST YEAR	ARM- BPA-1 KLESTER	I	SKATSLU	A	TRUMP USA	I	RIKTI- NINEK	HUGSTA HÄRSET	V	INDIANA EXPLOSION LAST YEAR	S									
	→			F	I	N	L	A	N	D	S	↓	D	U	K							
				T	I	T	U	S	S	O	M	N	A	L	E							
		THE DEAD WOMAN SHOCKING		L	E	N	K	A	S	HAD 154111	N	E	A	P	E	L						
				M	I	N	N	E	A	R	M	S	T	O	D							
				P	A	N	K	E	L	R	A	D	I	S	T	E	R					
				A	P	A	S	A	N	D	R	O	M	E	D	A						
				K	O	K	S	A	L	O	M	O	M	E	D	A						
				H	A	B	R	A	N	D	I	C	K	E	R	U	H	R	E	S	O	N
				T	O	N	G	A	R	O	N	I	N	G	A	L	K	I	S			
				O	O	M	K	Y	R	K	A	T	A	N	I	G	S	T	O			
				S	A	L	T	A	L	S	A	R	A	R	I	D	A	N				
				N	A	F	I	S	K	M	U	R	A	R	E	T	O	K	L	A		
				D	R	A	M	A	T	I	S	K	A	L	O	M	O	R	F	T		

Den Sjungande Julgranen 2024

NÖDBROMS

Arr: Fria Kristliga
Folkhögskolan

Lördag 14.12
kl. 19

Söndag 15.12
kl. 18

Plats: Korsholms Kulturhus Skolvägen 1 Smedsby
Biljetter: Vuxna 8€ Familjebiljett 20€ Barn u 8 år gratis
Bokning: 044 929 4498 kansli@fkf.fi

BOKTIPS TILL JUL

VÄRT ATT VETA – populärvetenskap på 60 sidor

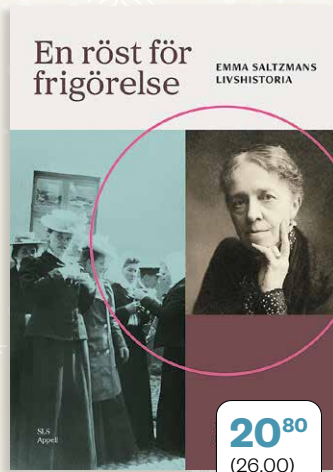
Zacharias Topelius
NOVELLER I URVAL
Utg. Anna Movall & Jörgen Scholz

16⁰⁰
(20,00)

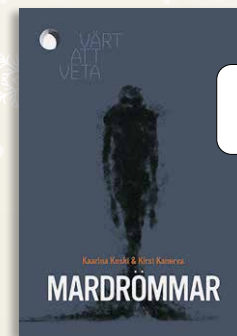
Esko Vuorisjärvi
MAKTEN, MARKNADEN OCH PRESIDENTERNA
EN BIOGRAFI OM J. O. SÖDERHJELM

22⁴⁰
(28,00)

Inga Elgqvist-Saltzman & Katarina Saltzman
EN RÖST FÖR FRIGÖRELSE
EMMA SALTZMANS LIVSHISTORIA

20⁸⁰
(26,00)

Mikael Johansson
KVANTDATORER
Kaarina Koski & Kirsi Kanerva

Sari Kivistö & Sami Pihlström
SPEGLINGAR
Jan Kunnas

4⁰⁰
(5,00)

SLS

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

KÖP VÅRA BÖCKER MED 20 % RABATT på normalpriset i Vetenskapsbokhandeln på Snellmansgatan 13 i Helsingfors eller på tiedekirja.fi! Gäller 2–20.12.2024 i butiken, i webbutiken fram till årsskiftet.

BARNSIDAN

Upptäck mer på himlentv7.se/barn

ELVIIRAS
ADVENTSKALENDER

Nytt avsnitt varje söndag i advent

HIMLEN TV7

Julblommor och presenter
samt fotoframkallning och
passfoton.
040-6715303

SIPPUS
BLOMMOR & BEGRAVNINGSBYRÅ
KUKKIA & HAUTAUSTOIMISTO

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS

LKV / AFF - EST. 1993

Ett urval av resor vinter-vår 2025

Umeå weekend – 'Orup Bara'	1-2.3
Umeå weekend – 'Nanne The Best'	22-23.3
Blomsterresa till Holland	9-17.4
Gardasjön	28.4-4.5
Långhelg i Riga	1-4.5
Blomstermarknaden i Türi, Estland	16-18.5

**Vi önskar alla våra resenärer en riktigt
God Jul & Ett Gott Nytt År!**

Mer information om alla våra resor på vår hemsida!

INGSVA www.ingsva.fi/resor
RESOR • MATKAT info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

Fridfull jul och ett välsignat Nytt År!

Svenska
pensionärsförbundets
medlemstidning
GOD TID

Barman Anders Fma
040-728 7339

Göran
Sundqvist
TRAVEL PARTNER
www.resmedgoran.com

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

Firma K.Rusk
046-5743685
Molpe

SAGALUND
-1900-
Sagalunds
museistiftelse
Sagalundgillet rf.

**Stenhuggeri
Levander**
tel. 09-387 6284

F:ma A Ekström
www.enhjalpandehand.fi

Pörtom
Hembygdsförening
www.portom.hembygd.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft Energiä ja kasvovoimaa
www.jeppobiogas.fi

**Korsnäs Blomster
och Begravningsjänst**
tel 06-364 1410

Blomsteraffär
Begravningsbyrå **Fant**
www.begravningsbyrafant.fi

Hautaustoimisto Mattsson
Karleby
tfn. 040-500 9380

Tesses
Café
Väsörfjärden
www.tessescafe.fi

Werthmanns begravningsbyrå
Karis Ekenäs Hangö
www.werthmann.fi

tfn. 040-152 0592

Maxmo
Hembygdsförening
www.maxmo.sou.fi
www.tottesund.sou.fi

VÖRÅ
GRANIT AB
Tel. 0500-362109

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER
www.marander.fi

Malax Begravningsbyrå AB
mbb@pp.malax.fi
www.malaxbegravningsbyra.fi

Wentis
BEGRAVNINGSBYRÅ
tfn. 044-777 7448

**Begravningsbyrå Grönroos
Sibbo**
tfn. 09-239 2688

Petalax
Hembygdsförening
www.bykiston.fi

CJ-Center Kb
Jonny's
Försäljningstjänst
www.cjcenter.fi

Klockor-Smycken

Nygårds
UR-GULD
Tel. 224 2022
Matsilver-Presenter

LOCUS
www.locus.fi

PÖRKENÄS
www.porkenas.net

GE EN GÅVA

De medel som fås genom lucia-insamlingen används för att stöda utsatta barnfamiljer.

Du kan donera genom att köpa en klimatvänlig julgåva till släkt och vänner, försäljningsintäkterna går oavkortat till luciainsamlingen. Du kan också delta i insamlingen med MobilePay eller genom att överföra pengar till ett luciainsamlingskonto.

Köp en betydelsefull gåva: lucia.fi/shop

Donation med MobilePay. Betala in valfri summa till numret 61638.

Donation genom överföring till bankkonto. Betala in valfri summa på något av våra insamlingskonton:

Aktia FI12 4055 1120 0450 79
Nordea FI64 1562 3000 1093 32
Danske Bank FI74 8000 1870 8920 73
Insamlingen pågår till 31.1.2025.

FAMILJELÄGER GAV GULDKANT I VARDAGEN

Hemma hos familjen Grankulla i Larsmo finns inga onödiga saker framme. Köksskåp och garderobsdörrar är låsta och på vindstrappan finns en grind.

– Det är för Sagas skull. Hon är överallt och vi vet aldrig vad hon kan få för sig, säger Jenny Grankulla.

Åttaåriga Saga har en genförändring som betecknas KCNQ3. Vardagen är intensiv. Saga behöver tillsyn hela tiden och hjälp med mycket praktiskt.

– Det mesta hemma hos oss kretsar kring Saga och hennes behov, vilket förstås också påverkar syskonen.

Tanken på ett familjeläger hade funnits hos Jenny en längre tid. Hon råkade få syn på en intervju med en annan familj med utmaningar som deltagit i ett av Folkhälsans familjekraftläger.

– Jag bestämde mig för att söka, och blev glatt överraskad när vi fick en plats.

– För oss blev det värdefulla och avkopplande dagar. Vi fick en fin

familjesemester tillsammans med Saga. Dessutom fick vi tid med varandra och med de yngre barnen.

FamiljeKraft-lägren ger familjerna en chans till semester och ett avbrott från vardagspusslet. Tack vare medel från luciainsamlingen och Svenska semesterförbundet kan familjer delta i lägret till mycket låg kostnad.

Läs mera: folkhalsan.fi/familjekraft

Foto: Folkhälsan/Eva-Sina Kjellman

lucia.fi

#FinlandsLucia

Stöd insamlingen med MobilePay 61638
Insamlingstillstånd RA/2021/98

Vakanta bekväma äldreboenden

Vill du ha en bekvämare, aktivare och tryggare vardag? Kolla in Saga Munksnäs i Helsingfors!

Saga Munksnäs erbjuder boende för självständiga och aktiva seniorer i en trygg miljö. Våra invånare bor i egna hem dit det är enkelt att beställa tjänster. Allt finns under ett och samma tak. Njut av färdigt serverad lunch, ta ett upp uppfriskande dopp i simbassängen och koppla av i ditt stilfulla hem. Vår professionella personal är tillgänglig 24 timmar om dygnet.

Kolla in lediga bostäder på sagacare.fi/munkkiniemi. Du kan beställa broschyrer eller boka en privat visning via vår kostnadsfria kundtjänst, tel. 0800 06116 (vardagar 9-15).

Saga Munksnäs | Docentvägen 12 | 00330 Helsingfors

**Öppen rundtur
onsdagar kl. 13.00**
– välkommen utan
tidsbokning!

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

*Köp era
julblommor och
julgåvor från oss!*

Korsnäs Blomster och Begravningstjänst
tel/fax 06-364 1410, 050-5740464
carina.lagerstrom@netikka.fi

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

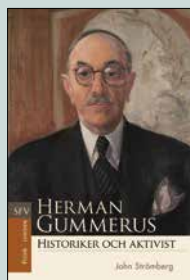
www.kyrkpressen.fi

 Vi önskar er
God Jul och Gott Nytt År!

JCJ LASSFOLK
Pedersöre med stor omnejd
Tel. 040 59 38 045

Herman Gummerus

Herman Gummerus (1877–1947) var historiker, politisk aktivist under förryskningsperioden, samt en av det självständiga Finlands första diplomater, först i Ukraina och sedan i Italien. John Strömbergs biografi innehåller tidigare opublicerat bild- och arkivmaterial och behandlar också mer eldfängda ämnen, som Gummerus engagemang för Lapporörelsen, och hans tyskvänlighet under andra världskriget.

Läs mer om de 24 SFV-biografierna över svenskspråkiga finländare som inte får glömmas bort, beställ och betala på www.boklund.fi

Fanny Sundström

Fanny Sundström (1883–1944) var den första kvinnan i det åländska parlamentet, och på sin tid en av Ålands mest aktiva och omtalade samhällsbyggare. Med hjälp av lokalhistorisk litteratur, ett brett källmaterial och hittills okända brev belyser Anna Sundelin och Mats Wickström Sundströms förunderliga liv med blick på bedrifter och bakslag, släktingar och vänner samt folk och fä i en tid av stora förändringar.

**Äkta alrökta charkuterier
från matriket
Österbotten**

Bjud in till julens traditionella smaker
med delikatesser från
Österbottens rena natur.

Matbloggen
uffeskitchen.fi
gillar rökeriets
genuina
produkter.

Köpmän!
Vi söker fler
återförsäljare
i södra Finland!
www.oravaisrokeri.fi

PREMIUM kvalitet till vardag och till fest

MARKNAD

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Ons kl. 10-15

Nyrenoverad etta, 38 m², Museigatan 35 Helsingfors. Hyra: 850€ + vatten + el. Ledig 1.2.2025. 050-3050450/Sofia

Ny tvåa, i Kottby, H:frs. Hyra: 920€. t. 0451858110

Fräsch tvåa med kök på 52 kvm samt inglasad balkong och fin utsikt i lugna och trevliga stadsdelen Luolavuori, Åbo. Bra förbindelser till tåg och buss. epost: ostman.gerd@gmail.com tel: 0400-720097

Uthyrer från början av januari, en mysig tvåa, 39m² i främre Tölö, Södra Hesperigatan 28, 1 vån i Sonck-kvarteret. Hyra 1000€/månad. Kontakta Maria 0405964604

ÖNSKAS HYRA

Finlandssvenskt par söker tvåa fr.o.m. februari i H.fors (ex. Drumsö, Tölö). Hyra: max 1000 €. Tel: 045 162 5002 Jonathan

Företagarmamma med två glada döttrar och katt söker 4-rummare i Helsingfors (Haga, Munkshöjden, Munksnäs, Mejlans, Tölö). Jenny / 040 7040980

KÖPES

Köper bostad i Kronohagen. Minst 100m², gärna balkong. Kajsa 0408355091

Flytta till fräscha och maritima Drumsö seniorhus!

Välkommen till Drumsö seniorhus! Det stiftelseägda servicehuset med gemenskapsskäraktör alldeles vid havsstranden erbjuder högklassigt och måttligt prissatt boende för äldre i Helsingfors.

Det går att ansöka om att bli permanent boende på Drumsö seniorhus om du varit folkbokförd i Helsingfors de senaste tio åren.

www.lauttasaarensenioritalo.fi

LEDIGA BOSTÄDER

Ettor: 22 m² – 29 m²
Tvåor: 40 m² – 47 m²

Läge: Norrsvängen 1-3
00200 Helsingfors

KONTAKT OCH INFO

Verksamhetsledare
040 545 2629
info@lauttasaarensenioritalo.fi

LEDIGA TJÄNSTER

Vid domkapitlet i Borgå stift ledigförklaras en

BYRÅSEKRETERARTJÄNST

i kravgrupp 501 (grundlön 2 602,83 €) att sökas **senast 7.1.2025 kl. 12.**

Arbetsplatsen ligger i historisk miljö i gamla stan i Borgå. Domkapitlet sköter förvaltning i det svenska stiftet och stöder stiftets 45 församlingar på olika sätt. Byråsekreterarens huvudsakliga uppgift utgörs av sedvanliga sekreteraruppgifter, i enlighet med ämbetsverkets instruktion. Erfarenhet av social media och uppdatering av hemsidor och/eller ekonomiförvaltning räknas som merit. Behörighetsvillkor är lämplig yrkeshögskoleexamen eller examen på institutnivå samt utmärkta skriftliga och muntliga kunskaper i svenska samt goda skriftliga och muntliga kunskaper i finska. Språkkunskaperna ska visas genom språkexamina för statsförvaltningen (VKT) eller motsvarande. Mer information finns på domkapitlets hemsida.

Tjänstgöringsplatsen är domkapitlet i Borgå, adress: Gymnasiegränd 2, 06100 Borgå. Domkapitlet arbetar med sin struktur och arbetsbilden kan modifieras under år 2025.

Tjänsteinnehavaren bör vara medlem av evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och förete läkarintyg innan tjänsten tillträds. Tjänsten tillsätts med en 6 månaders provotid. Närmare uppgifter ges av stiftsdekanen Mia Andersén-Löf, tfn 040 142 5215. Intervjuer för tjänsten ordnas 10.1.2025 i Borgå.

Ansökan skall tillställas domkapitlet elektroniskt (pdf) på adressen borga.domkapitel@evl.fi eller per post på adressen PB 30, 06101 Borgå.

Ett varmt tack för all uppvaktning med anledning av min bemarkelsedag!

Med önskan om Guds välsignelse,
biskop Bo-Göran

RIS-ESSET / ESSE GYMMET / TAXI

Det mesta inom skogsbruk, från förnyelse till ris och stubbar.

Peter Gunell 0400-848 815

ANNONSERA I KYRKPRESSEN

Bokningar:
040 1446200
www.kyrkpressen.fi

Från våra gårdar till ditt fat,
njut av äkta finländsk mat.

God jul och gott nytt år!

SLC

BISKOPENS JULHÄLSNING

Mörkret måste vika undan för ljuset

»Att en trasig näsa och ett skrämt ansikte ändå kunde bli så helt.«

PLÖTSLIGT BARA hände det. Jag hade kommit in på domkapitelsgården här i Borgå. Jag hade bråttom med en arbetsuppgift och det hade börjat skymma. Den korta biten av stenläggning på gården hade blivit glashal. Jag snubblade och föll raklång med ansiktet mot marken. Det blev svart. Sedan kom jag till mig och märkte att blodet rann längs ansiktet och på händerna. Jag insåg att jag måste få hjälp. Min fru Karin, som nyss kokat julgröten, och den väntande akuten fick ta hand om mig.

NU, NÅGRA år senare, är jag tacksam för alla som hjälpte mig. Att en trasig näsa och ett skrämt ansikte ändå kunde bli så helt. Omtänksamhet och vänliga ord påskyndade läkningen och höll upp mitt humör. Allt fick läka medan jag gick omkring med corona-ansiktsmasken som kom väl till pass. Visst finns det ännu ärr och sneda linjer, men jag är hel.

DET ÄR bättre att tända ett ljus än att förbanna mörkret. Jag inser lite mer av vad det gamla ordspråket vill säga. Det hjälper inte att gräma sig över en hal väg efter att man fallit. Osäkra och dystra tider blir inte bättre av djupt klagande. Illska och frustration tänder heller inga ljuspunkter. Tunga tankar blir inte lättare för att någon påpekar att det finns de som har det värre.

VI OCH vår värld behöver människor som tänder ljus. Ett vänligt ord, en utsträckt hand till hjälp, en varm blick, ett leende eller någon som lyssnar kan göra stor skillnad. Mörkret liksom viker undan och ljuset bryter in. Ett fruset hjärta kan bli varmt igen. Trasigt kan bli helt. Människor som tänder ljus i stället för att så mycket grämas över mörkret ger hopp, i mitt liv och i vår värld.

JULNATTEN DÅ Jesus föddes kom ljuset in i världen. Gud är här. Ljuset lyser och

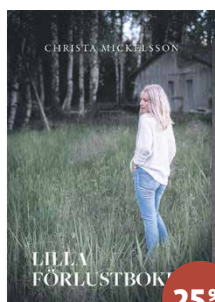
mörkret måste vika undan. Så hur djupt mörkret än skulle kunna kännas finns där en strimma av ljus. Guds närvaro, kärlek och barmhärtighet kan inte besegras av mörkret. Vi är aldrig helt ensamma. Gud är med oss alla. Guds ljus värmer oss och en trasig värld. Guds ljus är kärleksfullt, evigt och starkt.

VI BEHÖVER inte förbanna mörkret. Värmda av Guds ljus får vi tända ljus för varandra och i världen. Våra ljus är små, men tillsammans kan vi lysa starkare. Det är därför som goda handlingar, hjälpande händer, omtänksamhet, närvaro och uppmuntrande ord är stort. Större än mörkret. Ju fler tända ljus, desto klarare lyser hoppet och tron på en morgondag.

Jag önskar dig en välsignad och fridfull jul,
biskop Bo-Göran

Bo-Göran Åstrand är biskop i Borgå stift.

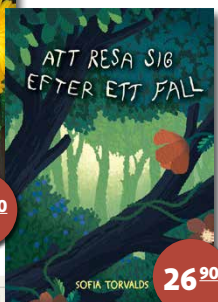
JULKLAPPSTIPS!

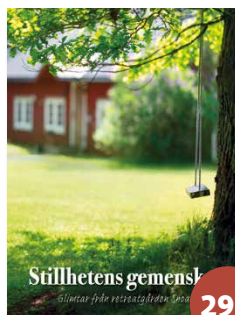
25⁹⁰

26⁹⁰

26⁹⁰

29⁵⁰

29⁵⁰

10⁹⁰

CHRISTA MICKELSSON Lilla förlustboken

Fontana Media, hft.

BIRGITTA UDD Det smakar liv – Vardagstankar och recept

Fontana Media, inb.

SOFIA TORVALDS Att resa sig efter ett fall – Texter om tröst

Fontana Media, hft.

**Fler tips hittar du
i vår nätbokhandel!**

Stillhetens gemenskap – Glimtar från retreatgården Snoan

Fontana Media, inb.

PATRIK HAGMAN Riket inom räckhåll Jesus enligt Lukas

Spricka förlag, hft.

Andra upplagan ute nu!

Dagens Lösen

Fontana Media, hft.

**För att få din leverans från
vårt lager före jul:
beställ senast 16.12!
Vårt kontor håller julstängt
19–27.12.**

Biskopen tillbringade för första gången ett veckoslut hos sin nygifta son. På lördagsmorgonen vaknade han till en väcker sopranstämma som sjöng "Härlig är jorden". Biskopen låg kvar i sängen och mediterade över vilken tur soren haft som hittat en kvinna med en så vacker sång. Vid frukosten pratade han med sonhustrun om saken. – Ah, sa hon. Det är den sängen jag brukar koka äggen med. Tre verser för löskökta och fem för hårdkokta.